Konjunktur läget

September 2026

KONJUNKTUR INSTITUTET
KI

Konjunkturläget
september 2026

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I **Konjunkturbarometern** publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

I **Hållbarhetsrapporten** analyserar vi den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna.
Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna
Specialstudier, **KI-kommentarer**, **Working paper, PM** och som **remissvar**.
Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, www.konj.se. Den senaste statistiken och prognoserna hittar du under www.konj.se/statistik.

STRUKTUREN I KONJUNKTURLÄGET

I den ordinarie löptexten redovisas ett antal *rutor* som normalt skiljer sig från löptexten, det kan vara en kortare beskrivning inom något område eller en mer teknisk beskrivning. Dessutom publiceras mer djuplodande analyser i så kallade *fördjupningar*. Löptexten kompletteras också av en *tabellbilaga* med mer detaljerade prognoser.

I högermarginalen redovisas *diagram* och ibland även så kallade *marginalrutor*. Marginalrutorna har ungefär samma funktion som rutor i löptexten och redovisas också sist i Konjunkturläget i en bilaga.

Alla fördjupningar redovisas också samlat på nätet, diagram i PowerPointformat finns också att ta del av. Dessutom kan siffror till alla diagram inklusive rubriker, underrubriker, källor och eventuella fotnoter laddas ner. Allt detta återfinns under www.konj.se/publikationer/konjunkturlaget.

Förord

I Konjunkturläget september 2026 presenteras en prognos för den ekonomiska utvecklingen 2026–2027 i Sverige och i omvärlden. Därtill gör Konjunkturinstitutet ett scenario för utvecklingen 2028–2035, varav 2028–2030 beskrivs i rapporten. Prognosen och scenariot för hela perioden 2026–2035, samt mer detaljerade prognoser, finns att hämta i Konjunkturinstitutets prognosdatabas.

I ett särskilt avsnitt jämförs den nya prognosen med den prognos som presenterades i Konjunkturläget juni 2026.

Arbetet med Konjunkturläget har letts av prognoschef Ylva Hedén Westerdahl. I beräkningarna har inkommande statistik beaktats till och med den 24 september 2026.

Stockholm den 30 september 2026

Albin Kainelainen
Generaldirektör

Innehåll

Sammanfattning 5
Prognosrevideringar 2026–2027 9

Internationell konjunkturutveckling 11
Prognos 2026–2027 11
Scenario 2028–2030 14

Konjunkturen i Sverige 2026–2027 16
Efterfrågan och produktion 16
Arbetsmarknad och resursutnyttjande 23
Löner och inflation 26

Scenario för svensk ekonomi, penningpolitik och växelkurs 31
Scenario för svensk ekonomi 2028–2030 31
Penningpolitik och växelkurs 2026–2030 32

Offentliga finanser 34
Det finansiella sparandet och skuldsättningen 34
Statens finanser 37
Kommunsektorns finanser 39
Ålderspensionssystemets finanser 40

Osäkerhet i prognosen 43
Prognosfelens storlek 45
Alternativscenario: penningpolitiken reagerar starkare än vanligt på högre utländsk inflation 46
Alternativscenario: investeringsdriven högkonjunktur 47

RUTOR

Fortsatt höga globala energipriser 12

Uppbyggnad av datacenter och import av datorer samt kringutrustning 19

Beräkningen av budgetutrymmet 35

TABELLBILAGA

Tabellbilaga 50

Marginalrutor 67

BILAGA MARGINALRUTOR

Gap och potentiella variabler 67

Vad skiljer scenario från prognos? 67

Det finanspolitiska scenariot 67

Vad är ett alternativscenario? 68

Sammanfattning

Återhämtningen i den svenska ekonomin har kommit långt och lågkonjunkturen ebbar ut. Såväl hushållens konsumtion som investeringarna och exporten bidrar till att tillväxten i BNP blir 3 procent i år. Nästa år mattas tillväxten av när högre inflation och räntor medför att hushållens köpkraft ökar långsammare. Återhämtningen har hittills i hög grad varit produktivitetsdriven och arbetsmarknaden har därför släpat efter. Efterfrågan på arbetskraft tar mer fart 2027 och arbetslösheten sjunker. Höga globala energipriser får successivt större genomslag på svensk inflation och KPIF-inflationen blir högre än Riksbankens inflationsmål 2027 men faller tillbaka mot målnivån i slutet av året. Riksbanken höjer styrräntan i slutet av 2026 och fortsätter att höja den till 2,75 procent i början av 2028. Budgetutrymmet för perioden 2027–2030 uppgår till ca 120 miljarder kronor.

ROBUST VÄRLDSEKONOMI TROTS HÖGA ENERGIPRISER

Kriget i Mellanöstern har lett till fortsatt höga och volatila globala energipriser. Transporterna av olja genom Hormuzsundet är begränsade och även kapaciteten att raffinera olja har minskat. Energiprisuppgången har höjt inflationen i stora delar av världen och börjar under resten av året påverka andra priser och den ekonomiska aktiviteten. Effekterna bedöms dock vara övergående. Såväl råoljepriset som övriga globala energipriser antas börja falla i slutet av 2026 och fortsätta nedåt under 2027 (se diagram 1). Inflationen i stora delar av västvärlden sjunker till följd av detta tillbaka mot centralbankernas mål nästa år.

Världsekonomin har varit motståndskraftig trots energiprisuppgången. Den amerikanska ekonomin fortsätter att växa snabbt där en viktig drivkraft är omfattande AI-relaterade investeringar. I euroområdet ger hushållens ökade konsumtionsvilja och försvarssatsningar stöd åt efterfrågan, samtidigt som höga energipriser håller tillbaka tillväxten. Marknaden för svensk export fortsätter att växa, men tillväxten blir relativt dämpad jämfört med utvecklingen sedan millennieskiftet.

LÅGKONJUNKTUREN EBBAR UT

Svensk BNP ökade snabbt det andra kvartalet (se diagram 2). Uppgången var bred och såväl hushållens konsumtion som investeringarna och exporten gav positiva bidrag. SCB:s BNP-indikator pekar på en svagare inledning av det tredje kvartalet, men efterfrågan bedöms ta fart igen och året avslutas med relativt hög tillväxt. Sammantaget ökar BNP med 3 procent 2026, jämfört med en genomsnittlig tillväxt på ca 2 procent sedan 2000. BNP

Diagram 1 Råoljepris, Brent
Dollar per fat, månadsvärden

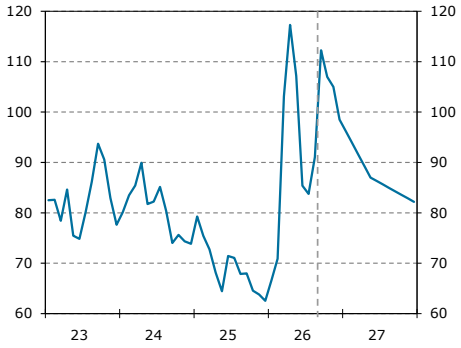

Källor: US Energy Information Administration och Konjunkturinstitutet.

Diagram 2 Barometerindikatorn och BNP
Index medelvärde=100, månadsvärden respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

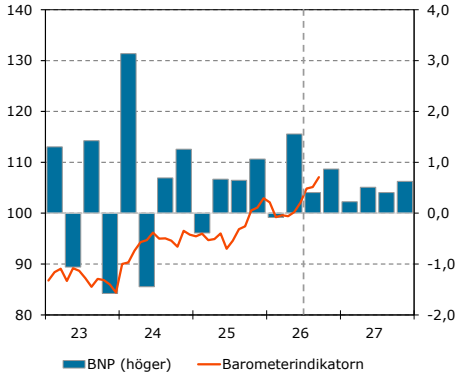

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 3 BNP per capita
Procentuell förändring

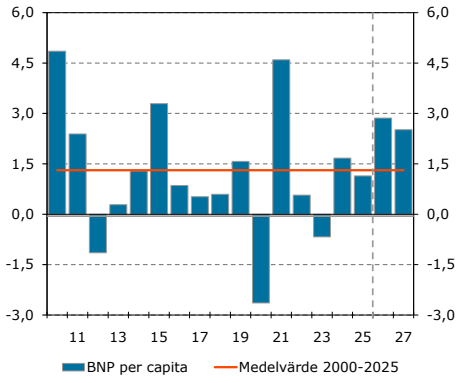

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

per invånare ökar med 2,9 procent, att jämföra med en genomsnittlig tillväxt på 1,3 procent sedan 2000 (se diagram 3).

Den inhemska efterfrågan är en viktig drivkraft bakom återhämtningen (se diagram 4). Hushållens konsumtion har ökat varje kvartal sedan mitten av 2024 och steg snabbt det andra kvartalet i år (se diagram 5). Samtidigt har hushållens stämningsläge förbättrats och ligger nu på en normal nivå. Stigande reallöner och skattelättnader gör att hushållens köpkraft stärks i år. Under 2027 minskar konsumtionstillväxten när inflationen och räntorna stiger.

Exporten ökade kraftigt i början av året och ger ett betydande bidrag till BNP-tillväxten 2026. Exportorderläget är ungefär normalt och svensk export gynnas av högre ekonomisk aktivitet i Europa.

Näringslivets investeringar befinner sig på en hög nivå och fortsätter att stiga. En betydande del av uppgången på senare tid kommer från tjänstebranscherna, där stora investeringar görs i bland annat datacenter. Investeringar i energisystem och klimatomställning bidrar också till uppgången.

Statens konsumtion ökar snabbt till följd av försvarsutbyggnaden med fler anställda och stora inköp av materiel. Även satsningar på infrastruktur och rättsväsende bidrar. De offentliga investeringarna ligger på en hög nivå och ökar framöver när försvaret investerar mer i bland annat vapensystem, byggnader och anläggningar.

ÅTERHÄMTNINGEN PÅ ARBETSMARKNADEN DRÖJER

Trots den starka BNP-utvecklingen har sysselsättningen hittills ökat långsamt. Återhämtningen har i hög grad varit produktivitetsdriven och företagen har kunnat öka produktionen utan att öka antalet arbetade timmar särskilt mycket. Under 2026 är det framför allt offentliga myndigheter som bidrar till sysselsättningsökningen. Framåtblickande indikatorer pekar på en fortsatt dämpad efterfrågan på arbetskraft i närtid.

Framöver ökar företagens behov av arbetskraft. Under 2027 drivs sysselsättningsuppgången i större utsträckning av tjänstebranscherna. Arbetslösheten, som redan minskat något under första halvåret 2026, fortsätter därför nedåt och minskningen går snabbare nästa år. I slutet av 2027 uppgår arbetslösheten till 7,8 procent (se diagram 6). Nästa år är resursutnyttjandet i ekonomin som helhet normalt (se diagram 7).

Under 2027 inleds en ny stor avtalsrörelse. Arbetsmarknaden bedöms inte förstärkas så snabbt att något betydande lönetryck utöver de centralt avtalade löneökningarna uppstår (se tabell 1).

Diagram 4 Importjusterat bidrag till BNP-tillväxten

Procentuell förändring respektive procentenheter

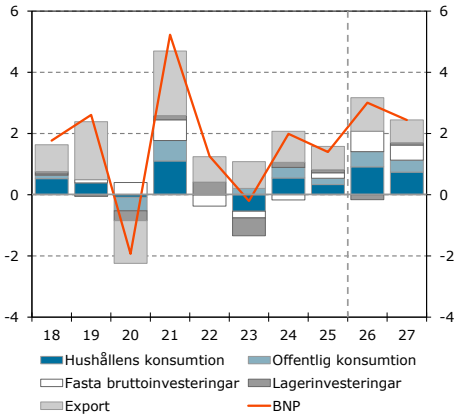

Anm. Delarna summerar inte till totala BNP-tillväxten åren före referensåret (2025). Justeringen till fasta priser gör att komponenterna inte summerar till total BNP.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 5 Hushållens konfidensindikator och hushållens konsumtion

Index medelvärde=100, säsongsrensade månadsvärden respektive procentuell förändring, fasta priser, säsongsrensade kvartalsvärden

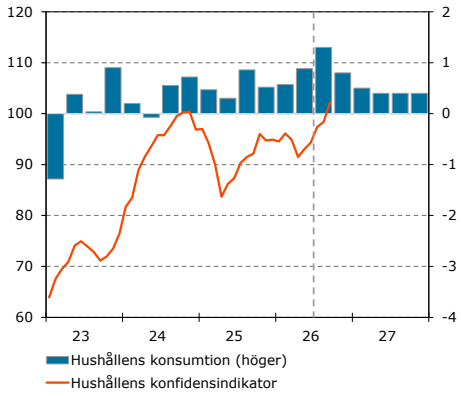

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 6 Arbetslöshet

Procent av arbetskraften respektive procent av potentiell arbetskraft, säsongsrensade kvartalsvärden

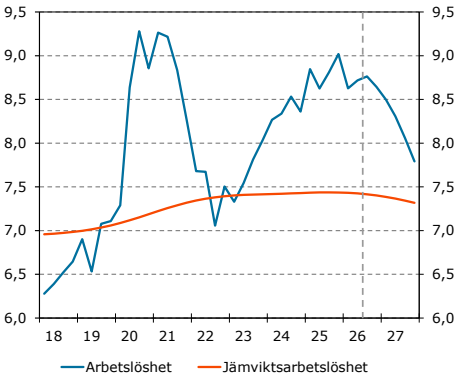

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

ENERGIPRISERNA DRIVER UPP INFLATIONEN

Den svenska inflationen är för närvarande låg, trots det höga globala inflationstrycket. Den låga inflationen beror i hög grad på tillfälliga produktskattesänkningar. Rensat för ändrade skatter och subventioner är inflationen betydligt högre (se diagram 8). Under slutet av året får de höga globala energipriserna ett tydligare genomslag, inte minst på energipriserna. Höga energipriser spiller över på priserna på bland annat livsmedel, flygresor och sällanköpsvaror. KPIF-inflationen stiger därför snabbt och ligger för helåret 2027 över Riksbankens inflationsmål. Under 2027 faller inflationen tillbaka mot målnivån i slutet av året när de direkta effekterna från energiprisuppgången reverseras.

Riksbanken höjer styrräntan från 1,75 till 2,00 procent på sitt nästa möte i november (se diagram 9). Under 2027 höjs styrräntan ytterligare två gånger och ytterligare en gång i början av 2028 och hamnar då på 2,75 procent. Höjningarna bidrar till att balansera resursutnyttjandet när lågkonjunkturen är över och motverkar att inflationen varaktigt stiger över inflationsmålet.

UNDERSKOTT I DE OFFENTLIGA FINANSERNA

Trots konjunkturåterhämtningen är det offentliga finansiella sparandet fortsatt lågt i år och nästa år. Underskotten förklaras framför allt av lågkonjunkturen, uppbyggnaden av försvaret, stödet till Ukraina och ofinansierade budgetar. Försvarsutgifterna fortsätter att öka kraftigt när Sverige bygger upp försvaret mot målet om utgifter motsvarande 3,5 procent av BNP 2030.

Det strukturella sparandet förblir negativt under flera år framöver (se diagram 10). De offentliga finanserna stärks dock gradvis på grund av den automatiska budgetförstärkningen och när tillfälliga skattesänkningar fasas ut. Justerat för lånefinansierade utgifter till försvaret[1] och stödet till Ukraina når det strukturella sparandet målnivån 2030. Budgetutrymmet för nya permanenta ofinansierade åtgärder under perioden 2027–2030 beräknas sammantaget till ca 120 miljarder kronor.

Utvecklingen medför att Maastrichtskulden ökar som andel av BNP, men fortsatt ligger inom skuldankarets toleransintervall.

[1] Försvarsuppbyggnaden antas lånefinansieras och påverkar därför inte beräkningen av budgetutrymmet.

Diagram 7 BNP-gap, produktivitetsgap för näringslivet och sysselsättningsgap

Säsongsrensade kvartalsvärden

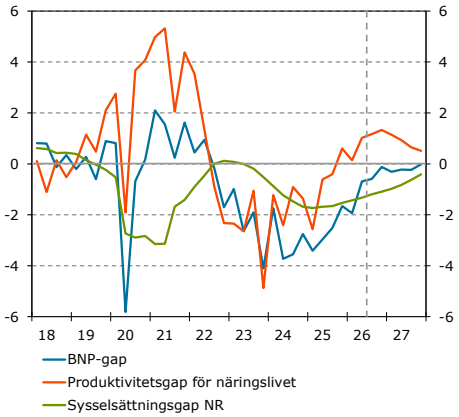

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 8 KPIF-inflation med konstant skatt och subventioner

Årlig procentuell förändring, månadsvärden

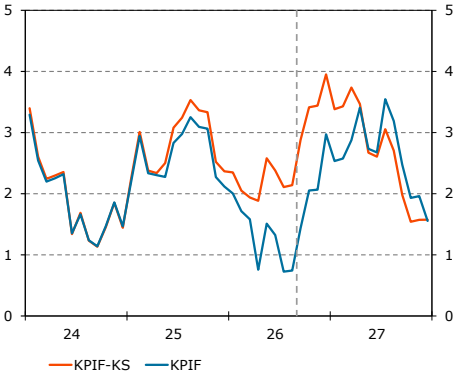

Anm. KPIF-KS är KPIF beräknad med oförändrade skatter och subventioner i reala termer.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 9 Styrränta

Procent, månads- respektive kvartalsvärden

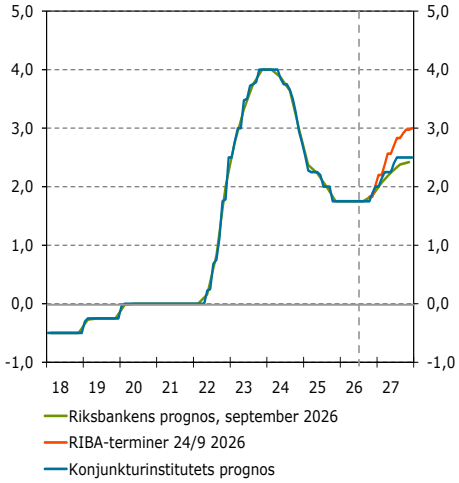

Anm. RIBA är terminskontrakt baserade på framtida genomsnittlig styrränta mellan terminernas avräkningsdagar. Avräkningsdagarna är tredje onsdagen i mars, juni, september respektive december. Riksbankens prognos avser kvartalsvärden.

Källor: Nasdaq OMX, Riksbanken, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Tabell 1 Nyckeltal

Procentuell förändring om inget annat anges

	Utfall	Prognos		Scenario		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
BNP till marknadspris	1,4	3,0	2,4	1,7	1,6	1,8
BNP per invånare	1,1	2,9	2,5	1,8	1,6	1,6
BNP, kalenderkorrigerad	1,6	2,8	2,2	1,9	1,7	1,8
BNP, KIX-vägd[1]	1,9	1,9	1,9	2,0	1,9	1,8
KPI, KIX-vägd[1]	2,7	3,1	2,7	2,3	2,2	2,2
Bytesbalans[2]	5,6	5,1	4,0	3,2	3,0	2,8
Arbetade timmar[3]	–0,3	0,2	0,7	0,9	0,4	0,4
Sysselsättning	0,4	0,7	0,7	0,9	0,4	0,5
Arbetslöshet[4]	8,8	8,7	8,2	7,3	7,1	7,0
Arbetsmarknadsgap[5]	–1,8	–1,4	–0,7	0,0	0,0	0,0
BNP-gap[6]	–2,6	–0,8	–0,2	0,0	0,0	0,0
Timlön[7]	3,6	3,5	3,4	3,5	3,6	3,6
Arbetskostnad per timme[3,8]	1,5	3,7	4,2	3,9	3,6	3,6
Produktivitet[3]	1,9	2,4	1,4	1,0	1,3	1,3
KPI	0,7	0,9	3,0	2,7	2,2	2,1
KPIF	2,6	1,6	2,6	2,2	1,8	2,0
Styrränta[9,10]	1,75	2,00	2,50	2,75	2,75	2,75
Tioårig statsobligationsränta[9]	2,5	2,9	3,2	3,2	3,2	3,1
Kronindex (KIX)[11]	119,7	118,8	122,1	120,4	118,6	116,8
Offentligt finansiellt sparande[2]	–1,6	–1,7	–1,8	–0,8	–0,7	–0,6
Strukturellt sparande[12]	0,1	–1,1	–1,6	–0,9	–0,9	–0,7
Justerat strukturellt sparande[12]	0,5	–0,4	–0,5	–0,4	–0,2	0,0
Maastrichtskuld[2]	35,4	36,3	37,1	37,4	37,8	38,1

[1] KIX-vägd BNP och KIX-vägd KPI är aggregat som vägs samman med hjälp av Riksbankens KIX-vikter. I KIX ingår Sveriges 32 viktigaste handelspartners. [2] Procent av BNP. [3] Kalenderkorrigerad. [4] Procent av arbetskraften. [5] Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar uttryckt i procent av potentiellt arbetade timmar. [6] Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP. [7] Enligt konjunkturlönestatistiken. [8] Avser anställdas timmar. [9] Procent. [10] Vid årets slut. [11] Index 1992–11–18=100. [12] Procent av potentiell BNP.

Källor: IMF, Medlingsinstitutet, Riksbanken, SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 10 Strukturellt sparande

Procent av potentiell BNP

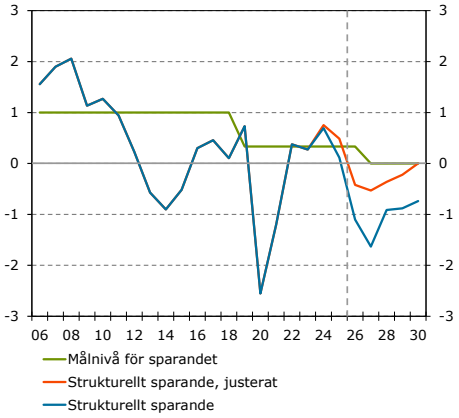

Anm: Justerat strukturellt sparande är exklusive lånefinansierade försvarsutgifter och stöd till Ukraina.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Prognosrevideringar 2026–2027

Nedan beskrivs kortfattat några av de mer betydelsefulla revideringarna jämfört med prognoserna i Konjunkturläget juni 2026 (se tabell 2).

- BNP-tillväxten 2026 har reviderats upp (se diagram 11). Revideringen förklaras till stor del av att svensk ekonomi utvecklades starkare än väntat under det andra kvartalet 2026, där framför allt de fasta bruttoinvesteringarna överraskade positivt.

- För 2027 har BNP-tillväxten reviderats ner, vilket bland annat beror på ett något svagare förlopp för hushållens konsumtion under detta år och på att en stor nedrevidering av exporten det tredje kvartalet 2026 drar ner helårssiffran för 2027.

- Prognosen för de fasta bruttoinvesteringarna har reviderats upp för 2026. Den viktigaste orsaken är ett överraskande starkt utfall det andra kvartalet 2026 för tjänstebranscherna.

- Produktiviteten har reviderats upp, vilket till största delen beror på ett starkt utfall det andra kvartalet 2026 (se diagram 12).

- Inflationsprognosen har reviderats upp (se diagram 13). Det beror bland annat på att de högre energipriserna bedöms ge ett större genomslag på inflationen, både direkt och indirekt genom högre produktionskostnader.

- Prognosen för kronindex (KIX) har reviderats upp (det vill säga kronan är svagare). Anledningen är att kronan försvagats sedan början av 2026 och att prognosen därmed utgår från en svagare utgångsnivå.

Diagram 11 BNP
Procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

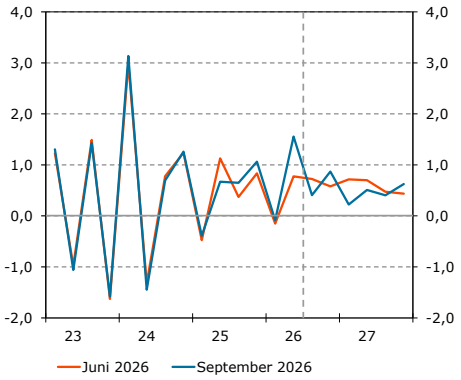

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 12 Produktivitet
Procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

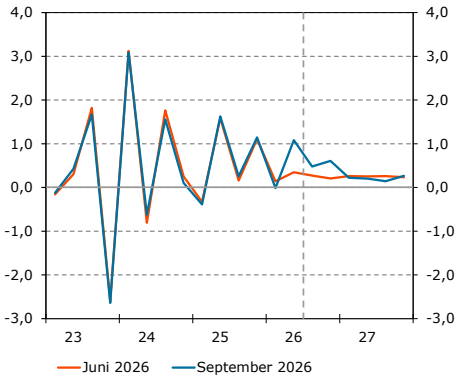

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 13 KPIF
Årlig procentuell förändring, kvartalsvärden

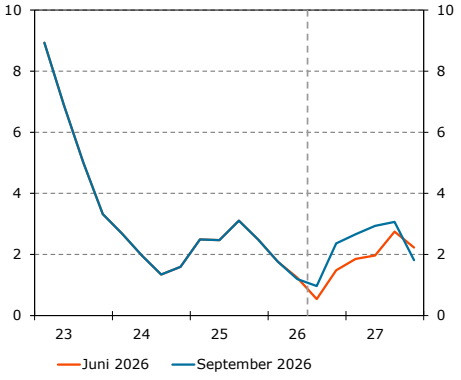

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 2 Prognos och revideringar jämfört med prognosen i juni 2026

Procentuell förändring respektive procentenheter om inget annat anges

	2026			2027		
	Sep	**Jun**	**Diff**	**Sep**	**Jun**	**Diff**
Internationellt						
BNP i världen	3,0	2,8	0,2	3,0	3,0	0,1
BNP, KIX-vägd[1]	1,9	1,5	0,3	1,9	1,9	0,0
BNP i euroområdet	0,9	0,4	0,5	1,3	1,4	–0,1
BNP i USA	2,2	2,0	0,2	2,1	1,9	0,2
BNP i Kina	4,6	4,6	0,0	4,3	4,3	0,1
Federal funds target rate[2,3]	4,25	3,75	0,50	4,50	3,75	0,75
ECB:s inlåningsfacilitet[2,3]	2,75	2,50	0,25	3,00	2,50	0,50
Oljepris[4]	95,7	90,2	5,5	87,3	80,4	6,9
KPI, KIX-vägd[1]	3,1	3,1	–0,1	2,7	2,5	0,2
Försörjningsbalans						
BNP, kalenderkorrigerad	2,8	2,0	0,8	2,2	2,6	–0,4
BNP	3,0	2,2	0,8	2,4	2,8	–0,4
Hushållens konsumtionsutgifter	3,1	3,0	0,1	2,7	2,9	–0,3
Offentliga konsumtionsutgifter	2,4	2,3	0,2	2,0	2,1	0,0
Fasta bruttoinvesteringar	4,5	3,6	0,9	3,4	3,4	0,0
Lagerinvesteringar[5]	–0,4	–0,2	–0,2	0,2	0,0	0,2
Export	3,7	3,5	0,2	2,8	3,6	–0,7
Import	3,5	4,7	–1,1	3,8	3,6	0,1
Arbetsmarknad, inflation, räntor, med mera						
Arbetade timmar[6]	0,2	0,1	0,1	0,7	1,6	–0,8
Sysselsättning	0,7	0,7	0,0	0,7	1,2	–0,4
Arbetslöshet[7]	8,7	8,6	0,1	8,2	7,9	0,3
Arbetsmarknadsgap[8]	–1,4	–1,9	0,5	–0,7	–0,6	–0,1
BNP-gap[9]	–0,8	–1,1	0,2	–0,2	–0,2	0,0
Produktivitet[6]	2,4	1,7	0,7	1,4	1,0	0,4
Timlön[10]	3,5	3,4	0,2	3,4	3,3	0,0
KPI	0,9	0,7	0,3	3,0	2,7	0,3
KPIF	1,6	1,3	0,3	2,6	2,2	0,4
Styrränta[2,3]	2,00	2,00	0,00	2,50	2,25	0,25
Tioårig statsobligationsränta[2]	2,9	2,8	0,1	3,2	2,9	0,3
Kronindex (KIX)[11]	118,8	117,1	1,6	122,1	117,6	4,6
Bytesbalans[12]	5,1	4,7	0,4	4,0	4,3	–0,3
Offentligt finansiellt sparande[12]	–1,7	–1,9	0,2	–1,8	–2,0	0,2
Strukturellt sparande[13]	–1,1	–1,3	0,2	–1,6	–1,9	0,3

[1] KIX-vägd BNP och KPI är aggregat som vägs samman med hjälp av Riksbankens KIX-vikter. I KIX ingår Sveriges 32 viktigaste handelspartners [2] Procent. [3] Vid årets slut. [4] Brent, dollar per fat, årsgenomsnitt. [5] Förändring i procent av BNP föregående år. [6] Kalenderkorrigerade värden. [7] Procent av arbetskraften. [8] Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar uttryckt i procent av potentiellt arbetade timmar. [9] Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP. [10] Enligt konjunkturlönestatistiken. [11] Index 1992–11–18=100. [12] Procent av BNP. [13] Procent av potentiell BNP.

Anm. Differensen avser skillnaden mellan nuvarande prognos och prognosen i juni 2026. Ett positivt värde innebär en uppreviderring.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Internationell konjunkturutveckling

Världsekonomin har visat motståndskraft med en fortsatt stabil tillväxt trots de höga energipriserna. En viktig drivkraft bakom den nuvarande globala tillväxten är stora AI-relaterade investeringar i framför allt USA. De höga energipriserna får i prognosen begränsade negativa effekter på den ekonomiska aktiviteten även framöver och 2027 är den globala tillväxten normal. Inflationen är för närvarande förhöjd i både euroområdet och USA, men sjunker nästa år när de globala energipriserna faller. Trots de höjda amerikanska tullarna och kriget i Mellanöstern fortsätter den globala handeln att utvecklas starkt och Sveriges exportmarknad växer i relativt normal takt både i år och nästa år.

Diagram 14 BNP i valda länder
Index 2019 kvartal 4=100, fasta priser, säsongsrensade kvartalsvärden

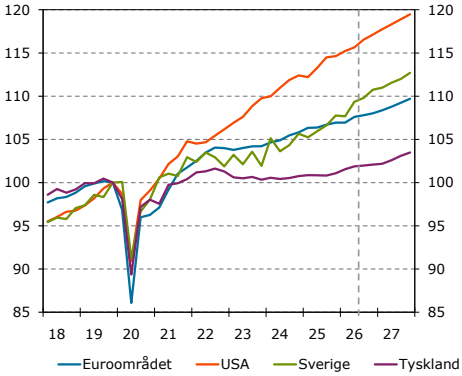

Källor: Nationella källor och Konjunkturinstitutet.

Prognos 2026–2027

MOTSTÅNDSKRAFTIG VÄRLDSEKONOMI TROTSAR HÖGA ENERGIPRISER

Kriget i Mellanöstern pågår fortfarande och globala energipriser är därför fortsatt förhöjda (se rutan ”Fortsatt höga globala energipriser”). Trots detta har den globala ekonomiska aktiviteten hållits uppe (se diagram 14 och diagram 15), bland annat tack vare stora amerikanska AI-investeringar. Energiprisuppgången har visserligen höjt inflationen i stora delar av världen, men de indirekta priseffekterna på andra produkter än energi har hittills varit små. Under återstoden av året börjar de högre energipriserna dock få vissa spridningseffekter på kärninflationen och den ekonomiska aktiviteten. De höga energipriserna leder dels till högre produktionskostnader och därigenom något högre priser på andra produkter än energi, dels till en försvagad köpkraft hos hushållen och därmed en viss dämpning av efterfrågan. Dessa effekter bedöms bli relativt begränsade och övergående, inte minst eftersom oljepriset antas börja falla redan vid slutet av 2026. Under 2027 sjunker därför inflationen i större delen av västvärlden ner mot centralbankernas mål (se diagram 16), samtidigt som den globala ekonomin växer i en normal takt. Det finns dock en betydande risk att globala energipriser förblir höga och får större makroekonomiska effekter (se kapitlet ”Osäkerhet i prognosen”).

Den globala varuhandeln har, trots amerikanska tullhöjningar och kriget i Mellanöstern, haft en fortsatt stark tillväxt det senaste året. Den svenska exportmarknaden växer i en relativt normal takt, omkring 3 procent, både i år och 2027 (se diagram 17).

Diagram 15 BNP per capita
Index 2019 kvartal 4=100, fasta priser, säsongsrensade kvartalsvärden

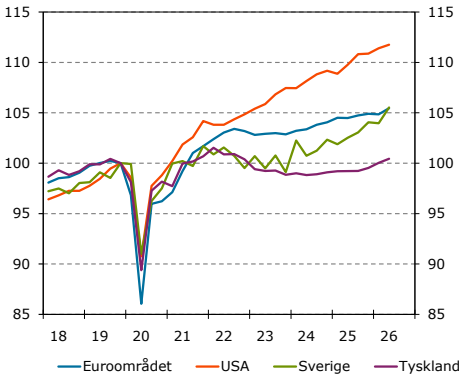

Källor: Eurostat, BEA och Konjunkturinstitutet.

Diagram 16 Konsumentpriser i valda länder och regioner
Årlig procentuell förändring, månadsvärden

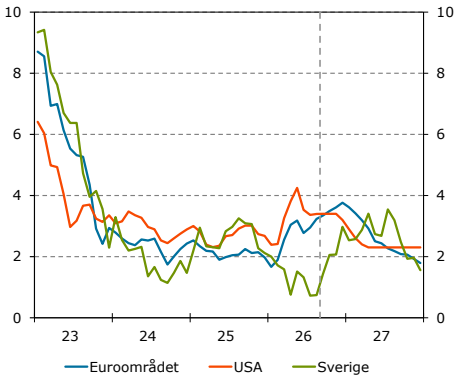

Anm. KPI för USA, HIKP för euroområdet och KPIF för Sverige.
Källor: Eurostat, Bureau of Labor Statistics, SCB, Macrobond, och Konjunkturinstitutet.

Fortsatt höga globala energipriser

Transportflödet av olja genom Hormuzsundet är fortfarande begränsat. Som ett resultat av det lägre utbudet är priset på råolja fortfarande förhöjt, och har dessutom stigit ytterligare de senaste veckorna.

Tidigare under året bedömde många att en fortsatt konflikt mellan USA och Iran skulle innebära ett ännu högre oljepris än det nuvarande. Att oljepriset inte stigit mer än det har gjort beror till stor del på ökat utbud från andra producenter, att mer olja än väntat kunnat transporteras från Mellanöstern samt minskad kinesisk import. Den lägre raffineringskapaciteten har samtidigt lett till högre prisskillnader mellan raffinerade produkter och råolja. Globala energipriser har därför sammantaget stigit mer i år än råoljepriset i sig (se diagram 18).

De globala energipriserna antas börja falla under slutet av 2026 och sedan fortsätta nedåt under 2027, i linje med marknadens terminsprissättning (se diagram 19). Detta gäller både råoljepriset och priset på raffinerade produkter.

STARK TILLVÄXT I USA LYFTS AV AI-INVESTERINGAR

Den amerikanska konjunkturen är fortsatt stark. Förutom robust konsumtionstillväxt lyfts tillväxten för närvarande i hög utsträckning av omfattande AI-investeringar. Inköpschefsindex tyder på en fortsatt god ekonomisk aktivitet i närtid (se diagram 20). Den amerikanska ekonomin upprätthåller den goda tillväxttakten även under 2027, och USA bedöms därmed undvika en konjunkturnedgång efter landets mångåriga högkonjunktur.

Arbetslösheten har under de senaste åren varit låg och stabil kring 4 procent (se diagram 21). Sysselsättningstillväxten är visserligen låg i ett historiskt perspektiv, men samtidigt har arbetskraften slutat växa till följd av bland annat minskad invandring och en åldrande befolkning.

Inflationen är för närvarande förhöjd bland annat till följd av högre energipriser. Mot bakgrund av detta har centralbanken Federal Reserve höjt styrräntan, och fortsätter att höja räntan ytterligare två gånger under det närmaste halvåret (se diagram 22). Vid slutet av 2026 börjar globala energipriser sjunka och amerikansk inflation faller därför 2027 mot centralbankens mål.

Amerikansk import sjönk under andra halvåret 2025 till följd av tullhöjningarna men har under 2026 stigit igen. Uppgången i år kan förklaras helt och hållet av en kraftig ökning i importen av

Diagram 17 KIX-vägd BNP och svensk exportmarknad

Procentuell förändring

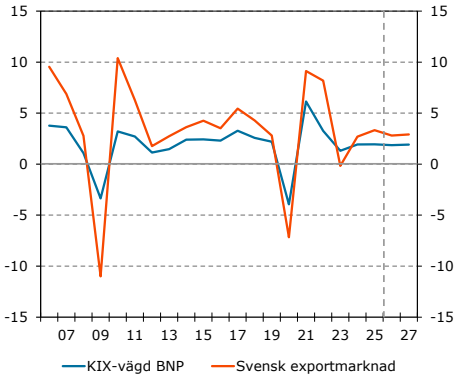

Källor: Nationella källor, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Diagram 18 Globala energipriser

USD per fat

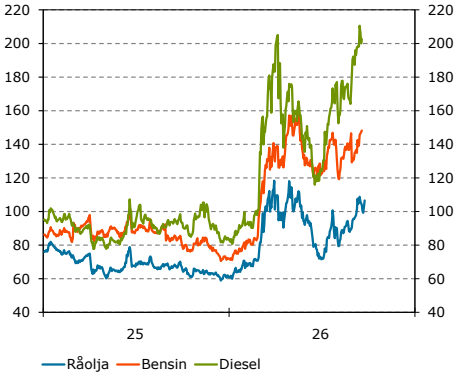

Källor: ICE, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Diagram 19 Råoljepris, Brent

USD per fat, månadsvärden

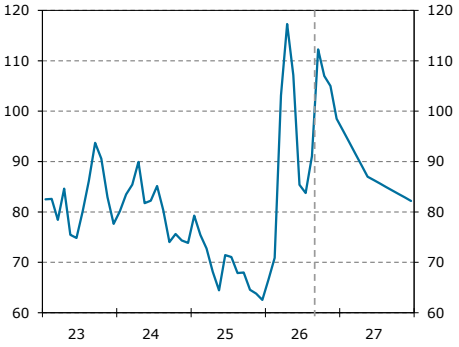

Källor: US Energy Information Administration och Konjunkturinstitutet.

kapitalvaror för investeringar i AI-infrastruktur såsom datacenter.

STABIL UTVECKLING I EUROOMRÅDET

De högre energipriserna har lett till att euroområdets inflation ligger över Europeiska centralbankens 2-procentsmål. Den ekonomiska aktiviteten har dock varit motståndskraftig och arbetslösheten är kvar nära rekordlåga nivåer. Låga gaslager bidrar till att europeiska gas- och elpriser blir höga i vinter, vilket håller uppe inflationen och dämpar tillväxten. Även de låga vattennivåerna, efter sommarens torka, hämmar produktionen genom att begränsa transportflöden. Samtidigt stöttas den ekonomiska aktiviteten av en ökande konsumtionsvilja hos europeiska hushåll samt stimulansimpulserna från offentliga satsningar på försvar i många euroländer. Sammantaget stiger den ekonomiska aktiviteten i en stabil takt i år och nästa år. BNP-tillväxten i euroområdet är visserligen relativt låg i år, men detta beror delvis på Irlands volatila nationalräkenskaper. Exklusive Irland är euroområdets tillväxt närmare sitt medelvärde sedan år 2000 (se tabell 3).[2]

Den förhöjda inflationen och riskerna för större indirekta effekter av energiprisuppgången har fått centralbanken att höja styrräntan två gånger i år. Styrräntan höjs igen i december och mars. Priserna på råolja och raffinerade oljeprodukter börjar dock sjunka tillbaka redan under slutet av 2026. Dessutom bidrar varken växelkursen eller lönetillväxten till ett förhöjt inflationstryck och inflationen sjunker under 2027 ner till 2-procentsmålet.

TILLVÄXT I HELA NORDEN

Den ekonomiska aktiviteten ökar i alla Sveriges grannländer (se diagram 23). Norge har de senaste åren haft en stark konjunktur med låg arbetslöshet, snabbt stigande bostadspriser, höga löneökningar och ett ihållande inflationstryck. Centralbanken Norges Bank har i år stramat åt penningpolitiken för att pressa ner inflationen, men den stabila tillväxten bedöms fortsätta framöver. Finland har under flera år befunnit sig i en lågkonjunktur med stagnerad BNP, fallande bostadspriser och hög arbetslöshet men landet har nu inlett en återhämtning med stark tillväxt flera kvartal i rad. Dansk tillväxt är fortsatt mycket hög, till stor del driven

[2] BNP-tillväxten i Irland påverkas i mycket hög utsträckning av hur multinationella företag bokför sina vinster och tillgångar. Detta innebär att den dels inte alltid speglar hur den faktiska ekonomiska aktiviteten i landet utvecklas, dels varierar kraftigt på ett sätt som ökar volatiliteten i euroområdets sammanlagda BNP-tillväxt. BNP-tillväxten för euroområdet exklusive Irland speglar därför bättre hur den faktiska ekonomiska aktiviteten i euroområdet utvecklas.

Diagram 20 Sammanvägt inköpschefsindex i valda länder och regioner

Index, månadsvärden

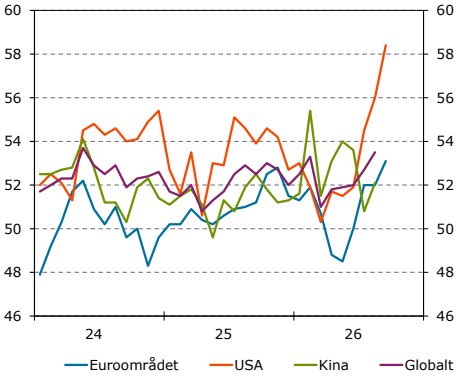

Källor: S&P Global, J.P. Morgan och Macrobond.

Diagram 21 Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, säsongsrensade månadsvärden

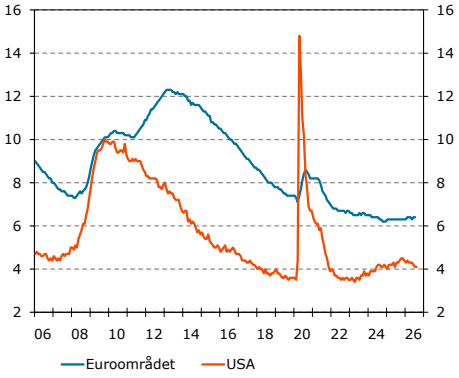

Källor: Eurostat och Bureau of Labor Statistics.

Diagram 22 Styrräntor

Procent, månadsvärden, i slutet av perioden

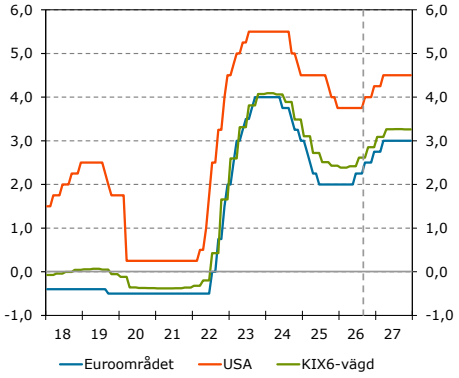

Anm. Styrräntan i USA avser den övre gränsen i Federal Reserves styrränteintervall. Styrräntan i euroområdet avser ECB:s stående inlåningsfacilitet

Källor: Bank of England, Bank of Japan, ECB, Federal Reserve, Norges Bank, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

av landets läkemedelsindustri. Starka finanser hos både hushåll och offentlig sektor innebär att Danmarks ekonomi har goda förutsättningar även framöver.

EXPORTEN HÅLLER UPPE KINESISK TILLVÄXT

Kina har i flera år dragits med en svag inhemsk efterfrågan, svag bostadsmarknad och risk för deflation. Den låga inhemska efterfrågan kvarstår och dämpade förtroendeindikatorer tyder på ett fortsatt svagt sentiment i närtid. Under 2026 har däremot exporten haft en bred och kraftig uppgång. Detta innefattar bland annat en ökning i exporten till USA från förra årets låga nivåer, till följd av att amerikanska tullar på kinesisk import för närvarande är betydligt lägre än under 2025. Tack vare denna starka export bedöms Kina i år nå sitt tillväxtmål om 4,5–5 procent.

Diagram 23 BNP i Sverige, Danmark, Finland och Norge

Index 2019=100, säsongsrensade kvartalsvärden

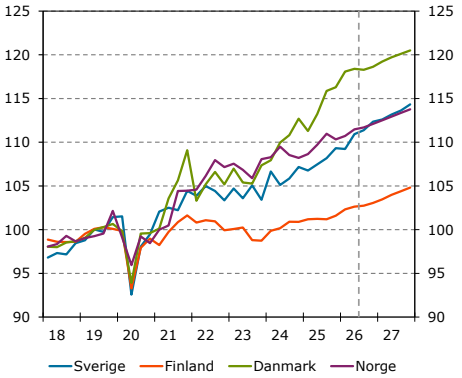

Källor: Eurostat och Statistics Norway.

Scenario 2028–2030

Den globala tillväxten blir under perioden 2028–2030 något lägre än medelvärdet sedan år 2000. Den svagare utvecklingen förklaras främst av en långsammare befolkningstillväxt, samt en avtagande produktivitetstillväxt i tidigare snabbväxande ekonomier såsom Kina. Även exportmarknadens tillväxt blir något svag i ett historiskt perspektiv. Utöver den lägre globala BNP-tillväxten bidrar förändrade handelsmönster till att importefterfrågan hos Sveriges handelspartners ökar i långsammare takt. Under scenarioperioden uppgår inflationen i omvärlden till omkring 2 procent, och centralbankernas styrräntor ligger nära de nivåer som Konjunkturinstitutet bedömer vara långsiktigt neutrala (se tabell 3).

Tabell 3 Nyckeltal för internationell ekonomi

Procentuell förändring respektive procent

	Utfall	Prognos		Scenario		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
BNP i världen	3,4	3,0	3,0	2,9	2,8	2,7
BNP i KIX-länderna	1,9	1,9	1,9	2,0	1,9	1,8
BNP i USA	2,1	2,2	2,1	1,9	1,8	1,8
BNP i euroområdet	1,3	0,9	1,3	1,5	1,4	1,3
BNP i euroområdet exkl. Irland	1,0	1,1	1,2	1,4	1,3	1,3
Svensk exportmarknad	3,3	2,8	2,9	3,1	3,0	2,8
KPI i KIX-länderna	2,7	3,1	2,7	2,3	2,2	2,2
KPI i USA	2,7	3,3	2,4	2,3	2,3	2,3
HIKP i euroområdet	2,1	3,0	2,5	1,9	2,0	2,0
Styrränta i USA[1,2]	3,8	4,3	4,5	4,0	3,8	3,5
Styrränta i euroområdet[1,3]	2,0	2,8	3,0	2,8	2,5	2,5
Styrränta, KIX6-vägd[1,4]	2,4	2,9	3,3	3,0	2,7	2,6

[1] I slutet av året. [2] Avser den övre gränsen i Federal Reserves styrränteintervall. [3] Avser inlåningsräntan. [4] Avser ett genomsnitt av dagslåneräntan Estr för euroområdet samt styrräntor i USA, Norge, Storbritannien, Danmark och Japan. Danmark har i sammanvägningen samma styrränta som euroländerna.

Anm. BNP-siffrorna avser den kalenderkorrigerade utvecklingen uttryckt i fasta priser. Aggregaten beräknas med hjälp av tidsvarierande köpkraftsjusterade BNP-vikter från IMF.

Källor: IMF, OECD, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Konjunkturen i Sverige 2026–2027

Sverige befinner sig fortfarande i en lågkonjunktur men den ebbar ut. Hushållens konsumtion och exporten har växt starkt det första halvåret 2026. Inhemsk efterfrågan fortsätter bidra till återhämtningen framöver och ger en hög BNP-tillväxt 2026. Tillväxten i hushållens konsumtion och exporten mattas dock av 2027, vilket leder till en något lägre BNP-tillväxt. Återhämtningen har hittills främst varit produktivitetsdriven och inte gett något större avtryck på arbetsmarknaden. Efterfrågan på arbetskraft tar mer fart 2027 och arbetslösheten sjunker till 7,8 procent i slutet av året. Förbättringen på arbetsmarknaden leder inte till något betydande lönetryck utöver de centralt avtalade löneökningarna varken i år eller 2027. Höga energipriser bidrar till att inflationen ligger över Riksbankens inflationsmål 2027. Mot slutet av 2027 dämpas inflationen igen när de direkta effekterna av energipriserna klingar av.

Efterfrågan och produktion

Svensk BNP växte snabbt andra kvartalet 2026 (diagram 24). Uppgången andra kvartalet var bred med positiva bidrag från hushållens konsumtion, investeringar och export. Den starka utvecklingen det andra kvartalet bidrar till att återhämningen i svensk ekonomi har kommit långt.

Efter andra kvartalet fortsätter återhämtningen men SCB:s BNP-indikator för juli tyder på en svag inledning av det tredje kvartalet. Däremot tyder andra indikatorer som hushållens konsumtionsindikator på en stark efterfrågan i närtid. Året avslutas starkare än normalt (se diagram 24). En stor del av återhämtningen 2026 drivs av inhemsk efterfrågan i form av hushållens konsumtion och investeringar. Exporten har samtidigt ökat snabbt under det första halvåret och bidrar stort till BNP-tillväxten för 2026 (se diagram 25). Sammantaget växer svensk BNP med 3 procent 2026, att jämföra med den genomsnittliga tillväxttakten på 2 procent per år sedan 2000 (se tabell 4). Sett till BNP per invånare är tillväxten 2,9 procent för 2026, att jämföra med det historiska genomsnittet på 1,3 procent.

Hushållens köpkraft fortsätter att stärkas under 2026 men högre inflation och räntor gör att köpkraften mattas av 2027. Bidraget från hushållens konsumtion till BNP-tillväxten är fortsatt stort under prognosperioden men lägre 2027 jämfört med 2026. I takt med att resursutnyttjandet normaliseras under 2027 växer BNP i relativt normal takt.

Diagram 24 BNP

Miljarder kronor, fasta priser respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

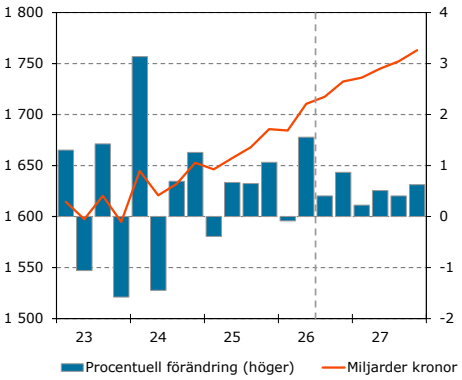

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 25 Importjusterat bidrag till BNP-tillväxten

Procentuell förändring respektive procentenheter

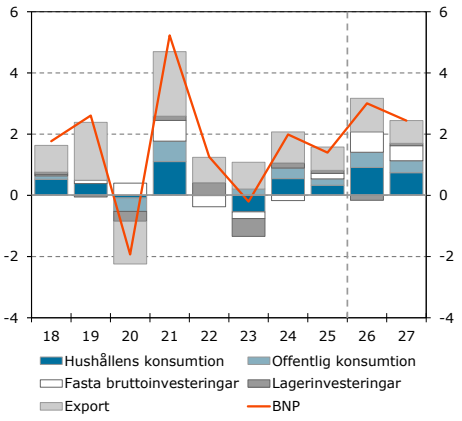

Anm. Delarna summerar inte till totala BNP-tillväxten åren före referensåret (2025). Justeringen till fasta priser gör att komponenterna inte summerar till total BNP.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 4 Försörjningsbalans

Procentuell förändring, fasta priser

	2000–2025[1]	2025	2026	2027
Hushållens konsumtionsutgifter	2,1	2,0	3,1	2,7
Offentliga konsumtionsutgifter	1,0	1,2	2,4	2,0
Investeringar	2,5	2,2	4,5	3,4
Inhemsk efterfrågan utom lager	*1,9*	*1,8*	*3,3*	*2,7*
Lagerinvesteringar[2]	0,0	0,0	–0,4	0,2
Inhemsk efterfrågan	*1,9*	*1,8*	*2,9*	*2,9*
Export	3,8	3,7	3,7	2,8
Total efterfrågan	*2,5*	*2,5*	*3,2*	*2,9*
Import	3,8	4,6	3,5	3,8
Nettoexport[2]	*0,2*	*–0,3*	*0,2*	*–0,4*
BNP	2,0	1,4	3,0	2,4
BNP, kalenderkorrigerad	2,0	1,6	2,8	2,2
BNP per invånare	1,3	1,1	2,9	2,5
Bytesbalans[3]	5,0	5,6	5,1	4,0

[1] Genomsnitt. [2] Förändring i procent av BNP föregående år. [3] Procent av BNP, löpande priser.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

SVENSK EXPORT FORTSÄTTER ÖKA

Svensk export ökade kraftigt det första kvartalet (se diagram 26). Även om utvecklingen dämpades det andra kvartalet var exportökningen fortsatt robust med god tillväxt i exporten av bearbetade varor och tjänster. Råvaruexporten minskade däremot något.

Enligt utrikeshandelsstatistiken minskade varuexporten kraftigt i juni och juli, vilket innebär att exportutvecklingen ser ut att bli svagare det tredje kvartalet. Bedömningen är dock att nedgången blir tillfällig. Exportorderläget i näringslivet är sammantaget ganska normalt och världshandeln fortsätter att öka trots geopolitiska spänningar. Tillväxten i marknaden för svensk export väntas samtidigt förbli relativt dämpad. Marknadstillväxten uppgår till strax under 3 procent per år i år och nästa år, att jämföra med en genomsnittlig tillväxt på ca 4 procent per år sedan millennieskiftet. De närmaste åren väntas svensk export gynnas av högre ekonomisk aktivitet i Europa. Sammantaget växer exporten något snabbare än marknadstillväxten (se diagram 27).

HUSHÅLLEN VÄXLAR UPP KONSUMTIONEN

Hushållens konsumtion växte snabbt det andra kvartalet och har ökat varje kvartal sedan mitten av 2024 (se diagram 28). Utfallet

Diagram 26 Export

Miljarder kronor, fasta priser respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

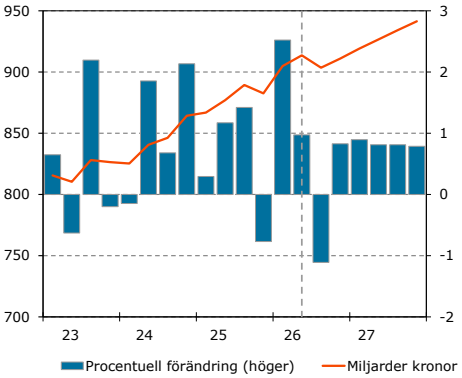

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 27 Exportmarknad och export

Procentuell förändring, fasta priser

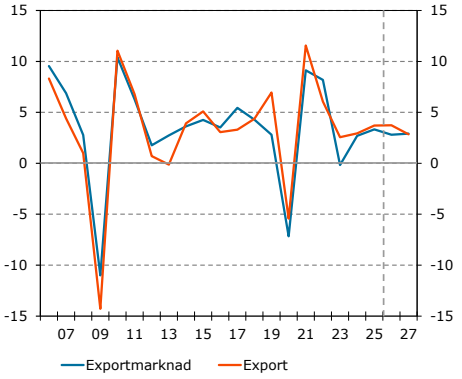

Anm. Exportmarknaden beräknas med svenska exportvikter.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 28 Hushållens konfidensindikator och hushållens konsumtion

Index medelvärde=100, säsongsrensade månadsvärden respektive procentuell förändring, fasta priser, säsongsrensade kvartalsvärden

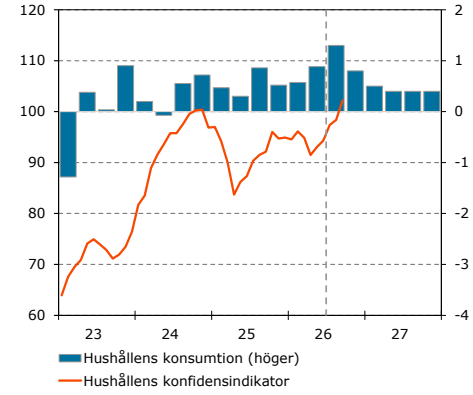

drevs av konsumtion av varor, framför allt dagligvaror. Även konjunkturkänslig konsumtion som sällanköpsvaror ökade snabbt (se diagram 29). Detta stödjer bilden att konjunkturåterhämtningen har kommit långt.

Hushållens konfidensindikator har ökat under sommaren och steg i september till sin högsta nivå sedan slutet av 2021. Stämningsläget bland hushållen är nu normalt (se diagram 28). SCB:s nya indikator för hushållens konsumtion visar på en stark konsumtionstillväxt under både juli och augusti samt att konsumtionen av sällanköpsvaror var fortsatt stark under sommaren.

Hushållens skulder som andel av disponibel inkomst har sedan toppen 2021 minskat kraftigt i samband med stigande räntor. De senaste kvartalen har dock skuldkvoten planat ut och mycket tyder på att hushållen har justerat sina skulder till en nivå de finner lämplig givet en högre räntenivå (se diagram 30).

Hushållens köpkraft fortsätter att utvecklas starkt i år som följd av höga reallöneökningar och skattelättnader. Det gör att hushållens konsumtion tydligt tar fart och växer mycket starkt under avslutningen av 2026. Det är främst varor, drivet av sällanköpsvaror, som bidrar till den starka konsumtionen resten av 2026 (se diagram 29). Konsumtionen växer starkare än de disponibla inkomsterna både i år och nästa år och därmed sjunker sparandet tillbaka ytterligare i prognosen (se diagram 31).

Nästa år mattas hushållens köpkraft av till följd av högre inflation och räntor, vilket sänker tillväxttakten i konsumtionen 2027.

FÖRSVARSUTBYGGNADEN GER SNABBT ÖKANDE OFFENTLIG KONSUMTION

Den offentliga konsumtionen ökade det andra kvartalet efter att ha minskat under inledningen av året. Uppgången förklaras framför allt av staten medan kommunsektorn utvecklades förhållandevis måttligt. Framöver väntas den offentliga konsumtionen fortsätta att öka snabbt, vilket framför allt beror på en stor ökning av den statliga konsumtionen (se diagram 32). Detta förklaras främst av utbyggnaden av försvaret med mer personal och stora inköp av förbrukningsmateriel. Satsningar inom infrastruktur och rättsväsende bidrar också till utvecklingen. Även 2027 väntas den statliga konsumtionen växa snabbt till följd av ökade försvarsutgifter.

Kommunsektorns bidrag till konsumtionstillväxten 2026 och 2027 är jämförelsevis svagt. Utvecklingen förklaras främst av den demografiska utvecklingen där färre barn minskar behovet av förskola och grundskola. Det motverkas dock av ett ökat antal äldre och därmed ökad konsumtion av äldreomsorg. Att konsumtionen inom kommunsektorn ändå fortsätter att öka beror i

Diagram 29 Hushållens totala konsumtion och olika komponenter

Index 2023=100, fasta priser, säsongsrensade kvartalsvärden. Inom parentes i etiketten komponentens andel av total konsumtion

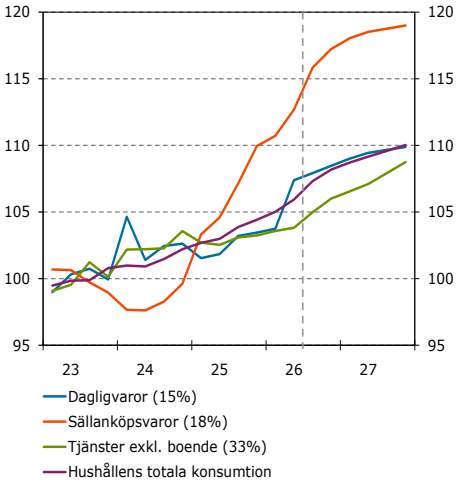

Diagram 30 Hushållens skuldkvot

Procent av disponibel inkomst, säsongsrensade kvartalsvärden

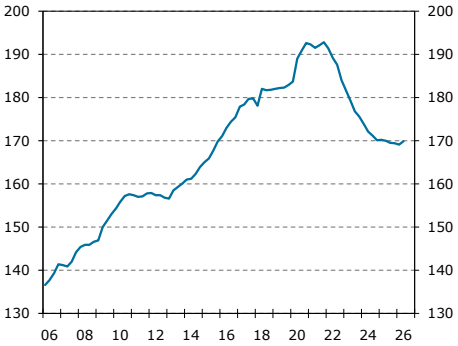

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 31 Hushållens konsumtion, real disponibel inkomst och eget sparande

Procentuell förändring respektive procent av disponibel inkomst

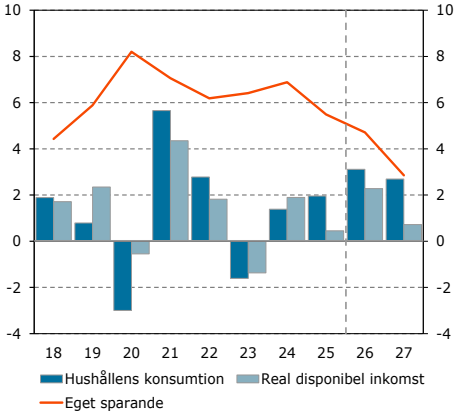

Anm. Eget sparande definieras som hushållens totala (finansiella och reala) sparande exkl. sparande i avtalspensioner. Måttet sätts i relation till hushållens disponibla inkomst.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

stor utsträckning på utvecklingen i regionerna. Finanspolitiska åtgärder i form av riktade statsbidrag bidrar också till kommunsektorns konsumtion 2026.

TJÄNSTEBRANSCHERNA INVESTERAR I DATACENTER

Investeringarna ökade kraftigt det andra kvartalet (se diagram 33). Uppgången förklaras av investeringar inom näringslivet, medan offentliga investeringar minskade. Tillväxten i näringslivets investeringar drevs av tjänstebranscherna exklusive bostäder som investerar i bland annat datacenter (se grårutan ”Uppbyggnad av datacenter och import av datorer samt kringutrustning”). Näringslivets investeringar faller det tredje kvartalet 2026 efter den starka uppgången det andra kvartalet, men är kvar på en hög nivå. Tillväxten i näringslivets investeringar återupptas från det fjärde kvartalet 2026 till följd av fortsatta investeringar inom uppbyggnad av datacenter.

Investeringar i de övriga varubranscherna växte det andra kvartalet klart starkare än sitt medelvärde från 2000 och fortsätter sin positiva utveckling framöver. Den positiva utvecklingen förklaras bland annat av ökade investeringar i energisystem och lösningar för minskade koldioxidutsläpp. Efter flera år av höga investeringar inom industrin har dessa minskat under 2026. Den dämpade tillväxttakten fortsätter framöver (se diagram 34). Byggkostnadsindexet har ökat 2026 främst drivet av ökade transport- och energikostnader, men även av högre byggmaterialkostnader. Stämningsläget inom byggsektorn har rört sig sidledes sedan slutet av 2025 (se diagram 41). Utvecklingen av bostadsinvesteringarna är därför fortsatt återhållsam 2026, och vänder blygsamt uppåt 2027 (se diagram 35). Jämfört med tidigare konjunkturåterhämtningar är uppgången i de totala bostadsinvesteringarna mycket försiktig.

Uppbyggnad av datacenter och import av datorer samt kringutrustning

Den starka tillväxten inom investeringar i tjänstebranscherna exklusive bostäder i andra kvartalet förklaras främst av uppbyggnad av datacenter. Investeringarna i tjänstebranscherna exklusive bostäder stod för 50 procent av de totala investeringarna i näringslivet det andra kvartalet 2026. Flera aktörer, främst utländska, satsar för närvarande stora summor på att bygga datacenter i Sverige. I nationalräkenskaperna redovisas de utländska företagens investeringar via företag med hemvist i Sverige, vanligtvis svenska dotterbolag eller andra varaktiga verksamheter med hemvist i Sverige.

Diagram 32 Bidrag till offentlig konsumtionstillväxt

Procentuell förändring respektive procentenheter

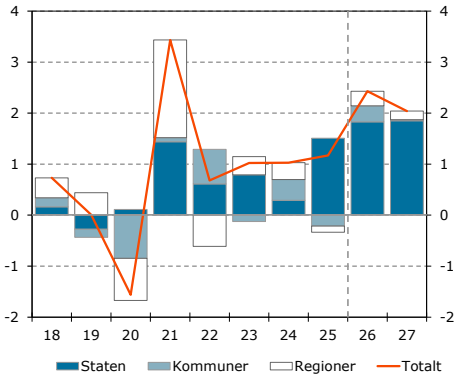

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 33 Fasta bruttoinvesteringar

Miljarder kronor, fasta priser, bidrag i procent, säsongsrensade kvartalsvärden

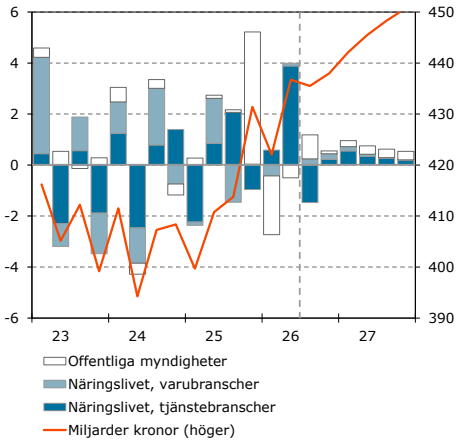

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 34 Industrins investeringsandel

Procent av industrins förädlingsvärde, löpande priser

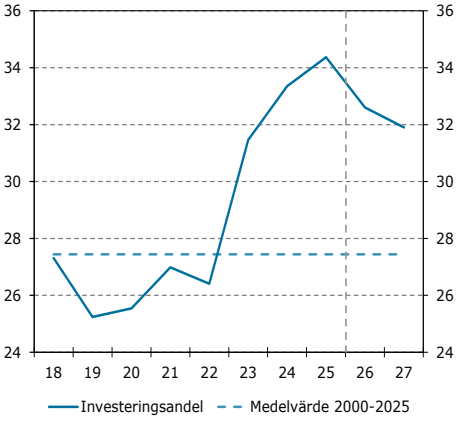

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Satsningarna på datacenter i Sverige är betydande och väntas bidra till investeringstillväxten framöver, både genom investeringar i byggnader och anläggningar samt i maskiner och inventarier. Uppgången som synts det andra kvartalet är främst driven av IKT-utrustning, vilket förklarar uppgången i varuimporten av datorer samt kringutrustning (C262) under 2026 (se diagram 36). I samband med att fler datacenter får bygglov och godkända miljötillstånd väntas investeringar i såväl utrustning som i byggnader och anläggningar öka.

Det tredje kvartalet väntas innebära en viss dämpning av nivån men framöver fortsätter investeringar i tjänstebranscherna exklusive bostäder att växa starkt (se diagram 37). Eftersom importinnehållet i dessa investeringar är högt blir effekten på BNP förhållandevis liten.

De offentliga investeringarna minskade för andra kvartalet i rad efter den starka uppgången i slutet av 2025 men är fortsatt på en mycket hög nivå (se diagram 38).[3] Under det kommande halvåret vänder utvecklingen uppåt igen, vilket drivs av investeringar i byggnader och anläggningar samt i maskiner, inventarier och vapensystem. Kommunala myndigheters investeringar växer likaså men bidrar i mindre utsträckning till utvecklingen i offentlig sektor framöver (se diagram 38). Under 2027 växer de offentliga investeringarna i en något snabbare takt jämfört med de senaste 10 åren.[4]

NÄRINGSLIVETS PRODUKTION VÄXER STARKT FRAMÖVER

Likt efterfrågesidan växte näringslivets produktion snabbt det andra kvartalet 2026 (se diagram 39).[5] Uppgången var bred och syntes framför allt i industrin och tjänstebranscherna. Bruttoproduktionen enligt produktionsvärdesindex (PVI) visar på en svag inledning av det tredje kvartalet men produktionen inom näringslivet fortsätter att växa under resten av 2026 drivet av både tjänstebranscherna och industrin (se diagram 39).

Mycket av tillväxten i svensk ekonomi de senaste åren har drivits av högre produktivitet i näringslivet, det vill säga

Diagram 35 Fasta bruttoinvesteringar, bostäder

Miljarder kronor, fasta priser respektive procentuell förändring

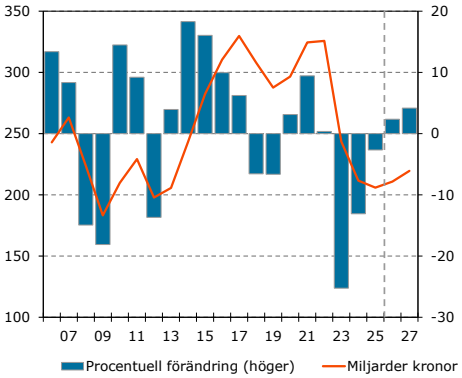

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 36 Import SPIN 262 (datorer samt kringutrustning)

Miljoner kronor, löpande priser, kvartalsvärden

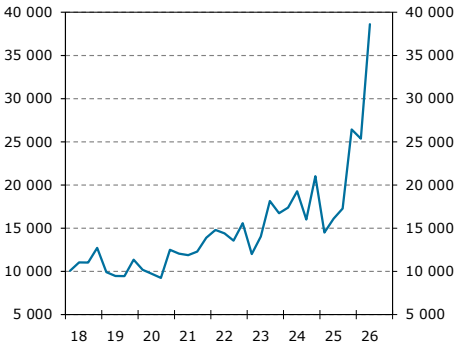

Källa: SCB.

Diagram 37 Tjänstebranscherna exkl. bostäders investeringar

Miljarder kronor, fasta priser respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

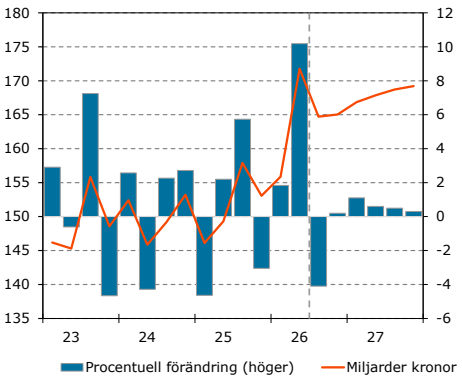

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

[3] Under fjärde kvartalet 2025 ökade de statliga investeringarna kraftigt på grund av fastighetsköp samt leveranser av försvarsmateriel till Försvarsmakten. Båda dessa motsvarades av lageruttag samt desinvesteringar i näringslivet så att BNP blev opåverkad. Se grårutan ”Försvarsinvesteringarnas genomslag på BNP” i *Konjunkturläget* mars 2026.

[4] Under året hålls investeringarna tillbaka något då svenska staten skänker försvarsmateriel till Ukraina, vilket bokförs som desinvestering och export i nationalräkenskaperna.

[5] Med produktion avses förädlingsvärde som är bruttoproduktion med avdrag för insatsförbrukning.

arbetsinsatsen har inte växt lika snabbt som produktionen. En betydande del av detta har skett i branschen fastighetsverksamhet och bedöms som varaktig, se grårutan ”Höjd potentiell produktivitet i näringslivet”. Indikatorer visar att resursutnyttjandet inom företagen i nuläget inte är ansträngt, vilket innebär att produktionen kan öka utan snabbt ökande arbetsinsats. Produktiviteten fortsätter därför stiga andra halvan av 2026 (se diagram 40). Produktionen fortsätter att växa 2027 men i något långsammare takt (se tabell 5).

Konjunkturbarometerns konfidensindikator för tillverkningsindustrin har stigit under 2026 och visar på ett starkare stämningsläge än normalt (se diagram 41). Samtidigt har produktionsplaner för de kommande tre månaderna stigit snabbt under 2026. Inköpschefsindexet (PMI) visar också på positiva signaler för produktionsvolymer och planer inom industrisektorn.
PVI för industrin minskade dock mycket i juli, vilket dämpar tillväxten tillfälligt i det tredje kvartalet. Industriproduktionen växer i normal takt i slutet av 2026 drivet av en bred uppgång i den inhemska efterfrågan och en normal omvärldsefterfrågan efter en period av oroligheter i omvärlden. Därefter stöds produktionen av en starkare export och en fortsatt stark inhemsk efterfrågan 2027 (se diagram 39).

Byggproduktionen har växt snabbt under 2026 samtidigt som konfidensindikatorn har fluktuerat runt normalt stämningsläge under 2026 (se diagram 41). PVI för juli pekar på en svag utveckling i byggsektorn under tredje kvartalet. När bostadsmarknaden tar mer fart och den påbörjade återhämtningen av bostadsinvesteringarna fortskrider stiger byggproduktionen framöver (se tabell 5).

Tjänsteproduktionen ökade starkt det andra kvartalet, vilket drevs av information- och kommunikationsbranschen (IKT) samt transportbranschen. Sentimentmätningar signalerar fortsatt optimism samtidigt som även PVI pekar på en positiv utveckling i tjänstebranscherna i juli. IKT fortsätter att driva utvecklingen framöver, delvis till följd av investeringar i datacenter. Handeln står för det starkaste stämningsläget i Konjunkturbarometern (se diagram 41) och växer i god takt in i 2027 till följd av en starkare utveckling av hushållens konsumtion. Produktionen i tjänstebranscherna ökar därför i relativt snabb takt under 2026 och 2027 (se diagram 39).

Diagram 38 Offentliga investeringar

Miljarder kronor, fasta priser, bidrag i procent, säsongsrensade kvartalsvärden

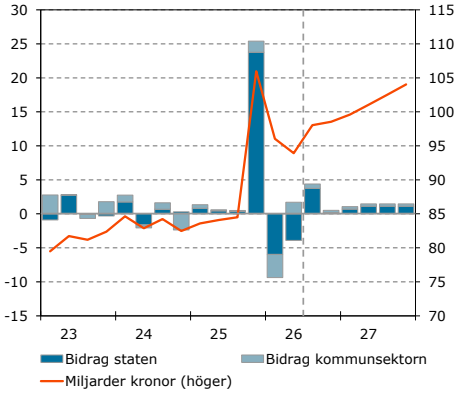

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 39 Produktion i näringslivet

Index 2023=100, fasta priser, säsongsrensade kvartalsvärden

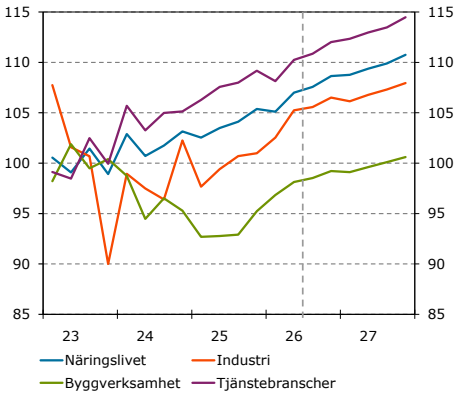

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 40 Produktivitet i näringslivet

Kronor per timme, fasta priser respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

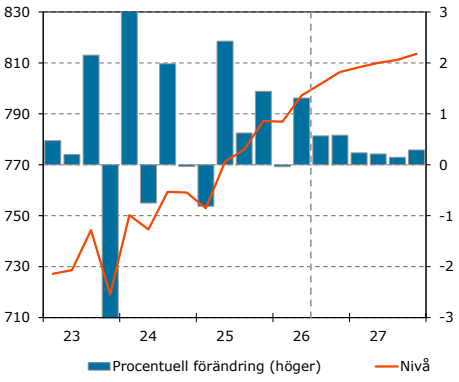

Anm. Produktivitetstillväxten var -3,4% i det fjärde kvartalet 2023 och 4,3% i det första kvartalet 2024.
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 5 Produktion

Procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

	2000–2025[1]	2025	2026	2027
Näringsliv	2,5	1,8	3,0	2,4
Varubranscher	1,3	–0,8	4,5	1,9
varav Industri	1,3	0,6	5,3	2,0
Byggverksamhet	1,5	–2,7	4,6	1,7
Tjänstebranscher	3,1	3,0	2,3	2,7
Offentliga myndigheter	0,5	0,4	1,0	0,8
Hela ekonomin[2]				
BNP till baspris	2,1	1,5	2,6	2,1
BNP till marknadspris	2,0	1,6	2,8	2,2

[1] Genomsnitt. [2] Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Anm. Med produktion avses förädlingsvärde.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 41 Konfidensindikatorer för näringslivet

Index, medelvärde=100, säsongsrensade månadsvärden

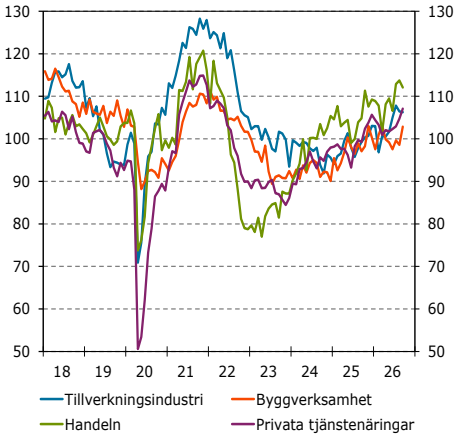

Källa: Konjunkturinstitutet.

Arbetsmarknad och resursutnyttjande

LÅNGSAM ÅTERHÄMTNING PÅ ARBETSMARKNADEN I ÅR

Arbetsmarknaden förbättras framöver men förstärkningen sker med viss eftersläpning i förhållande till BNP. Sysselsättningen började stiga svagt under förra året och ökningen var svag även det andra kvartalet i år (se diagram 42).[6] Utvecklingen har hittills främst skett inom offentliga myndigheter och drivits av de satsningar som genomförs på försvar och rättsväsende. Inom tjänstebranscherna och byggbranschen har antalet sysselsatta vuxit något de senaste kvartalen, medan de har minskat något inom industrin.

Framöver väntas sysselsättningen ta lite mer fart. Indikatorer tyder dock på en fortsatt dämpad efterfrågan på arbetskraft det närmaste kvartalet. Företagens anställningsplaner ligger nära sitt långsiktiga medelvärde och företagens upplevda brist på arbetskraft i den egna verksamheten är fortsatt jämförelsevis låg (se diagram 43). Sysselsättningen väntas öka i jämförelsevis måttlig takt i år och 2027 (se diagram 44). I år bidrar offentliga myndigheter mest till ökningen. Nästa år, när konjunkturåterhämtningen kommit längre, sker ökningen främst inom tjänstebranscherna. Även om tillväxten totalt sett är låg i ett historiskt perspektiv stiger sysselsättningsgraden i ekonomin framöver då befolkningen i arbetsför ålder nästan inte ökar alls (se tabell 6). Den demografiska utvecklingen bidrar även till att arbetskraften ökar i långsammare takt de kommande åren.

Arbetslösheten har minskat något under det första halvåret i år (se diagram 45). Detta gäller både för arbetskraftsundersökningarna (AKU) och befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) som använder uppgifter om antalet inskrivna hos Arbetsförmedlingen. Den största skillnaden mellan måtten är att en betydande del av de arbetslösa i AKU utgörs av heltidsstuderande som även söker jobb.[7] Arbetslösheten i denna grupp har ökat de senaste åren vilket bidragit till att pressa upp arbetslösheten enligt AKU i förhållande till BAS.

Arbetslösheten sjunker framöver när konjunkturläget förbättras och efterfrågan på arbetskraft ökar. Nedgången tar mer fart under 2027 och arbetslösheten blir 7,8 procent i slutet av året,

[6] Sysselsättningen mätt med AKU uppvisar större variationer kvartal till kvartal jämfört med nationalräkenskaperna då AKU är en urvalsundersökning och nationalräkenskaperna bygger på data från BAS som använder månadsvisa arbetsgivardeklarationer.

[7] Många av dessa är unga och studerar i det reguljära utbildningssystemet, men här ingår också personer i olika typer av arbetsmarknadsutbildningar.

Diagram 42 Sysselsatta enligt AKU och NR

Procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

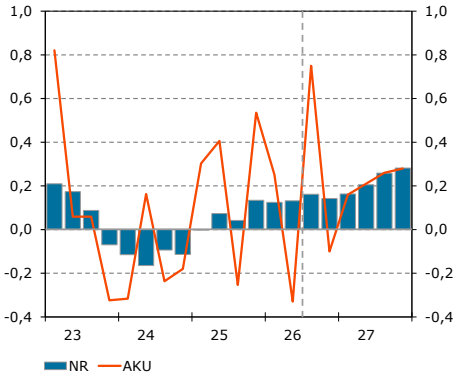

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 43 Anställningsplaner och brist på arbetskraft i näringslivet

Nettotal respektive andel ja-svar, säsongsrensade månads- respektive kvartalsvärden

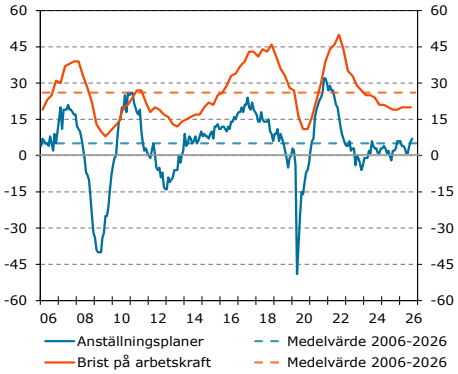

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 44 Bidrag till sysselsättningstillväxten

Procentuell förändring respektive procentenheter, faktiska årsvärden

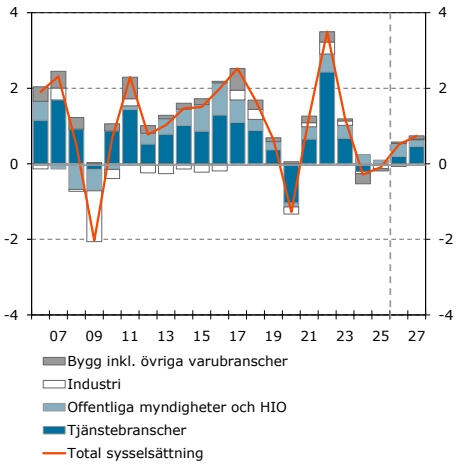

Anm. HIO avser hushållens icke-vinstdrivande organisationer.
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

vilket är högre än den bedömda jämviktsnivån på 7,3 procent (se diagram 46).

Tabell 6 Arbetsmarknad

Procentuell förändring, om inget annat anges

	2000–2025[1]	2025	2026	2027
BNP till baspris[2]	2,1	1,5	2,6	2,1
Produktivitet i hela ekonomin[3]	1,3	1,9	2,4	1,4
Produktivitet i näringslivet[3]	1,7	2,5	3,4	1,6
Arbetade timmar[2]	0,8	–0,3	0,2	0,7
Medelarbetstid för sysselsatta[2]	31,6	–0,7	–0,5	0,0
Sysselsättning (NR)	1,0	–0,1	0,5	0,7
Sysselsättning (AKU)	0,9	0,4	0,7	0,7
Sysselsättningsgrad[4]	66,6	69,0	69,3	69,8
Sysselsättningsgap (NR)	–0,5	–1,7	–1,3	–0,7
Arbetskraft	1,0	0,9	0,6	0,2
Arbetskraftsdeltagande[5]	72,0	75,7	75,9	76,1
Arbetslöshet[6]	7,5	8,8	8,7	8,2
Befolkning 15–74 år[7]	0,7	0,4	0,2	0,0
Produktivitetsgap i näringslivet	–0,1	–0,7	0,9	0,8
Arbetsmarknadsgap[8]	–0,6	–1,8	–1,4	–0,7
BNP-gap[9]	–0,7	–2,6	–0,8	–0,2

[1] Genomsnitt. [2] Kalenderkorrigerade värden. [3] Beräknat till baspris, kalenderkorrigerade värden. [4] Andelen sysselsatta av befolkningen 15–74 år enligt AKU, procent. [5] Andelen personer i arbetskraften av befolkningen 15–74 år enligt AKU, procent. [6] Procent av arbetskraften enligt AKU. [7] Enligt AKU. [8] Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar uttryckt i procent av potentiellt arbetade timmar [9] Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

LÅGKONJUNKTUREN EBBAR UT

Sverige har befunnit sig i lågkonjunktur sedan 2023. En konjunkturåterhämtning inleddes i början av 2025 och lågkonjunkturen ebbar ut framöver (se marginalrutan ”Gap och potentiella variabler”). Resursutnyttjandet i ekonomin som helhet bedöms 2027 bli normalt när BNP-gapet befinner sig inom det intervall där Konjunkturinstitutet menar att det råder normalkonjunktur (se diagram 47).[8]

[8] Enligt Konjunkturinstitutet befinner sig Sverige i en lågkonjunktur om BNP-gapet är mindre än -0,5 procent och i en högkonjunktur om BNP-gapet är högre än +0,5 procent. Mellan -0,5 och +0,5 råder det normalkonjunktur där resursutnyttjandet varken är högt eller lågt.

Gap och potentiella variabler

Gapen visar Konjunkturinstitutets konjunkturbild. BNP-gapet speglar det övergripande resursutnyttjandet i ekonomin, sysselsättningsgapet beskriver resursutnyttjandet på arbetsmarknaden och produktivitetsgapet för näringslivet avser resursutnyttjandet inom företagen. Gapen uttrycks i procent och beräknas som skillnaden mellan en faktisk och en potentiell nivå.

Med potentiell BNP avses den nivå på produktion, och nyttjandet av produktionsfaktorerna arbete och kapital, som skulle observeras i frånvaro av konjunkturell variation. Potentiell BNP avser alltså inte den högsta möjliga nivån av BNP i en given tidpunkt utan den nivå som är förenlig med ekonomins långsiktigt uthålliga produktionskapacitet. Den potentiella nivån är inte konstant över tid utan påverkas av strukturella faktorer som exempelvis befolkningstillväxt och arbetsmarknadens funktionssätt. Potentiell BNP kan inte observeras utan måste bedömas, vilket kan ske med olika metoder.

En ekonomisk återhämtning äger rum när faktisk BNP varaktigt ökar *snabbare* än potentiell BNP samtidigt som BNP-gapet är negativt.

Diagram 45 Arbetslöshet enligt AKU (15–74 år) och BAS (16–64 år)

Procent av arbetskraften, säsongsrensade kvartalsvärden

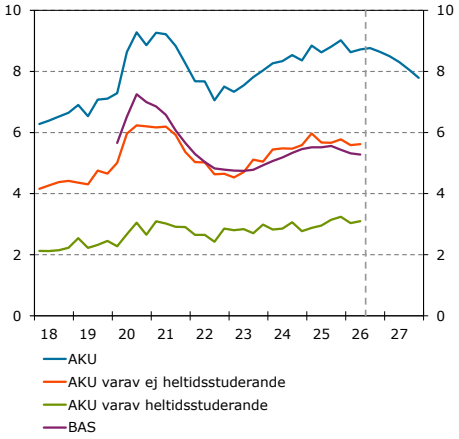

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 46 Arbetslöshet

Procent av arbetskraften respektive procent av potentiell arbetskraft, säsongsrensade kvartalsvärden

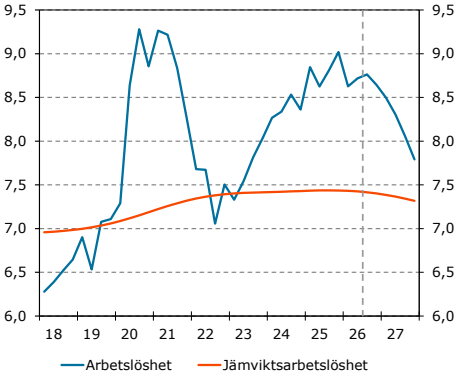

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Återhämtningen har hittills varit produktivitetsdriven medan återhämtningen på arbetsmarknaden har släpat efter. Produktivitetsgapet för näringslivet blir positivt under 2026, vilket indikerar att företagen snart behöver börja anställa. Det innebär att resursutnyttjandet även på arbetsmarknaden bedöms börja stiga framöver.

Samtidigt som den faktiska produktiviteten har utvecklats starkt de senaste åren så har även den potentiella produktivitetstillväxten stigit (se diagram 48 samt grårutan ”Höjd potentiell produktivitet i näringslivet”). Den potentiella produktivitetstillväxten i näringslivet har varierat över tid men växlade tydligt ner efter finanskrisen. Omkring 2018 syns ett trendbrott med högre potentiell produktivitetstillväxt i näringslivet. Den högre tillväxten bedöms fortsätta de kommande åren.[9]

Höjd potentiell produktivitet i näringslivet

Den potentiella produktiviteten i näringslivet har reviderats upp. Indikatorer såsom kapacitetsutnyttjande och bristtal har hittills inte visat på ett ansträngt resursutnyttjande inom företagen trots att den faktiska produktivitetsutvecklingen har varit stark de senaste åren (se diagram 49 och diagram 43). Detta pekar mot att den strukturella produktivitetsnivån har skiftat upp.

Ett skäl till upprevideringen av potentiell produktivitet i näringslivet i nivå är den mycket starka produktivitetstillväxten i fastighetsverksamhet under 2023 och 2024 (se diagram 50). Utvecklingen i denna bransch bidrog med ungefär 1 procentenhet till produktivitetstillväxten i näringslivet 2023 och med 0,7 procentenheter 2024.

Produktivitetstillväxten i fastighetsverksamhet drevs främst av en snabb ökning av förädlingsvärdet, och mindre av en nedgång i arbetsinsatsen.[10] Rent generellt kräver fastighetsverksamhet en ganska konstant arbetsinsats i och med att själva fastighetsbeståndet utvecklas långsamt.

Ökningen i förädlingsvärdet för fastighetsverksamhet beror inte på någon stor utbyggnad av själva fastighetsbeståndet. I stället tycks en låg insatsvaruförbrukning ha bidragit positivt till utvecklingen av förädlingsvärdet under

Diagram 47 BNP-gap, produktivitetsgap för näringslivet och sysselsättningsgap enligt NR

Procent, säsongsrensade kvartalsvärden

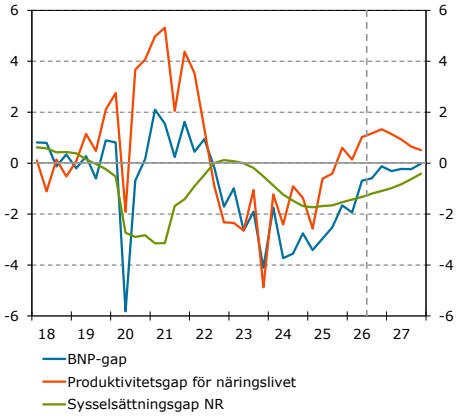

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 48 Potentiell produktivitet näringslivet

Årsdata, procentuell förändring

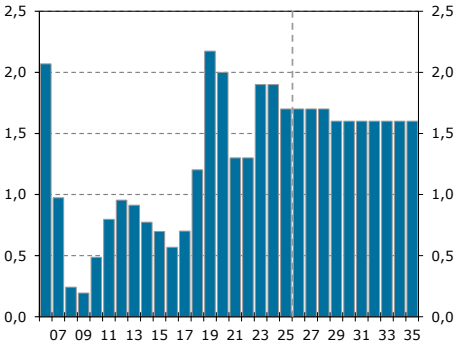

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 49 Kapacitetsutnyttjande inom tillverkningsindustrin och resursutnyttjande inom tjänstesektorn

Standardiserade och säsongsrensade kvartalsvärden

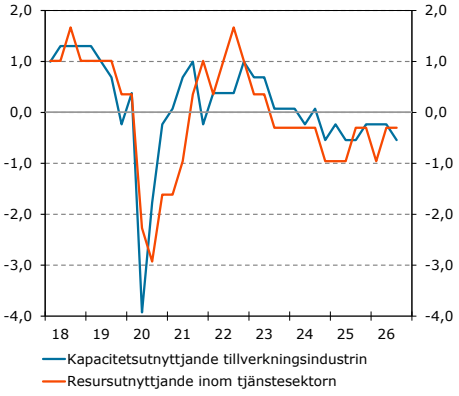

Källa: Konjunkturinstitutet.

[9] Den potentiella produktivitetstillväxten var tillfälligt mycket hög under pandemin till följd av sammansättningseffekter.

[10] Det förefaller inte vara metodförändringar med avseende på underliggande data hos SCB som driver utvecklingen då inga förändringar skedde just i skarven 2023–2024.

2023 och 2024 samtidigt som bruttoproduktionen också bidrog positivt (se diagram 51).[11]

Ökningen av produktiviteten i fastighetsverksamhet är ett nivåskifte och produktiviteten har inte fallit tillbaka. Nivåskiftet i den faktiska produktiviteten innebär att även den potentiella produktiviteten revideras upp i nivå. Detta sker genom att den potentiella produktivitetstillväxten är tillfälligt förhöjd under 2023 och 2024 (se diagram 48).

Diagram 50 Produktivitet i fastighetsverksamhet (småhus, fritidshus och fastighetsförvaltning)

100-tals kronor per timme, säsongsrensade kvartalsvärden

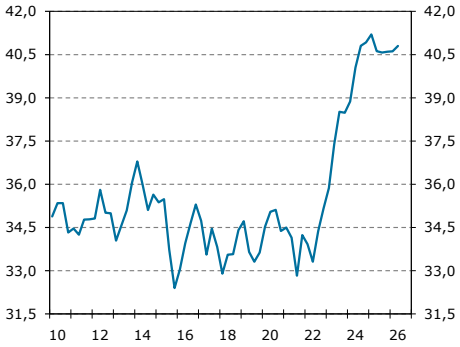

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 51 Förädlingsvärde samt bidrag från bruttoproduktion och insatsförbrukning för fastighetsverksamhet

Procentuell förändring respektive bidrag

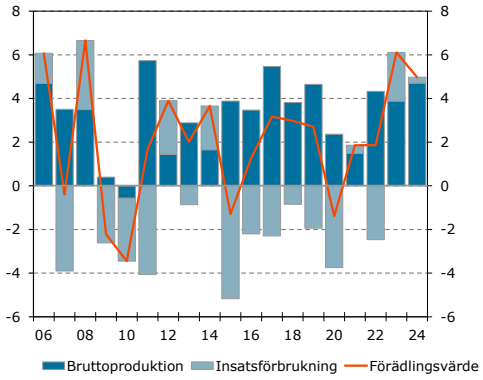

Anm: Definitiva årsdata i fasta priser, baspris. Förädlingsvärde visas som årlig procentuell förändring och bruttoproduktion och insatsförbrukning som bidrag i procentenheter till denna.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 52 Timlön

Årlig procentuell förändring, kvartalsvärden

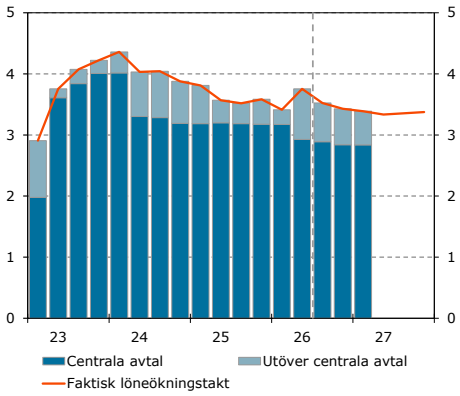

Källor: Medlingsinstitutet och Konjunkturinstitutet.

Löner och inflation

Det andra kvartalet 2026 tilltog löneökningstakten enligt Konjunkturlönestatistiken trots att takten enligt centrala avtal växlade ner (se diagram 52). Löneökningarna det andra kvartalet 2026 är höga både i ett historiskt perspektiv och i förhållande till det svaga resursutnyttjandet på arbetsmarknaden. Skillnaden mellan faktiska och avtalade löneökningar (löneglidningen) steg därmed i näringslivet till omkring 0,8 procent under andra kvartalet jämfört med 0,4 procent under det första avtalsåret. Lönerna under resterande del av det andra avtalsåret väntas öka i en något lägre takt. Löneökningarna i staten är höga 2026 (se diagram 53). En bidragande orsak till detta är de höga rörliga tilläggen inom Försvarsmakten.

År 2027 inleds en ny stor avtalsrörelse och ett nytt industrimärke ska bestämmas från 1 april 2027. Arbetsmarknaden bedöms successivt återhämta sig men inte så snabbt att det uppstår något betydande lönetryck utöver de avtalade löneökningarna 2027. Löneökningstakten väntas bli något lägre 2027 än 2026. Ur ett längre perspektiv är löneökningarna fortfarande relativt höga både 2026 och 2027 (se tabell 7), men de innebär samtidigt en tydlig avmattning jämfört med åren närmast efter höginflationsperioden. Från och med 2024 har löneökningarna åter överstigit inflationen men reallöneutvecklingen dämpas av den tillfälligt förhöjda inflationen under de inledande kvartalen 2027.

[11] Fastighetsverksamhet delas upp små- och fritidshus samt övrig fastighetsverksamhet. För små och fritidshus finns inga arbetade timmar utan enbart förädlingsvärde. Produktiviteten beräknas därför för hela branschen. Ökningen i produktiviteten drivs av minskad insatsförbrukning. Denna minskning drivs i sin tur av minskning av den så kallade FISIM-posten 2023 och minskade byggreparationer under 2024. FISIM motsvarar kostnaden för de banktjänster som betalas via räntemarginaler snarare än genom direkta avgifter. FISIM spelar en stor roll för insatsförbrukningen rent generellt i och med att fastighetsverksamhet till stor del är lånefinansierad.

ENHETSARBETSKOSTNADERNA STIGER 2027

Arbetskostnaderna per timme ökar snabbare än timlönen både 2026 och 2027 (se tabell 7), trots att tillfälligt reducerade pensionspremier för tjänstemän håller tillbaka näringslivets arbetskostnader något under 2026. Enhetsarbetskostnaden visar arbetskostnaden i relation till produktiviteten och kan ses som ett mått på det arbetsrelaterade kostnadstrycket. Den höga produktivitetsutvecklingen 2025 och 2026 håller ner enhetsarbetskostnaderna men de stiger till en högre nivå 2027 till följd av en lägre produktivitetsutveckling (se diagram 54).

VINSTANDELEN I NÄRINGSLIVET FORTSATT HÖG

Vinstandelen i näringslivet har de senaste åren varit på en högre nivå än medelvärdet 2000–2019 (se diagram 55). Utvecklingen skiljer sig dock åt i olika delar av näringslivet. Vinstandelen i industrin har sedan toppen 2022 minskat och närmat sig sitt medelvärde 2000–2019 (se diagram 55). Sedan mitten av 2024 har dock vinstandelen i tjänstebranscherna ökat tydligt, vilket håller upp vinstandelen i näringslivet som helhet.[12]

Förädlingsvärdet i löpande pris växer snabbare än arbetskostnaderna i år och bruttovinstandelen fortsätter att stiga från redan höga nivåer. Nästa år växer förädlingsvärdet och arbetskostnaderna i ungefär samma takt och bruttovinstandelen ligger kvar på ungefär samma nivå som 2026 (se diagram 55).

Ett alternativ till vinstandelsmåttet är kapitalavkastningen i näringslivet.[13] En sjunkande riskfri ränta har bidragit till att avkastningen på kapital har minskat under 2000-talet (se diagram 56). Kapitalavkastningen stiger däremot i år då den riskfria räntan stiger.[14] Kapitalstocken ökade snabbt i värde strax efter pandemin, vilket kan förklara att vinstandelen och kapitalavkastningen haft olika utveckling de senaste åren. Företagen kan därför behöva en större vinstandel för att finansiera en större kapitalstock. Skillnaden mellan kapitalavkastningen och den riskfria räntan är lägre än genomsnittet för perioden 2000–2019.

Nettovinstandelen, vilket är bruttovinstandelen justerad för kapitalförslitning och därmed ett försök att rensa bort företagens kostnader för kapitalstocken, har inte ökat lika mycket i förhållande till sitt medelvärde 2000–2019 de senaste åren. Även

Diagram 53 Timlön i olika delar av ekonomin

Årlig procentuell förändring, kvartalsvärden

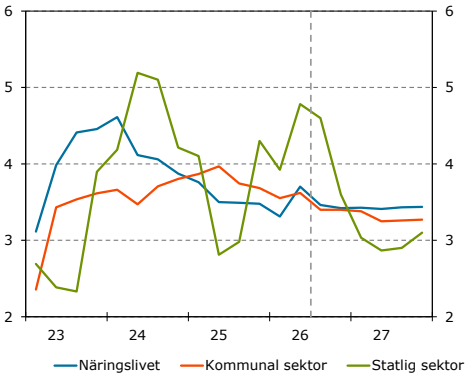

Källor: Medlingsinstitutet och Konjunkturinstitutet.

Diagram 54 Justerad enhetsarbetskostnad i näringslivet

Procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

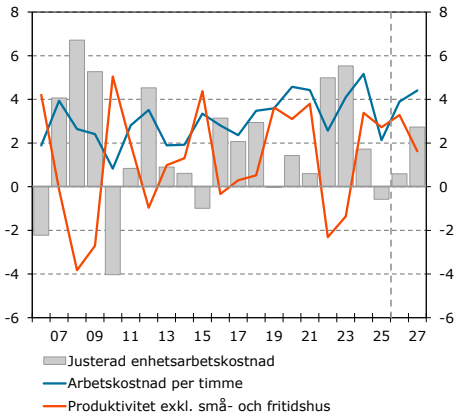

Anm. Enhetsarbetskostnaden är justerad för ersättningen till egenföretagare och exkluderar små- och fritidshus.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 55 Bruttovinstandel

Procent av förädlingsvärdet

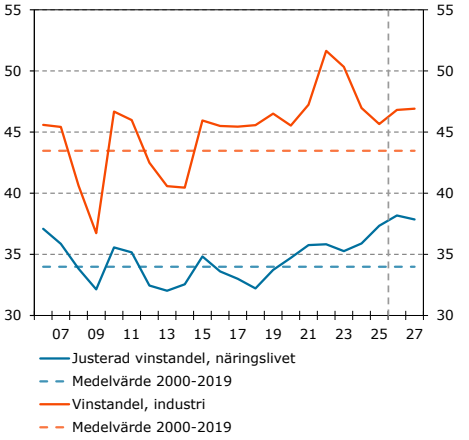

Anm. Vinstandelen i näringslivet är justerad för ersättningen till egenföretagare och exkluderar små- och fritidshus.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

[12] Prognos för vinstandelen i tjänstebranscher beräknas inte på grund av att nödvändiga prognoser på skatter och subventioner saknas.

[13] Kapitalavkastningen sätter driftsöverskottet i förhållande till kapitalstocken medan vinstandelen sätter driftsöverskottet i förhållande till förädlingsvärdet.

[14] Eftersom kapitalavkastningen har en negativ trend för perioden 2000–2019 jämförs inte prognosen med ett medelvärde.

nettovinstandelen stiger i år och nästa år men inte till historiskt höga nivåer (se diagram 57).[15]

Tabell 7 Timlön och arbetskostnad

Procentuell förändring respektive procent

	2000–2025[1]	2025	2026	2027
Timlön, KL, hela ekonomin	3,1	3,6	3,5	3,4
Timlön, KL, i näringslivet	3,1	3,6	3,5	3,4
Timlön, KL, offentlig sektor	3,2	3,8	3,7	3,2
Timlön, NR, i näringslivet	3,3	3,2	3,9	3,5
Reallön (KPIF), hela ekonomin	1,1	1,0	1,9	0,7
Reallön (KPI), hela ekonomin	1,2	2,9	2,6	0,3
Arbetsgivaravgifter[2] (i procent av lönen), näringslivet	40,8	41,5	41,4	42,6
Arbetskostnad per timme, näringslivet[3]	3,4	2,1	3,9	4,4
Produktivitet, näringslivet[4, 5]	1,8	2,7	3,3	1,6
Justerad enhetsarbetskostnad, näringslivet[5]	1,5	–0,6	0,6	2,7
Justerad vinstandel, procent av förädlingsvärde, näringslivet[5]	34,4	37,3	38,2	37,8

[1] Genomsnitt. [2] Lagstadgade och avtalade kollektiva avgifter samt löneskatter. [3] NR-timlön och arbetsgivaravgifter, kalenderkorrigerade värden. [4] Förädlingsvärdet delat med arbetade timmar, kalenderkorrigerade värden. [5] Exklusive små- och fritidshus samt justerad för antalet timmar utförda av egenföretagare.

Anm. Konjunkturlönestatistiken (KL) respektive nationalräkenskaperna (NR). Timlönen enligt nationalräkenskaperna mäts som lönesumman dividerat med anställdas arbetade timmar.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

ENERGIPRISERNA HÖJER INFLATIONEN FRAMÖVER

Höga energipriser har höjt det globala inflationstrycket men svensk inflation är ändå låg i nuläget på grund av flera tillfälliga produktskattesänkningar. KPIF-inflationen (KPI beräknad med fast bostadsränta) var 0,7 procent i augusti 2026 (se diagram 58). KPIF-KS-inflationen (KPIF beräknad till oförändrade reala skatter och subventioner) var däremot 2,1 procent i augusti.[16]

Diagram 56 Kapitalavkastning och riskfri ränta

Procent

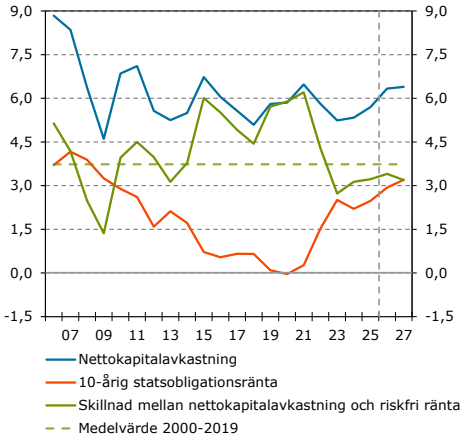

Anm. Nettokapitalavkastningen i näringslivet är justerad för ersättningen till egenföretagare och exkluderar små- och fritidshus.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 57 Bruttovinstandel och nettovinstandel, näringslivet

Procent av förädlingsvärdet

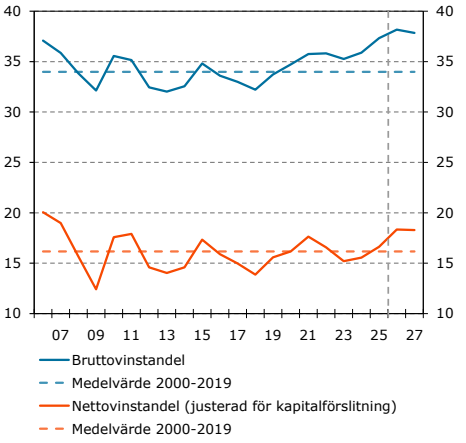

Anm. Vinstandelen i näringslivet är justerad för ersättningen till egenföretagare och exkluderar små- och fritidshus.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

[15] Nettovinstandelen beräknas genom att justera för kapitalförslitning. Kapitalförslitning beräknas med hjälp av deprecieringstakter för olika kapitalslag vilket baseras på osäker statistik.

[16] KPIF-KS ger inte en fullständig bild av finanspolitikens effekt på inflationen. Justeringen för ändrade skatter och subventioner avser enbart den direkta effekten av ändrade direkta skatter och subventioner. Statliga subventioner till kollektivtrafik rensas exempelvis inte bort i KPIF-KS eftersom subventionen riktar sig till regionerna, inte konsumenterna. Inte heller ändrad maxtaxa inom barnomsorgen rensas bort.

Skillnaden mellan måtten är som störst under hösten 2026 och avtar när drivmedelsskatterna återställs till sin tidigare nivå.

De höga globala energipriserna får tydligare effekter på svensk inflation under slutet av 2026. Råoljepriset har stigit tydligt i år, men globala bensin- och dieselpriser har stigit ännu mer. Detta innebär att marginalen mellan drivmedel vid pump och råoljepriset (exklusive skatt) har stigit kraftigt (se diagram 59). Samtidigt har elpriserna stigit till en mycket hög nivå för årstiden och terminsprissättningen inför vintern indikerar fortsatt höga priser under resten av året och en bra bit in på 2027. Sammanlagt medför detta att energipriserna totalt sett stiger med knappt 14 procent 2026 (se tabell 8).[17] De högre energipriserna för också med sig ökade produktionskostnader, som under vintern och våren spiller över i högre priser på andra varor och tjänster, såsom flygresor, livsmedelspriser och sällanköpsvaror. Detta höjer inflationstakten för KPIF exklusive energi (se diagram 60). KPIF-inflationen toppar omkring 3,5 procent under delar av 2027 men vänder ner under 2 procent när de direkta effekterna av energipriserna reverseras (se diagram 58).

Inflationen hålls även uppe av andra faktorer. Finanspolitiken är expansiv både i Sverige och i omvärlden, vilket höjer inflationstrycket. De stora globala investeringarna i datacenter ger avtryck på svensk inflation genom bland annat dyrare dataminnen som höjer priserna på hemelektronik. Den svenska enhetsarbetskostnaden ökar relativt lite 2026, men 2027 stiger enhetsarbetskostnaden i en takt överstigande den som är förenlig med en långsiktig inflation om 2 procent. Detta driver också på inflationen under 2027.

Vad gäller livsmedel är utbudsläget på exempelvis spannmål fortsatt stabilt. Skördeåret globalt 2025/2026 var det bästa någonsin och lagersituationen är därför god i utgångsläget. Även om skördarna 2026/2027 väntas minska kraftigt på grund av stigande temperaturer ser de fortfarande ut att bli höga i ett historiskt perspektiv. Vetepriset på den europeiska börsen har stigit kraftigt sedan årsskiftet men är bara marginellt högre än för ett par år sedan (se diagram 61). De svenska konsumentpriserna på livsmedel stiger det kommande året och prisnivån är ca 5 procent högre i slutet på 2027 jämfört med i dag (se diagram 62).

Diagram 58 KPIF-inflation med konstant skatt och subventioner

Årlig procentuell förändring, månadsvärden

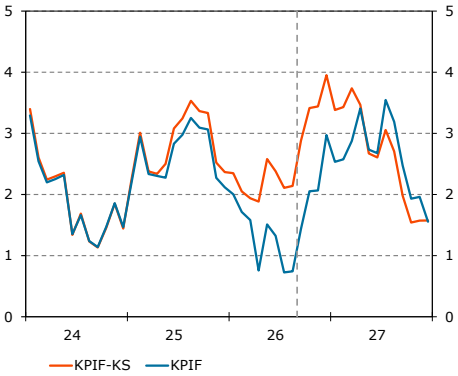

Anm. KPIF-KS är KPIF beräknad med oförändrade skatter och subventioner i reala termer.
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 59 Marginal mellan drivmedel vid pump och råoljepris (Brent)

Kronor per liter exklusive skatt, månadsvärden

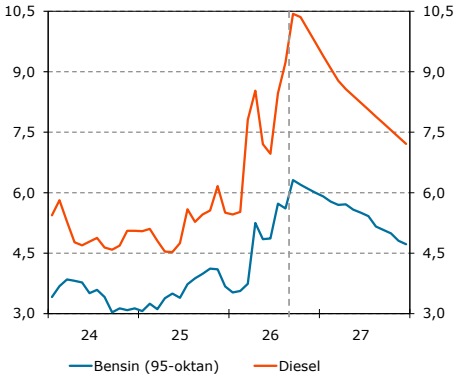

Källor: OK-Q8, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Diagram 60 Konsumentpriser

Årlig procentuell förändring, månadsvärden

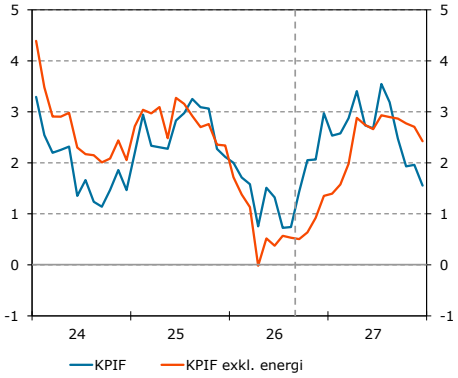

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

[17] Det av regeringen aviserade högkostnadsskyddet för el för 2026 antas inte påverka KPI eftersom inga medel finns avsatta för högkostnadsskyddet i statsbudgeten för 2026 (se Finansutskottets betänkande 2025/26: FiU48, sidorna 7–8). Ingen lag om högkostnadsskydd för el har heller antagits av riksdagen. KPI påverkas inte av retroaktiva stöd.

Tabell 8 Konsumentpriser

Procent respektive procentuell förändring

	Vikt 2026	2025	2026	2027
KPI	100	0,7	0,9	3,0
Räntekostnader, räntesats[1]	8	–25,4	–8,4	7,5
KPIF	100	2,6	1,6	2,6
Energi	6	0,1	13,8	4,3
Drivmedel	3	–9,4	15,6	9,1
El och övrig uppvärmning	4	6,1	13,3	1,3
KPIF-XE	94	2,8	0,8	2,5
Livsmedel, alkohol och tobak	17	3,7	–3,0	1,6
Övriga varor[2]	24	0,5	–0,6	1,5
Tjänster[3]	44	3,5	2,5	3,1
Kapitalstock	8	3,9	3,7	3,6
KPIF-KS	100	2,8	2,6	2,6
KPIF-XE-KS	94	2,9	1,5	2,7
HIKP	..	2,6	1,3	2,6

[1] Räntekostnader i KPI utgörs av produkten av kapitalstock och räntesats. [2] Varor exklusive energi, livsmedel alkohol och tobak. [3] Exklusive kapitalstock/räntor. Uppdelningen i varor och tjänster är samma som i SCB:s tabell *KPIF analysgrupper*.

Anm. XE avser index exklusive energi. KS avser index beräknat till oförändrade reala skatter & subventioner. HIKP avser det harmoniserade konsumentprisindex som används inom EU.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 61 Terminspris vete

Euro per ton vete för kommande leverans i Frankrike, dagsvärden

Källor: Euronext och Macrobond.

Diagram 62 Livsmedelspriser i KPI

Index 2020=100, månadsvärden

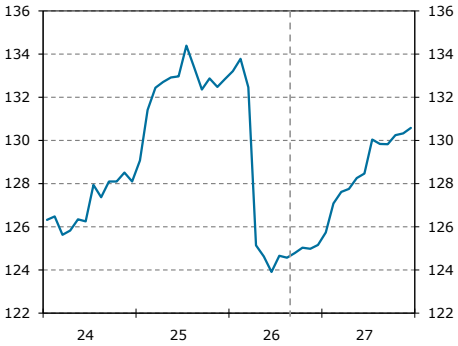

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Scenario för svensk ekonomi, penningpolitik och växelkurs

År 2028 är resursutnyttjandet i svensk ekonomi balanserat och tillväxten dämpas. Arbetslösheten når sin jämviktsnivå 2029. Inflationen är, om effekten av den återställda matmomsen 2028 bortses från, i linje med Riksbankens inflationsmål under hela perioden. Riksbanken höjer styrräntan i fyra steg till 2,75 procent i början av 2028. Höjningarna bidrar till att balansera resursutnyttjandet från 2028 och motverkar att inflationen varaktigt stiger över inflationsmålet. Kronan stärks långsamt i takt med att nettosparandet mot utlandet minskar.

Vad skiljer scenario från prognos?

Prognos är Konjunkturinstitutets bedömning av den mest troliga utvecklingen för svensk ekonomi och omvärldsekonomin de allra närmaste åren, i nuläget till och med 2027.

Scenariot baseras på att inga nya störningar drabbar ekonomin och att den vid avvikelser från ett normalt resursutnyttjande vid scenariots inledning rör sig mot konjunkturell balans. När det uppnåtts är BNP-tillväxten utbudsbestämd och följer i huvudsak av produktivitetstillväxten och hur utbudet av arbetskraft utvecklas. Scenariot för svensk ekonomi bygger dessutom på följande specifika antaganden:

- Penningpolitiken anpassas så att inflationsmålet nås på några års sikt.
- Finanspolitiken följer de principer som beskrivs i marginalrutan ”Det finanspolitiska scenariot” i kapitlet ”Offentliga finanser”.

Scenario för svensk ekonomi 2028–2030

BNP-TILLVÄXTEN SAKTAR IN 2028

Hushållens konsumtionstillväxt avtar 2028 jämfört med 2027 när livsmedelsmomsen återställs och Riksbankens högre styrränta slår igenom. Stigande reallöner och fortsatt stigande sysselsättning gör ändå att konsumtionen växer i linje med genomsnittet sedan 2000. Under scenarioåren drivs den offentliga konsumtionen fortsatt av den pågående försvarsuppbyggnaden och ett utbyggt rättsväsende. Mindre barnkullar, och därmed ett minskat behov av förskola och skola, verkar dock dämpande. Försvarsuppbyggnaden lyfter också investeringarna, vars tillväxt redan är stark till följd av stora investeringar inom energiförsörjning, klimatomställning och datacenter.

Exporten växer till följd av att kronan fortsätter att stärkas under scenarioåren marginellt svagare än den svenska exportmarknaden och tillväxtbidraget från exporten är i linje med medelvärdet för 2000–2025 (se diagram 63). En stark inhemsk efterfrågan gör tillsammans med den starkare kronan att importen växer relativt snabbt.

BALANSERAT RESURSUTNYTTJANDE 2028–2030

År 2028 är resursutnyttjandet, mätt med BNP-gapet, balanserat (se diagram 64 och tabell 9). Företagen behöver öka antalet anställda för att möta efterfrågan, vilket gör att sysselsättningen och antalet arbetade timmar fortsätter att öka. Resursutnyttjandet på arbetsmarknaden stärks därmed gradvis, vilket syns i arbetsmarknadsgapet (se diagram 64). Arbetslösheten fortsätter att sjunka och når 2029 den bedömda jämviktsnivån på 7,1 procent.

INFLATIONEN ÄR OMKRING 2 PROCENT FRÅN 2028

När matmomsen återställs 2028 blir KPIF-inflationen 2,2 procent och överstiger därmed 2-procentsmålet (se diagram 65). Justeras KPIF-inflationen för ändrade skatteregler ligger den dock

Diagram 63 Importjusterat bidrag till BNP-tillväxten

Procentuell förändring respektive procentenheter

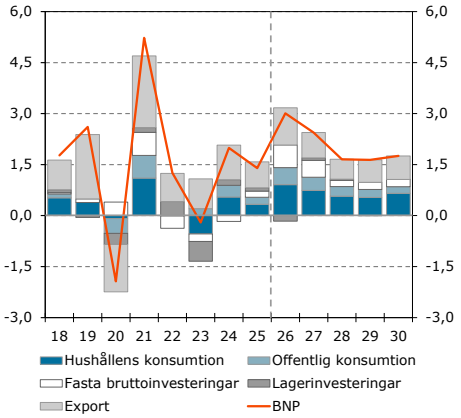

Anm. Delarna summerar inte till totala BNP-tillväxten åren före referensåret (2025). Justeringen till fasta priser gör att komponenterna inte summerar till total BNP.
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 64 BNP-gap och arbetsmarknadsgap i Sverige

Procent av potentiell BNP respektive potentiellt arbetade timmar

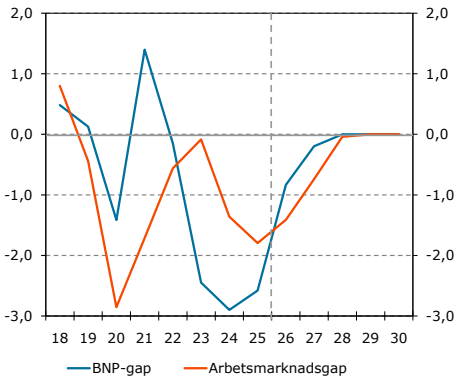

Källa: Konjunkturinstitutet.

i stället strax under målet. Lönerna ökar med i genomsnitt 3,6 procent per år, och med återställningen av matmomsen inräknad stiger reallönerna[18] med i genomsnitt 1,5 procent per år.

Diagram 65 Inflation, KPIF
Procent

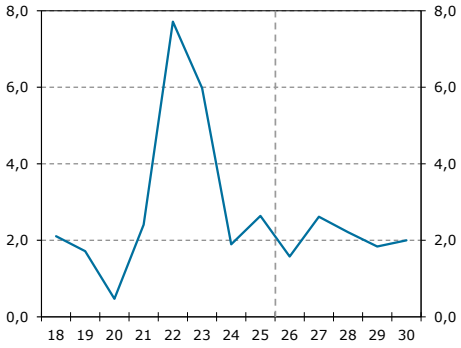

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Penningpolitik och växelkurs 2026–2030

HÖGRE STYRRÄNTA FÖR ATT BALANSERA RESURSUTNYTTJANDET

Riksbanken höjer styrräntan från 1,75 till 2,00 procent i november 2026. Det är den första höjningen av styrräntan efter räntesänkningscykeln 2024–2025. Styrräntan höjs vidare två gånger under 2027 och ytterligare en gång i början av 2028, till 2,75 procent (se diagram 66). Höjningarna balanserar resursutnyttjandet efter 2027 och motverkar att inflationen varaktigt stiger över inflationsmålet. Åren 2027 och 2028 är den årliga inflationen visserligen högre än inflationsmålet (se tabell 9). Den högre inflation 2027 orsakas främst av direkta och indirekta effekter från högre energipriser. Den högre inflationen 2028 orsakas i stället av att den temporära sänkningen av momsen på livsmedel återställs 1 januari samma år (se kapitlet ”Löner och inflation”). Både de högre energipriserna och den höjda momsen på livsmedel antas få begränsade varaktiga effekter på inflationen. (för ett alternativscenario där Riksbanken reagerar starkare än vanligt på hög *utländsk* inflation, se kapitlet ”Osäkerhet i prognosen”).

Prognosen för styrräntan är lägre än marknadens förväntningar enligt så kallade RIBA-terminer men högre 2028 än Riksbankens prognos från september (se diagram 66).

Nivån på styrräntan i utgången av 2028 är 0,25 procentenheter över Konjunkturinstitutets bedömning av den långsiktigt neutrala styrräntan. Styrräntan ligger något över jämviktsnivån för att dämpa den efterfrågestimulans och det inflationstryck som uppstår när den offentliga sektorn tillfälligt lånefinansierar utbyggnaden av försvaret (se tabell 9).

Den tioåriga statsobligationsräntan är 3,1 procent i slutet av scenarioperioden (se tabell 9). Det är 0,6 procentenheter högre än genomsnittet 2000–2025, vilket huvudsakligen speglar ett högre globalt ränteläge.

Diagram 66 Styrränta
Procent, månads- respektive kvartalsvärden

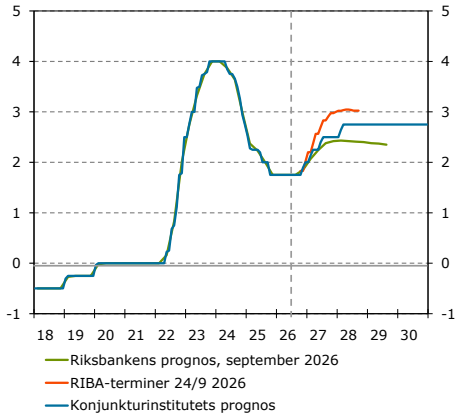

Anm. RIBA är terminskontrakt baserade på framtida genomsnittlig styrränta mellan terminernas avräkningsdagar. Avräkningsdagarna är tredje onsdagen i mars, juni, september respektive december. Riksbankens prognos avser kvartalsvärden.
Källor: Nasdaq OMX, Riksbanken, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

KRONAN STÄRKS OCH NETTOSPARANDET MOT UTLANDET MINSKAR

Kronans växelkurs mätt med växelkursindexet KIX stärktes påtagligt under 2025. Sedan i början av 2026 har däremot växelkursen försvagats (se diagram 67). Under scenarioåren stärks kronan långsamt när Sveriges nettosparande mot utlandet och bytesbalansen som andel av BNP fortsätter att minska (se tabell 9 och diagram 67).

[18] Lönerna har räknats om i fasta priser med hjälp av KPIF.

Tabell 9 Scenario för svensk ekonomi

Procentuell förändring om inget annat anges

	Utfall	Prognos		Scenario		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
BNP[1]	1,6	2,8	2,2	1,9	1,7	1,8
BNP per invånare[1]	1,4	2,6	2,3	2,0	1,6	1,6
Potentiell BNP	1,3	0,9	1,6	1,7	1,7	1,8
BNP-gap[2]	–2,6	–0,8	–0,2	0,0	0,0	0,0
Arbetade timmar[1]	–0,3	0,2	0,7	0,9	0,4	0,4
Produktivitet[1]	1,9	2,4	1,4	1,0	1,3	1,3
Arbetskraft	0,9	0,6	0,2	0,0	0,2	0,3
Sysselsättning	0,4	0,7	0,7	0,9	0,4	0,5
Arbetslöshet[3]	8,8	8,7	8,2	7,3	7,1	7,0
Timlön[4]	3,6	3,5	3,4	3,5	3,6	3,6
Enhetsarbetskostnad[1,5]	–0,1	1,4	2,9	2,9	2,3	2,3
KPI	0,7	0,9	3,0	2,7	2,2	2,1
KPIF	2,6	1,6	2,6	2,2	1,8	2,0
Styrränta[6]	1,75	2,00	2,50	2,75	2,75	2,75
Statsobligationsränta[7]	2,5	2,9	3,2	3,2	3,2	3,1
Kronindex (KIX)[8]	119,7	118,8	122,1	120,4	118,6	116,8
Bytesbalans[9]	5,6	5,1	4,0	3,2	3,0	2,8
Offentligt finansiellt sparande[9]	–1,6	–1,7	–1,8	–0,8	–0,7	–0,6
Strukturellt sparande[2]	0,1	–1,1	–1,6	–0,9	–0,9	–0,7

[1] Kalenderkorrigerade värden. [2] Procent av potentiell BNP. [3] Procent av arbetskraften. [4] Enligt konjunkturlönestatistiken. [5] För hela ekonomin. [6] Avser tillämpad styrränta vid årets slut. Räntebeslut i december tillämpas vissa år först i januari. [7] Tio års löptid, årsgenomsnitt. [8] Index 1992–11–18=100. [9] Procent av BNP.

Källor: Medlingsinstitutet, Riksbanken, SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 67 Kronans effektiva växelkurs (KIX)

Index 1992-11-18=100, månadsvärden

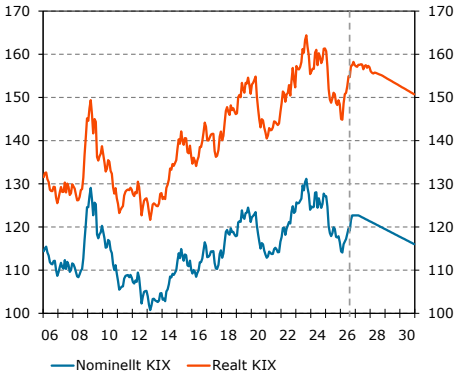

Anm. KIX är ett konkurrensvägt index baserat på växelkurser mellan svenska kronan och valutor från 31 av Sveriges handelspartners. Högre index motsvarar en svagare krona.

Källor: Riksbanken, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Offentliga finanser

De offentliga finanserna uppvisar fortsatt underskott. Trots konjunkturåterhämtningen stärks inte det finansiella sparandet i år och nästa år. Det beror framför allt på utbyggnaden av försvaret, stöd till Ukraina och tillfälliga skattesänkningar. Utvecklingen medför att Maastrichtskulden ökar som andel av BNP men fortsätter ligga inom skuldankarets toleransintervall. Det strukturella sparandet är negativt till och med 2029, även justerat för lånefinansierade utgifter till försvaret och Ukraina. Under perioden 2027–2030 bedöms utrymmet för ytterligare ofinansierade åtgärder motsvara ca 120 miljarder kronor.

Diagram 68 Offentliga förvaltningens finansiella sparande

Procent av BNP respektive potentiell BNP

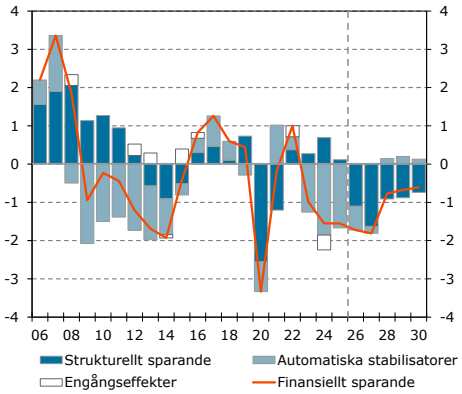

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Det finansiella sparandet och skuldsättningen

FORTSATT UNDERSKOTT 2026 OCH 2027

Det finansiella sparandet är på ungefär samma nivå 2026 som 2025 (se diagram 68). Inkomsterna och utgifterna är i princip oförändrade som andel av BNP mellan åren (se diagram 69 och tabell 12). Detta förklaras av att konjunkturåterhämtningen minskar den negativa effekten av de så kallade automatiska stabilisatorerna[19] samtidigt som det konjunkturjusterade strukturella sparandet försvagas till följd av den beslutade finanspolitiken (se diagram 68). Även nästa år blir det finansiella sparandet i princip oförändrat, då finanspolitiken ytterligare försvagar sparandet samtidigt som lågkonjunkturen ebbar ut.

Diagram 69 Offentliga förvaltningens inkomster och utgifter

Procent av BNP

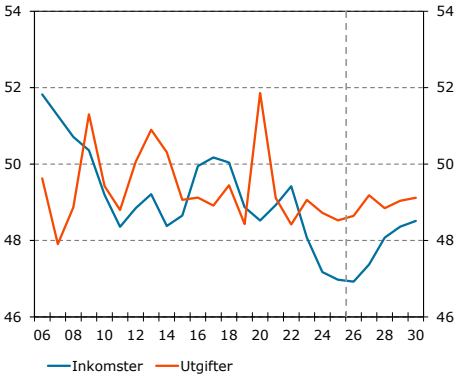

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

BUDGETUTRYMME 2027–2030

Budgetutrymmet beräknas för perioden 2027–2030 sammantaget uppgå till ca 120 miljarder kronor (se tabell 10)[20,21], under förutsättning att de temporära skattesänkningar som införts fasas ut som annonserat. Uppbyggnaden av försvaret lånefinansieras helt till och med 2030 och påverkar därmed inte storleken på det beräknade budgetutrymmet. Den nuvarande Ukrainaramen, som inte heller hittills påverkat budgetutrymmet, gäller till och med 2027. Hur ett eventuellt fortsatt stöd till Ukraina efter 2027 kommer att påverka de offentliga finanserna är därmed oklart.

[19] De automatiska stabilisatorerna utgörs av de delar av skattesystemet och arbetslöshetsersättningen som ökar/minskar i relation till att inkomster påverkas över ett konjunkturförlopp.

[20] Budgetutrymmet har reviderats upp jämfört med bedömningen i tidigare Konjunkturläget från mars och juni 2026. Det beror främst på att det strukturella sparandet i utgångsläget 2026 nu bedöms vara högre.

[21] På grund av riksdagsvalet 2026 finns ingen budgetproposition för 2027 vid publicering av Konjunkturläget. År 2027 har därför inkluderats i budgetutrymmesberäkningen.

Beräkningen av budgetutrymmet

Budgetutrymmet visar hur stora nya permanenta ofinansierade åtgärder som kan genomföras utan att de offentliga finanserna avviker från målet för sparandet i det finanspolitiska ramverket.

Konjunkturinstitutets beräkning av budgetutrymmet utgår från en framskrivning av inkomster och utgifter där redan beslutade och aviserade åtgärder ingår, men där inga nya reformer tillkommer. I framskrivningen antas därför till exempel att anslagen för myndigheter räknas upp med pris- och löneomräkningen (PLO)[22] och statsbidragen till kommunsektorn hålls nominellt oförändrade.[23]

När inkomster och utgifter skrivs fram på detta sätt stärks normalt sett statens finansiella sparande successivt. En viktig förklaring är att skatteintäkterna normalt växer i takt med ekonomin, medan många offentliga utgifter ökar långsammare. Denna mekanism brukar kallas automatisk budgetförstärkning.[24]

Statens budgetutrymme påverkas också av kommunsektorns och ålderspensionssystemets sparande under perioden eftersom målet för det finansiella sparandet gäller hela den offentliga förvaltningen. För att skriva fram sparandet i kommunsektorn antas att kommunerna anpassar sina utgifter för att på sikt nå ett sparande som bedöms vara i linje med god ekonomisk hushållning. I ålderspensionssystemet beräknas sparandet med utgångspunkt i gällande regelverk rörande avgifter och balanstal, samt Konjunkturinstitutets egna prognoser på antalet pensionärer, inkomstindex, avkastning, med mera.

Budgetutrymmet motsvarar skillnaden mellan det beräknade strukturella sparandet i offentlig förvaltning utan nya reformer och målnivån för det strukturella sparandet i det finanspolitiska ramverket, justerat för lånefinansierade försvarsutgifter och stödet till Ukraina. Justeringen innebär att dessa utgifter räknas bort och inte påverkar budgetutrymmesberäkningen.

Konjunkturinstitutet beräknar nu ett budgetutrymme för perioden 2027–2030. I det finanspolitiska scenariot fördelas det ackumulerade budgetutrymmet jämnt mellan åren (se marginalrutan ”Det finanspolitiska scenariot”).

Det finanspolitiska scenariot

Konjunkturinstitutet gör ett finanspolitiskt scenario för åren efter den senaste budgetpropositionen, för närvarande 2027–2030. I scenariot anpassas finanspolitiken så att det strukturella sparandet återgår till målet för sparandet i det finanspolitiska ramverket, justerat för försvarsupplåningen och stödet till Ukraina som får undantas målet (se rutan ”Underskott i sparandet för att nå Natos nya målnivå och finansiera stöd till Ukraina” i Konjunkturläget september 2025).

Till grund för scenariot ligger en beräkning av hur skatteinkomster, transfereringar och offentliga utgifter utvecklas under perioden. Utgångspunkten för beräkningen är gällande regelverk, tidigare beslutade och aviserade åtgärder samt den makroekonomiska utvecklingen. Hänsyn tas också till att utgifterna för försvaret successivt ska öka till 3,5 procent av BNP. Dessa antaganden innebär att det uppstår ett budgetutrymme (se rutan ”Hur beräknas budgetutrymmet”).

I det finanspolitiska scenariot fördelas budgetutrymmet på finanspolitiska åtgärder. Fördelningen i scenariot bygger på ett antal beräkningsantaganden. Antagandena är av teknisk karaktär och ska inte tolkas som Konjunkturinstitutets bedömning av hur finanspolitiken bör utformas.

I scenariot tillförs statliga myndigheter medel så att statens konsumtion ökar i takt med befolkningsutvecklingen och statens investeringar i takt med potentiell BNP. Kommunsektorn tillförs statsbidrag så att det finansiella sparandet stabiliseras på −0,3 procent av BNP, givet oförändrad kommunalskattesats och demografiskt styrd efterfrågan. Övriga åtgärder i scenariot riktas till hushållen genom förändringar av skatter och transfereringar.

[22] PLO är den pris- och löneomräkning som används för att räkna upp statliga myndigheters förvaltningsanslag. Den utgår från en förväntad kostnadsutveckling, men inkluderar också ett så kallat produktivitetsavdrag.

[23] Ett undantag är utgifterna för försvaret som antas successivt öka till 3,5 procent av BNP.

[24] Se fördjupning ”Automatisk budgetförstärkning ger utrymme för ofinansierade åtgärder” i *Konjunkturläget* oktober 2019.

JUSTERAT FÖR LÅNEFINANSIERADE UTGIFTER NÅS MÅLET FÖR DET FINANSIELLA SPARANDET FÖRST 2030

Det justerade strukturella sparandet understiger målet för det finansiella sparandet 2026, men i scenariot sker en gradvis återgång mot målnivån. Återgången till målet drivs av den automatiska budgetförstärkningen och att målnivån sänks. Samtidigt antas nya ofinansierade åtgärder motsvarande det beräknade budgetutrymmet genomföras och fördelas jämnt över perioden (se tabell 11). Detta är ett beräkningstekniskt antagande och inte en bedömning av den framtida finanspolitikens inriktning (se rutan ”Beräkningen av budgetutrymmet” och marginalrutan ”Det finanspolitiska scenariot”). Avvikelsen från målet minskar över tid och det justerade strukturella sparandet når målnivån 2030 (se diagram 70).

Diagram 70 Strukturellt sparande

Procent av potentiell BNP

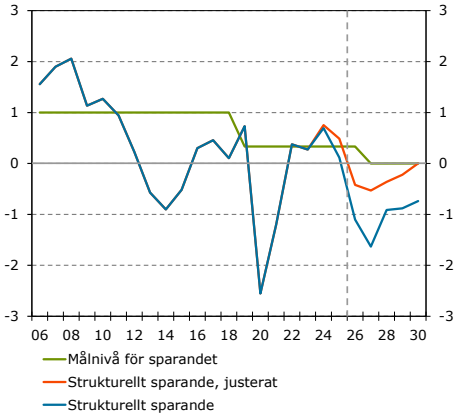

Anm: Justerat strukturellt sparande är exklusive lånefinansierade försvarsutgifter och stöd till Ukraina.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 10 Beräkning av budgetutrymmet i staten

Procent av BNP om inget annat anges

	2027	2028	2029	2030
Finansiellt sparande i:				
Kommunsektorn	–0,3	–0,3	–0,3	–0,3
Ålderspensionssystemet	0,6	0,6	0,6	0,7
Staten (utan nya åtgärder)[1]	–1,7	–0,3	0,1	0,4
Justering för automatiska stabilisatorer	0,2	–0,1	–0,2	–0,1
Strukturellt sparande utan nya finanspolitiska åtgärder[2,3]	–1,2	–0,1	0,3	0,7
Avdrag för målnivå[3]	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för försvarsupplåning och stöd till Ukraina[3]	1,1	0,6	0,7	0,7
Ackumulerat budgetutrymme[3]	–0,1	0,4	0,9	1,4
Ackumulerat budgetutrymme, miljarder kronor	–9	32	71	117

[1] Framskrivning av statens finansiella sparande baseras på de finanspolitiska åtgärder som regeringen/riksdagen beslutat om till och med budgetpropositionen för 2026. Detta inkluderar aviserade åtgärder som rör upp- och nertrappningar av olika åtgärder efter 2026. För 2026 har även beaktats det som kommit i extraändringsbudgetar och vårändringsbudget. [2] Beräknas som summan av finansiellt sparande i delsektorerna och justering för automatiska stabilisatorer. För scenarioåren finns inga engångseffekter varför dessa utelämnats. [3] Procent av potentiell BNP.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 11 Finanspolitisk prognos och scenario

Miljarder kronor, löpande pris om inget annat anges

	2026	2027	2028	2029	2030	2027–2030
Årligt budgetutrymme	..	–9	41	39	46	117
Nya ofinansierade åtgärder per år[1]	0	30	29	29	29	117
Strukturellt sparande[2]	–1,1	–1,6	–0,9	–0,9	–0,7	
Strukturellt sparande, justerat[2,3]	–0,4	–0,5	–0,4	–0,2	0,0	
Finansiellt sparande[4]	–1,7	–1,8	–0,8	–0,7	–0,6	

[1] Ofinansierade åtgärder utöver vad som föreslagits i budgetpropositionen för 2026. [2] Procent av potentiell BNP. [3] Exklusive lånefinansierade försvarsutgifter och stöd till Ukraina. [4] Procent av BNP.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 71 Maastrichtskuld

Miljarder kronor respektive procent av BNP

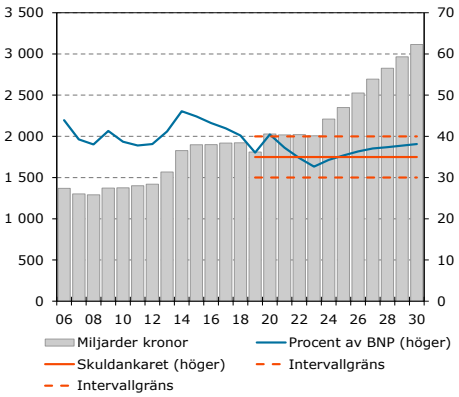

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

OFFENTLIG SKULDSÄTTNING ÖKAR

Underskotten i det finansiella sparandet gör att Maastrichtskulden ökar som andel av BNP under perioden och uppgår till knappt 40 procent av BNP 2030 (se diagram 71). Den håller sig dock under den övre gränsen i skuldankarets toleransintervall. Den finansiella nettoställningen i offentlig förvaltning är positiv, och minskar som andel av BNP (se tabell 12), främst till följd av ökad statlig skuldsättning. Nettoställningen i kommunsektorn och ålderspensionssystemet utvecklas däremot i stort sett sidledes.

Diagram 72 Finansiellt sparande i staten

Procent av BNP

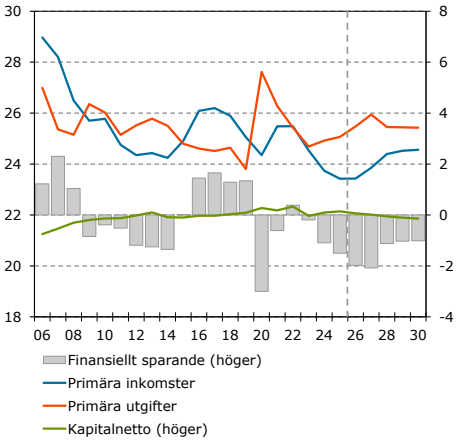

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Statens finanser

Statens finansiella sparande försvagas ytterligare i år och nästa år jämfört med 2025 (se diagram 72). Försvagningen i år beror på att utgifterna ökar till följd av försvarsuppbyggnaden. Inkomstkvoten är trots stora skattesänkningar i stort sett oförändrad. År 2027 ökar skatteinkomsterna som andel av BNP men effekten på det finansiella sparandet motverkas av fortsatt höga konsumtions- och investeringsutgifter. Under perioden 2028–2030 stärks sparandet successivt till omkring –1 procent av BNP. Förstärkningen förklaras främst av en högre inkomstkvot och fallande transfereringsutgifter i förhållande till BNP, medan höga konsumtions-, investerings- och ränteutgifter håller tillbaka förstärkningen.

Diagram 73 Skattekvoten och statens skatteinkomster

Procent av BNP

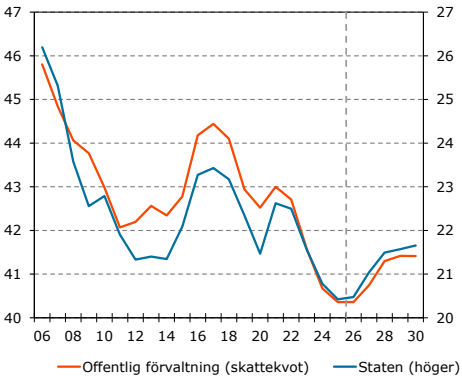

Anm. Skattekvoten är totala skatter och avgifter i offentlig förvaltning som andel av BNP.
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

INKOMSTERNA STÄRKS NÄR TILLFÄLLIGA SKATTESÄNKNINGAR FASAS UT

Budgetpropositionen för 2026 innehöll skattesänkningar motsvarande 0,8 procent av BNP, där tillfälligt sänkt mervärdesskatt på livsmedel, lägre energiskatter, tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter för unga samt förstärkt jobbskatteavdrag och sänkt skatt på investeringssparkonto utgjorde de största posterna. Därefter

har ytterligare tillfälliga skattesänkningar motsvarande 0,1 procent av BNP beslutats, bland annat i form av sänkt drivmedelsskatt.

Trots detta utvecklas skatteinkomsterna i stort sett i takt med BNP mellan 2025 och 2026 (se diagram 73). Det beror på höga företagsvinster och ökade kapitalinkomster för hushållen som bidrar till att statens inkomster från direkta skatter utvecklas gynnsamt.

Från och med 2027 stiger statens skatteinkomster gradvis när de tillfälliga skattesänkningarna fasas ut. Särskilt tydlig är återgången till den ordinarie momssatsen på livsmedel från 2028. Även återställningen av de tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifterna och drivmedelsskatterna bidrar till att skatteinkomsterna ökar som andel av BNP.

Statens skatteinkomster är den viktigaste faktorn för utvecklingen av skattekvoten, det vill säga den offentliga förvaltningens skatter och avgifter som andel av BNP. I takt med att de tillfälliga skattesänkningarna faller ur och den underliggande utvecklingen i skattebaserna är stark stiger skattekvoten (se diagram 73).

STATLIGA KONSUMTIONS- OCH INVESTERINGSUTGIFTER ÖKAR SNABBT NÄR FÖRSVARET BYGGS UT

Utgifterna för statens konsumtion och investeringar ökar snabbt de kommande åren (se diagram 74). Det beror främst på utbyggnaden av försvaret. För att nå målet om försvarsutgifter motsvarande 3,5 procent av BNP år 2030 ökar antalet anställda i Försvarsmakten och inköpen av förbrukningsmateriel, samtidigt som investeringarna i bland annat vapensystem samt byggnader och anläggningar stiger. Utbyggnaden av försvaret samt stöd till Ukraina påverkar det finansiella sparandet med 0,7 procent av BNP 2026 och 1,1 procent 2027. Därutöver bidrar satsningar på polis, kriminalvård och övriga delar av rättsväsendet till konsumtionsutgifterna.

TRANSFERERINGARNA SJUNKER SOM ANDEL AV BNP

Förra året minskade statliga transfereringar till hushållen som andel av BNP. Det berodde främst på den lägre inflationen jämfört med 2022 och 2023 och den därmed långsammare ökningen av prisbasbeloppet. Dessa transfereringar fortsätter att minska som andel av BNP även 2026 och 2027 (se diagram 75). Utöver en fortsatt låg ökningstakt av prisbasbeloppet förklaras utvecklingen av minskande utbetalningar av föräldrapenning och barnbidrag. Även utgifter för arbetsmarknadsrelaterade ersättningar sjunker till följd av återhämtningen på arbetsmarknaden och det nya systemet för arbetslöshetsersättning (se diagram 76).

Statens transfereringar till utlandet minskar något som andel av BNP 2026, vilket främst beror på att det internationella biståndet i princip är nominellt oförändrat (se diagram 75). År 2027 ökar de betydligt till följd av att den ospecificerade delen av Ukrainaramen antas motsvaras av en kapitaltransferering till

Diagram 74 Utgifter i staten
Procent av BNP

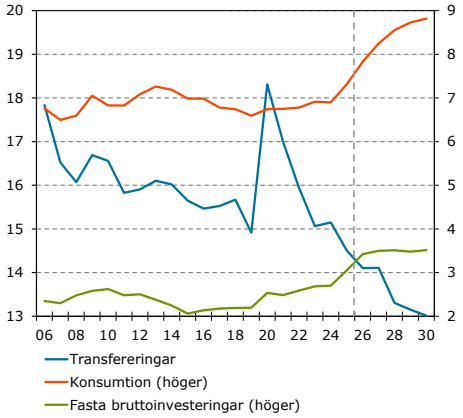

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 75 Transfereringar från staten
Procent av BNP

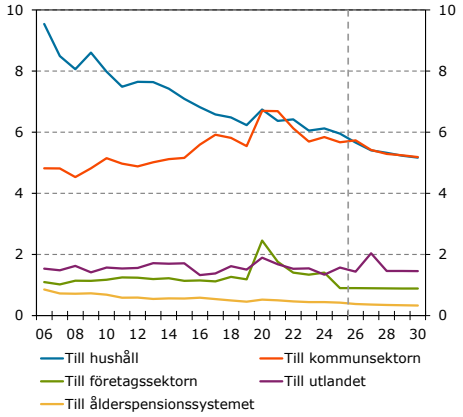

Anm. Transfereringar till hushåll kan delas in i sociala och övriga transfereringar (där bidrag till föreningar och kapitaltransfereringar ingår).
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 76 Sociala transfereringar från staten till hushåll
Procent av BNP

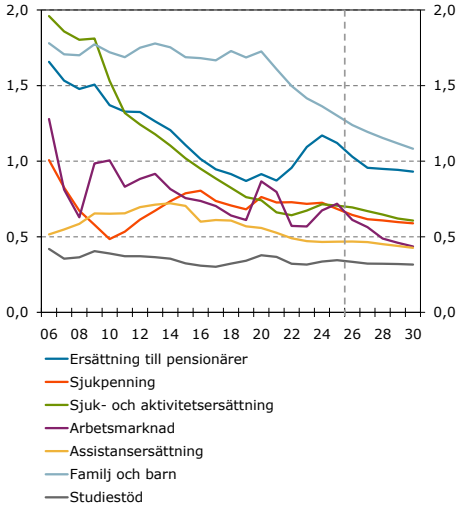

utlandet tills dess att dessa medel tas i anspråk. Budgetförslaget för 2027 bidrar också genom en högre EU-avgift.

RÄNTEUTGIFTERNA ÖKAR SNABBARE ÄN KAPITALINKOMSTERNA

Statens ränteutgifter för statsskulden ökar framöver när skuldkvoten och marknadsräntorna stiger, medan aktieutdelningarna från de statliga bolagen utvecklas stabilt som andel av BNP. Kapitalinkomsterna i staten överstiger ränteutgifterna 2026. Därefter ökar ränteutgifterna snabbare än aktieutdelningarna och kapitalnettot sjunker till nära noll som andel av BNP i staten (se diagram 72).

BUDGETERINGSMARGINALEN ÄR STOR PÅ KORT SIKT

De takbegränsade utgifterna fortsätter att öka i år. Även nästa år ökar de takbegränsade utgifterna, både i det finanspolitiska scenariot och utan nya åtgärder. Budgeteringsmarginalen minskar men är i frånvaro av nya åtgärder över tumregeln för budgeteringsmarginalen för nästkommande år (1,5 procent av takbegränsade utgifter, se diagram 77). I frånvaro av nya åtgärder ökar budgeteringsmarginalen åter 2028.

Kommunsektorns finanser

Kommunsektorns finanser återhämtade sig starkt 2025 och fortsätter att stärkas 2026 (se diagram 78). Förstärkningen i år beror framför allt på att utgifterna minskar som andel av BNP. År 2027 minskar både inkomsterna och utgifterna som andel av BNP och det finansiella sparandet i kommunsektorn är i princip oförändrat.

HÖGRE STATSBIDRAG 2026 KOMPENSERAR FÖR LÄGRE KOMMUNALSKATTEINKOMSTER

De kommunala skatteinkomsterna minskar något som andel av BNP 2026 och 2027 (se diagram 79). Det förklaras framför allt av att lönesumman utvecklas något svagare än BNP och av höjda grundavdrag för pensionärer. Det höjda grundavdraget påverkar inte kommunsektorns inkomster som helhet eftersom staten kompenserar via högre statsbidrag.

Transfereringar från staten, som huvudsakligen utgörs av statsbidrag och ersättningar för momsutgifter, ökar som andel av BNP 2026. Budgetpropositionen för 2026 innebär, tillsammans med tidigare aviseringar, att statsbidragen ökar med 18 miljarder kronor mellan 2025 och 2026. I detta ingår riktade statsbidrag för bland annat psykiatrin, lärartäthet i skolan och maxtaxan i förskolan. Därutöver får regionerna under det andra halvåret 2026 statsbidrag för halveringen av priset på månadskorten i kollektivtrafiken. År 2027 minskar transfereringar från staten när

Diagram 77 Utgiftstaket för staten

Procent av potentiell BNP respektive av takbegränsade utgifter

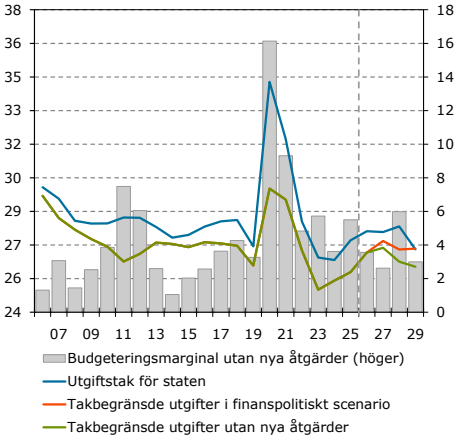

Anm. Budgeteringsmarginalen redovisas i procent av takbegränsade utgifter.

Källor: Ekonomistyrningsverket, Regeringen och Konjunkturinstitutet.

Diagram 78 Finansiellt sparande i kommunsektorn

Procent av BNP

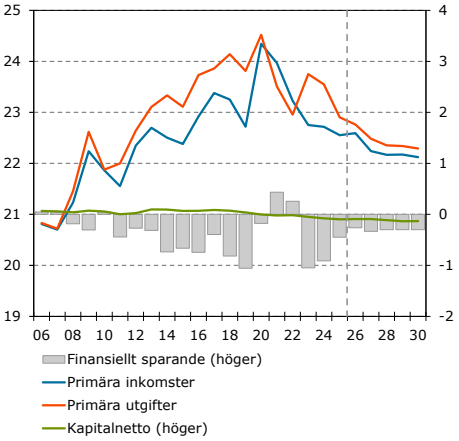

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 79 Kommunsektorns primära inkomster

Procent av BNP

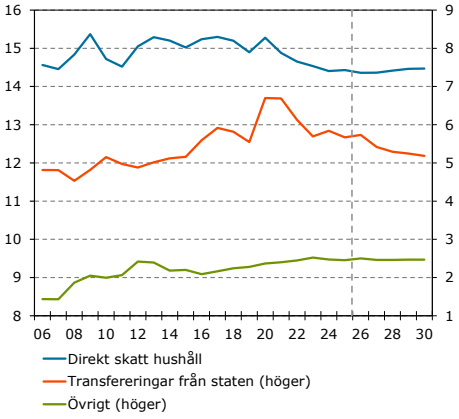

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

tillfälliga statsbidrag för 2026 faller ur. För åren 2028–2030 antas att statsbidragen till kommunsektorn anpassas så att sektorns sparande stabiliseras på –0,3 procent av BNP (se marginalruta ”Det finanspolitiska scenariot”).

FÄRRE BARN I SKOLA OCH FÖRSKOLA GER LÄGRE UTGIFTER

Kommunsektorns utgifter som andel av BNP minskade kraftigt förra året (se diagram 80). Nedgången förklaras främst av minskade utgifter för de anställdas förmånsbestämda tjänstepensioner. Även lägre kostnader för bland annat hyrpersonal bidrog till att dämpa regionernas konsumtionsutgifter.

De kommande åren påverkas konsumtionen av förändringar i befolkningens ålderssammansättning. Mindre barnkullar minskar kommunernas kostnader för framför allt förskola och grundskola, medan en växande äldre befolkning ökar kommunernas och regionernas kostnader för vård och omsorg. Under 2026 bidrar de riktade statsbidragen till att hålla uppe konsumtionen. Från 2027 antas konsumtionen utvecklas i linje med det demografiskt betingade behovet.

Investeringsutgifterna som andel av BNP minskar något 2026 och utvecklas därefter i en förhållandevis oförändrad takt.

Diagram 80 Kommunsektorns primära utgifter

Procent av BNP

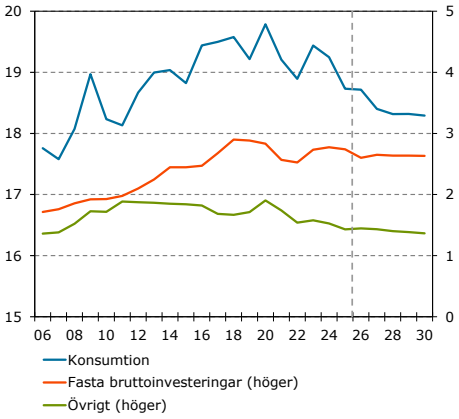

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Ålderspensionssystemets finanser

Det finansiella sparandet i ålderspensionssystemet är positivt och överskottet ökar som andel av BNP både 2026 och 2027 (se diagram 81). Ökningen beror främst på att avgiftsnettot, det vill säga skillnaden mellan inkomsterna från pensionsavgifter och pensionsutbetalningarna, förbättras. Samtidigt ökar kapitalinkomsterna från pensionssystemets tillgångar som andel av BNP, vilket bidrar ytterligare till förstärkningen av sparandet.

Diagram 81 Finansiellt sparande i ålderspensionssystemet

Procent av BNP

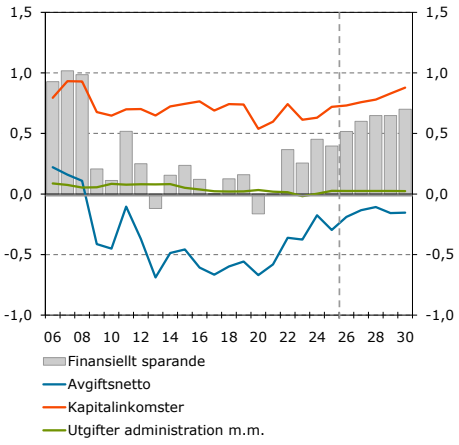

Anm. Det finansiella sparandet beräknas som avgiftsnettot plus kapitalinkomster minus utgifterna för administration med mera.

AVGIFTSNETTOT STÄRKS NÄR PENSIONSUTBETALNINGARNA DÄMPAS

Avgiftsinkomsterna till ålderspensionssystemet sjunker något som andel av BNP 2026 och 2027 (se diagram 82). Det beror på att lönesummans andel av BNP sjunker. Avgiftsinkomsterna beräknas utifrån den pensionsgrundande inkomsten, som till stor del följer lönesummans utveckling.[25]

Diagram 82 Inkomster från pensionsavgifter och utbetalda pensioner

Procent av BNP

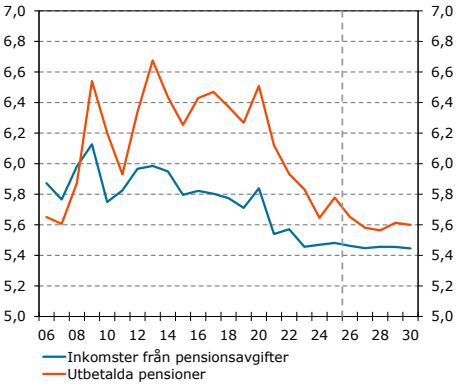

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

[25] Pensionssystemets avgiftsinkomster ska tillsammans med tillgångarna i buffertfonden kunna finansiera pensionsutbetalningarna för att systemet ska vara hållbart över tid. Om skulderna överstiger tillgångarna anpassas pensionsutbetalningarna via den så kallade ”bromsen”. En motsvarande ”gas” för att dela ut överskott när det så kallade balanstalet överstiger 1,15 införs från 2027. I det finanspolitiska scenariot antas detta motsvara ett sparande i ålderspensionssystemet på 0,7 procent av BNP från och med 2030.

Utgifterna för inkomstpensionen ges huvudsakligen av antalet pensionärer och inkomstutvecklingen bland löntagare.[26] Antalet pensionärer ökar de kommande åren trots att inflödet från och med 2026 dämpas av det nya systemet med riktåldrar för allmän pension, vilket bland annat höjer den lägsta åldern för att ta ut allmän pension till 64 år. Tillsammans med en svagare utveckling av inkomsterna bland löntagare medför detta att pensionsutbetalningarna utvecklas svagare 2026 än föregående år (se diagram 83). År 2027 utvecklas pensionsutbetalningarna något starkare men minskar fortsatt som andel av BNP.

Sammantaget väntas avgiftsnettot förbättras något både 2026 och 2027.

Diagram 83 Utbetalda pensioner och följsamhetsindex

Procentuell förändring och procentenheter

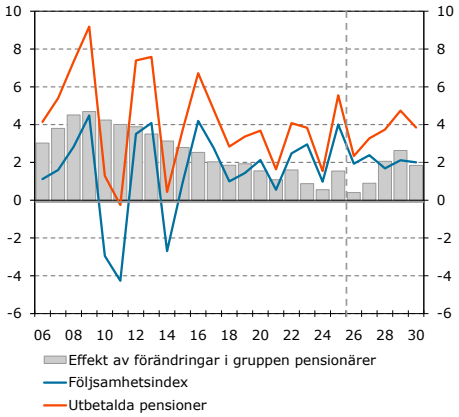

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

KAPITALINKOMSTERNA LYFTER SPARANDET

Kapitalinkomsterna från buffertfonden, det vill säga tillgångarna i AP-fonderna, bidrar till att stärka det finansiella sparandet i ålderspensionssystemet framöver (se diagram 81). Både de räntebärande och icke-räntebärande tillgångarna växer som andel av BNP 2026 till följd av det positiva sparandet i kombination med högre marknadsräntor på längre löptider och stigande värde på aktier och fonder (se diagram 84). År 2027 växer tillgångarna något långsammare än BNP. Implicitavkastningen på de finansiella tillgångarna (kapitalinkomsterna i relation till tillgångarna) minskar något i år när de korta marknadsräntorna sjunker och utdelningarna utvecklas något svagare som andel av BNP samtidigt som tillgångsvärdena ökar. Nästa år när tillgångarna växer långsammare utvecklas den genomsnittliga implicitavkastningen ungefär i takt med BNP. Kapitalinkomsternas positiva bidrag till det finansiella sparandet som andel av BNP blir sammantaget något större både i år och nästa år jämfört med de senaste åren.

Diagram 84 Tillgångar och avkastning i ålderspensionssystemet

Procent respektive procent av BNP

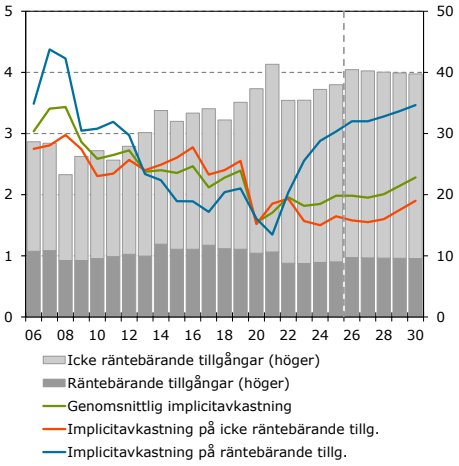

Anm. Implicitavkastningen inkluderar inte värdeförändringar.
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

[26] Indexeringen sker med följsamhetsindex och innebär att inkomst- och tilläggspensionerna varje år räknas om med utvecklingen av inkomstindex minus en tillväxtnorm på 1,6 procent. Följsamhetsindex utvecklas långsammare i år och nästa år till följd av en svagare utveckling av genomsnittsinkomsten, och därmed också av inkomstindex, jämfört med 2025 (se diagram 83).

Tabell 12 Offentliga finanser

Procent av BNP, löpande priser

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Primära inkomster	45,4	45,4	45,7	46,3	46,5	46,6
Skatter och avgifter	40,4	40,4	40,7	41,3	41,4	41,4
Skattekvot[1]	40,5	40,5	40,9	41,4	41,6	41,5
Övriga inkomster[2]	5,0	5,0	5,0	5,1	5,1	5,2
Primära utgifter	47,7	47,8	48,2	47,7	47,8	47,8
Konsumtion	26,1	26,6	26,7	26,9	27,1	27,2
Transfereringar	15,6	15,1	15,3	14,6	14,5	14,4
Hushåll	12,6	12,1	11,8	11,7	11,6	11,5
Företag	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Utland	1,6	1,5	2,1	1,5	1,5	1,5
Investeringar	5,9	6,1	6,2	6,2	6,2	6,2
Primärt finansiellt sparande[3]	–2,3	–2,4	–2,5	–1,4	–1,3	–1,2
Kapitalnetto	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6
Kapitalinkomster	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	1,9
Kapitalutgifter	0,9	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3
Finansiellt sparande	–1,6	–1,7	–1,8	–0,8	–0,7	–0,6
Effekt automatiska stabilisatorer	–1,7	–0,6	–0,2	0,1	0,2	0,1
Engångseffekter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Strukturellt sparande[4]	0,1	–1,1	–1,6	–0,9	–0,9	–0,7
Justerat strukturellt sparande[4,5]	0,5	–0,4	–0,5	–0,4	–0,2	0,0
Finansiell nettoställning	30,1	31,2	29,3	28,1	27,0	25,9
Maastrichtskuld	35,4	36,3	37,1	37,4	37,8	38,1

[1] EU-skatter ingår i skattekvoten men inte i den offentliga förvaltningens inkomster. [2] Bland annat transfereringar från utlandet och från a-kassorna samt inkomster av bokföringsteknisk karaktär såsom kapitalförslitning. [3] Finansiellt sparande exklusive kapitalinkomster och kapitalutgifter. [4] Procent av potentiell BNP. [5] Exklusive lånefinansierade försvarsutgifter och stöd till Ukraina.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Osäkerhet i prognosen

Makroekonomiska prognoser är alltid behäftade med osäkerhet både vad gäller utvecklingen i omvärlden och svenska förhållanden. En annan utveckling än vad som antas för de globala energipriserna och finansmarknaderna kan få betydande konsekvenser för tillväxten i Sverige, framför allt 2027. Samtidigt har den globala ekonomin de senaste åren visat stor motståndskraft mot störningar och tillväxten kan bli högre än i prognosen och därmed också höja den svenska exporten. När det gäller inhemska faktorer är osäkerheten som vanligt stor när det gäller utvecklingen av investeringarna. Därtill finns argument för att hushållens konsumtion skulle kunna öka såväl snabbare som långsammare än i prognosen. I två alternativa scenarier analyseras effekterna av att Riksbanken reagerar mer än tidigare på utbudsdriven inflation i omvärlden och effekterna av en investeringsdriven högkonjunktur i Sverige och omvärlden.

OSÄKER UTVECKLING I OMVÄRLDEN

Utvecklingen i USA, framför allt rörande finansmarknaderna, utgör fortsatt en viktig osäkerhetsfaktor för den globala ekonomin. De senaste årens starka börsutveckling har i hög grad drivits av stora teknikföretag och förväntningar om att artificiell intelligens kommer att leda till betydande produktivitetsökningar och därmed stigande vinster i delar av ekonomin. Samtidigt är värderingarna på den amerikanska aktiemarknaden höga i ett historiskt perspektiv. Om förväntningarna på framtida vinster visar sig vara alltför optimistiska finns en risk att tillgångspriserna korrigeras och faller, vilket kan dämpa konsumtionen, investeringarna och den ekonomiska aktiviteten.

Samtidigt innebär de omfattande investeringarna inom AI och den snabbt växande amerikanska statsskulden ett ökat behov av finansiering. De stora kapitalbehoven riskerar att bidra till högre långräntor och stramare finansiella villkor inte bara i USA utan även globalt. Högre reala räntor kan hålla tillbaka investeringar och försvåra finansieringen för hushåll, företag och stater. Offentliga sektorns ränteutgifter som andel av BNP har ökat i flera högt skuldsatta länder och väntas de kommande åren fortsätta stiga, vilket minskar det finanspolitiska handlingsutrymmet (se diagram 85).

Det finns även uppåtrisker med AI-utvecklingen. Om investeringarna i AI ger större produktivitetsvinster än vad som antas i prognosen kan tillväxten bli starkare. Högre produktivitet kan bidra till ökade inkomster, högre investeringar och en allmänt högre global efterfrågan, vilket skulle öka svensk export och BNP-tillväxt.

Det råder fortsatt stor osäkerhet kring de europeiska energimarknaderna. Gaslagren är mindre än normalt inför den kommande vintern samtidigt som de höga priserna har gjort lageruppbyggnad mindre lönsamt. Risken är i första hand inte fysisk

Diagram 85 Offentliga sektorns ränteutgifter
Procent av BNP

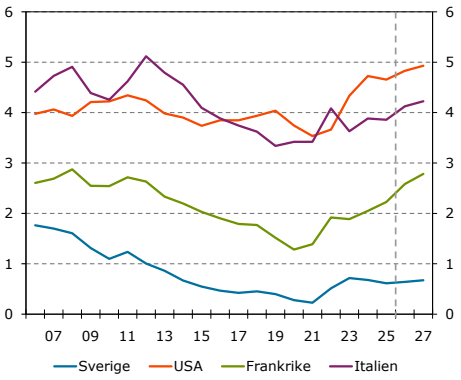

Källor: Europeiska kommissionen (DG ECFIN) och Macrobond.

brist på gas utan att de låga lagernivåerna gör Europa känsligare för nya störningar. En kall vinter, ökad oro kring energiförsörjningen eller fortsatt volatilitet på marknaden för flytande naturgas (LNG) kan leda till högre energipriser. Högre energipriser skulle tynga hushållens köpkraft, pressa upp företagens kostnader och dämpa den ekonomiska aktiviteten i Europa. I prognosen antas vidare att olje- och drivmedelspriserna börjar falla tillbaka mot slutet av 2026 men det finns en risk att prisnedgången blir långsammare än väntat eller att priserna stiger ytterligare. I ett alternativscenario nedan analyseras effekterna av högre inflation i omvärlden samt en stramare svensk penningpolitik än i huvudscenariot.

Det finns även uppåtrisker med utvecklingen på energimarknaden. En stabilisering av situationen i Mellanöstern skulle kunna leda till lägre olje- och gaspriser, minskad osäkerhet och starkare tillväxt i Europa. Därtill kan de omfattande satsningarna på försvar, infrastruktur och ny teknik i flera europeiska länder ge större genomslag än väntat och bidra till högre investeringar och efterfrågan.

OSÄKER UTVECKLING I DEN SVENSKA EKONOMIN

Den svenska ekonomin befinner sig i en återhämtningsfas. Hushållens konsumtion har kontinuerligt ökat de två senaste åren och ökningstakten under 2026 har hittills varit hög. Även om hushållens reala disponibla inkomster stigit under samma period så har konsumtionen ökat snabbare än inkomsterna. Detta har medfört att hushållssektorns sparande har minskat, vilket talar för en långsammare konsumtionstillväxt framöver. Samtidigt förväntas framtidstron och sysselsättningen öka nästa år, vilket talar för en högre konsumtionstillväxt (se diagram 86).

Även utvecklingen av investeringarna är osäker. Osäkerhet kring den globala konjunkturen och de finansiella förutsättningarna kan leda till att investeringar skjuts på framtiden. Samtidigt finns uppåtrisker kopplade till försvarsinvesteringar, infrastruktursatsningar, industriinvesteringar och AI-relaterade investeringar i framför allt datacenter. Om fler projekt genomförs snabbare än väntat kan investeringstillväxten bli starkare än i prognosen. I ett alternativscenario nedan analyseras hur ekonomin påverkas om investeringarna i Sverige och omvärlden utvecklas starkare än i huvudscenariot.

Bostadsbyggandet befinner sig fortfarande på låga nivåer men flera faktorer talar för en återhämtning (se diagram 87). Räntorna har kommit ner från de höga nivåerna för några år sedan, samtidigt som stigande bostadspriser och lättade bolånekrav förbättrar förutsättningarna för nyproduktion. Om dessa faktorer får större genomslag än vad som antas i prognosen kan bostadsbyggandet öka snabbare. Samtidigt finns risker kopplade till fortsatt försiktighet hos hushåll och byggföretag samt strukturella hinder såsom höga byggkostnader och demografiska faktorer.

Diagram 86 Hushållens konfidensindikator och hushållens konsumtion

Index medelvärde=100, säsongsrensade månadsvärden respektive procentuell förändring, fasta priser, säsongsrensade kvartalsvärden

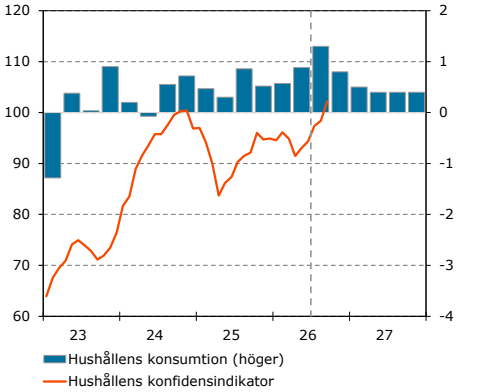

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 87 Fasta bruttoinvesteringar, bostäder

Miljarder kronor, fasta priser respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

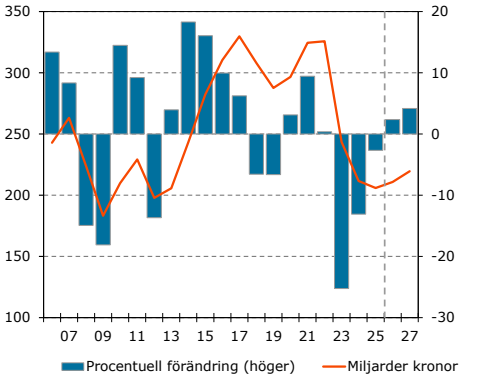

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

REVIDERINGARS OCH KLASSIFIKATIONERS BETYDELSE FÖR BNP-PROGNOSEN

Det finns som alltid betydande osäkerhet kring prognoser för BNP-tillväxten och försörjningsbalansens komponenter. En källa till osäkerhet är att nationalräkenskaperna revideras i takt med att SCB får tillgång till mer information, till exempel via ny information från ett stort företag. Definitiva utfall från SCB finns för närvarande till och med helåret 2024, medan utfallen för 2025 och 2026 är preliminära. Dessutom kan även de definitiva utfallen revideras i efterhand. Vid revideringar kan både bilden av det historiska konjunkturförloppet och det aktuella ekonomiska läget förändras. Detta kan i sin tur leda till reviderade bedömningar av den framtida utvecklingen.

Utvecklingen av försvarsutgifter är fortsatt svårbedömd. Det är osäkert när olika satsningar registreras i nationalräkenskaperna, hur de klassificeras samt i vilken utsträckning de påverkar inhemsk produktion respektive import. Försvarsutgifterna kan exempelvis klassificeras som offentlig konsumtion, offentliga investeringar eller tillfälligt som lager i näringslivet mellan produktion och slutlig användning. Dessa statistiska och tidsmässiga oklarheter kan få stort genomslag på BNP-tillväxten under enskilda kvartal.

Sammantaget innebär dessa faktorer att osäkerheten kring BNP-prognosen är betydande, särskilt fördelningen mellan de olika komponenterna i försörjningsbalansen.

Prognosfelens storlek

För att illustrera prognososäkerhetens storlek visar diagram 88, diagram 89 och diagram 90 osäkerhetsintervall runt prognoserna för BNP-tillväxten, arbetslösheten och inflationen enligt KPIF för åren 2026 och 2027. Intervallen baseras på Konjunkturinstitutets historiska prognosfel för prognoser gjorda med vetskap om innevarande års andra kvartal, det vill säga prognoser från Konjunkturläget september, mellan 2012 och 2025. Diagram 88 visar exempelvis att prognosen för BNP-tillväxten 2026 är 3,0 procent. Prognososäkerheten innebär att BNP-tillväxten 2026 med 90 procents säkerhet kommer att vara mellan 2,3 och 3,8 procent. För arbetslösheten är prognosen 8,7 procent 2026, och osäkerhetsintervallet visar att utfallet med 90 procents säkerhet kommer att bli mellan 8,4 och 9,0 procent. På samma sätt är prognosen för KPIF-inflationen 2026 1,6 procent och det faktiska utfallet kommer med 90 procents säkerhet att bli mellan 1,4 och 1,7 procent.

Diagram 88 Osäkerhetsintervall för BNP-prognosen

Procentuell förändring

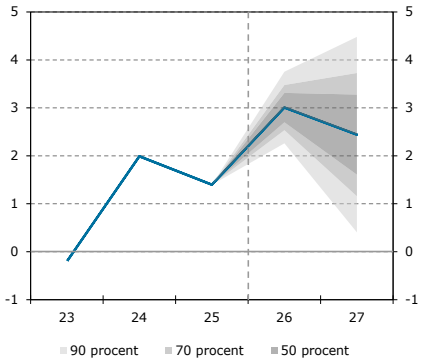

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 89 Osäkerhetsintervall för arbetslöshetsprognosen

Procent av arbetskraften

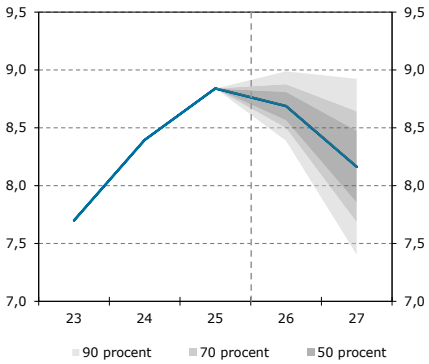

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 90 Osäkerhetsintervall för inflationsprognosen, KPIF

Procent

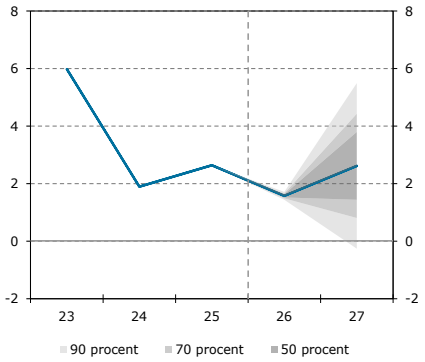

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Alternativscenario: penningpolitiken reagerar starkare än vanligt på högre utländsk inflation

Alternativscenariot utgår från högre inflation i omvärlden[27] samt att Riksbanken bedriver en mer åtstramande penningpolitik än vad det ökade utländska inflationstrycket ensamt skulle motivera. Styrräntan höjs således mer än vad som normalt följer av dess historiska samband med inflation och arbetslöshet.

Med hjälp av Konjunkturinstitutets allmänjämviktsmodell SELMA analyseras hur en sådan utveckling påverkar den svenska ekonomin. Det här alternativscenariot illustreras med röda linjer i diagrammen.

Vad är ett alternativscenario?

I detta avsnitt beskrivs en alternativ utveckling av ekonomin jämfört med prognosen för åren 2026–2027 samt det medelfristiga scenario som följer för de närmaste åren därpå. I avsnittet beskrivs hur de ekonomiska förutsättningarna kan skilja sig från prognosen och huvudscenariot, och vilka effekter dessa alternativa förutsättningar kan ha på den svenska ekonomin.

Alternativscenarier är framtagna med Konjunkturinstitutets estimerade allmän-jämviktsmodell SELMA. Analysen som presenteras är helt och hållet modellbaserad och därmed en konsekvens av de antaganden som gjorts i modellen.

BAKGRUND OCH ANTAGANDEN

Inflationen i omvärlden har fallit tillbaka de senaste åren, men osäkerheten kring inflationsutsikterna är fortsatt stor. I en period med geopolitiska spänningar, störningar i internationella produktionskedjor och ett fortsatt högt kostnadstryck finns en risk att inflationen i omvärlden blir högre än i huvudscenariot. I detta alternativscenario, antas inflationen i omvärlden vara 0,6 procentenheter högre än i huvudscenariot 2027 till följd av högre insatsvarupriser.

Högre inflation i omvärlden påverkar även inflationsutvecklingen i Sverige. Eftersom den stora inflationsuppgången 2022–2023 till stor del var utlandsdriven är det möjligt att Riksbanken i ett sådant läge fäster större vikt vid inflationen i omvärlden när penningpolitiken utformas. Riksbanken antas därför reagera starkare på högre inflation i omvärlden än vad som följer av det historiska penningpolitiska reaktionsmönstret.[28]

Diagram 91 Riksbankens styrränta
Procent, årsgenomsnitt

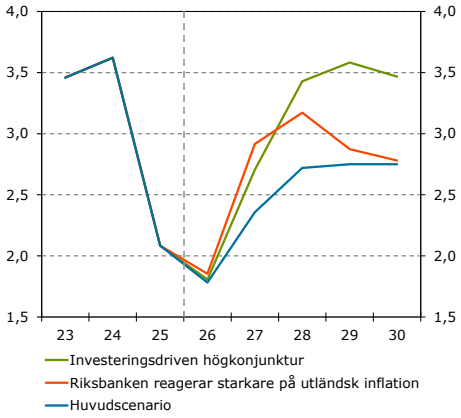

Källor: Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

HÖGRE RÄNTOR DÄMPAR INFLATIONEN OCH FÖRSVAGAR DEN EKONOMISKA AKTIVITETEN

Den högre inflationen i omvärlden ökar inflationstrycket även i Sverige. För att motverka detta antas Riksbanken föra en stramare penningpolitik än vad som följer av den historiska reaktionen på inflation och arbetslöshet. Styrräntan höjs därmed mer och tidigare än i huvudscenariot (se diagram 91).

Den mer åtstramande penningpolitiken bidrar till att KPIF-inflationen blir något lägre än i huvudscenariot (se diagram 92). De högre räntorna gör det mer fördelaktigt att spara och hushållens konsumtion utvecklas därmed svagare (se diagram 93) samtidigt som högre finansieringskostnader dämpar investeringarna

Diagram 92 KPIF-inflation
Procent

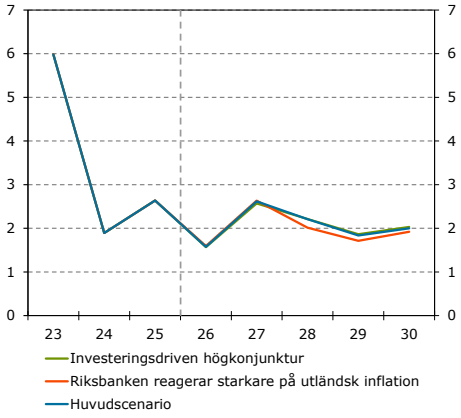

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

[27] Omvärlden i modellen representeras av KIX6-länderna, det vill säga euroområdet, USA, Norge, Storbritannien, Danmark och Japan.

[28] Storleken på avvikelsen är i linje med tidigare episoder då Riksbankens styrränta har avvikit från det historiska reaktionsmönstret.

(se diagram 94). Sammantaget utvecklas den inhemska efterfrågan svagare än i huvudscenariot.

Den mer åtstramande penningpolitiken bidrar till att kronan blir starkare än i huvudscenariot. Samtidigt leder den högre räntenivån i omvärlden till en svagare efterfrågan på svenska exportvaror. Sammantaget bidrar detta till att exporten utvecklas svagare än i huvudscenariot. Samtidigt dämpas importen till följd av den lägre inhemska efterfrågan. Exporten påverkas dock mer än importen, vilket medför att nettoexporten blir lägre än i huvudscenariot (se diagram 95).

Sammantaget bidrar den svagare utvecklingen för konsumtion, investeringar och nettoexport till att BNP-tillväxten blir lägre än i huvudscenariot (se diagram 96). Återhämtningen i ekonomin fördröjs därmed och BNP-gapet förblir mer negativt än i huvudscenariot.

Den svagare efterfrågan i ekonomin leder till att företagens behov av arbetskraft minskar, vilket bidrar till en mer dämpad löneutveckling (se diagram 97). Eftersom inflationen också blir något lägre än i huvudscenariot blir effekten på reallönerna begränsad. Arbetskraftsdeltagandet är samtidigt i stort sett oförändrat, vilket bidrar till att arbetslösheten förblir högre än i huvudscenariot (se diagram 98).

Den svagare arbetsmarknaden bidrar till högre transfereringsutgifter samtidigt som lägre sysselsättning och svagare konsumtion håller tillbaka skatteintäkterna. Det offentligfinansiella sparandet försämras därmed jämfört med huvudscenariot, varmed den offentliga skulden blir något högre (se diagram 99).

Diagram 93 Hushållens konsumtion

Procentuell förändring, fasta priser, kalenderkorrigerade värden

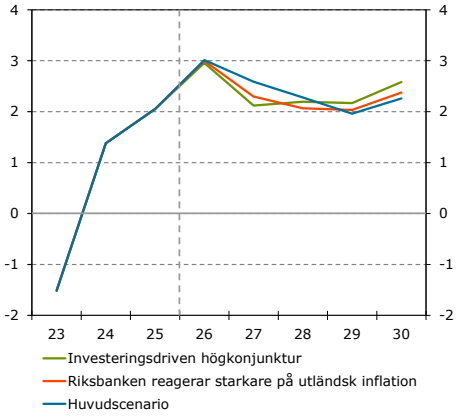

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 94 Investeringar

Procentuell förändring, fasta priser, kalenderkorrigerade värden

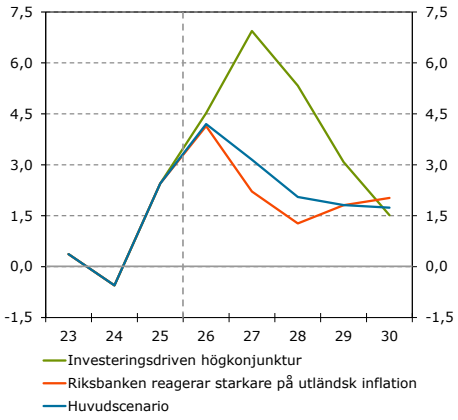

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 95 Nettoexport

Procent av BNP

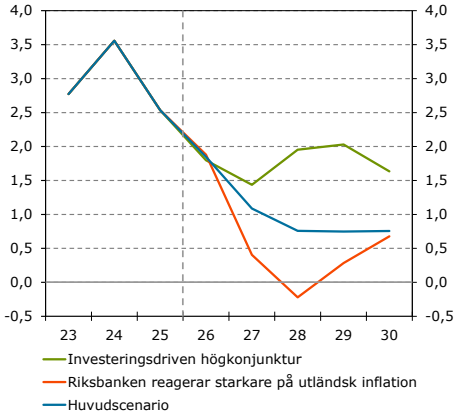

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Alternativscenario: investeringsdriven högkonjunktur

De senaste årens förhållandevis starka investeringsutveckling tyder på att företag ser goda möjligheter till lönsamma investeringar framöver. Det är dock fortfarande möjligt att investeringarna utvecklas starkare än i huvudscenariot, både i omvärlden och i Sverige. I detta alternativscenario analyseras därför hur den svenska ekonomin påverkas av högre investeringar i Sverige och i omvärlden. Detta alternativscenario illustreras med de gröna linjerna i diagrammen.

BAKGRUND OCH ANTAGANDEN

I detta alternativscenario antas att investeringsincitamenten i Sverige och i omvärlden är betydligt starkare än i huvudscenariot, vilket pressar upp investeringarna jämfört med huvudscenariot. Trots den osäkerhet som präglar omvärlden finns det faktorer som talar för att investeringarna kan utvecklas starkare än i huvudscenariot. I en period präglad av snabb teknologisk utveckling och omfattande strukturell omställning kan företagens investeringsvilja bli högre.

Incitamenten att investera antas vara starkare både i Sverige och omvärlden. Efterfrågan på svenska investerings- och insatsvaror ökar därmed både från den inhemska marknaden och från omvärlden.

INVESTERINGAR OCH EXPORT FÖRSTÄRKER ÅTERHÄMTNINGEN

Den starkare investeringsutvecklingen bidrar till högre efterfrågan och ett högre resursutnyttjande i omvärlden. Detta leder till att BNP-tillväxten blir högre än i huvudscenariot och att penningpolitiken stramas åt i omvärlden. De högre räntorna dämpar hushållens konsumtion, men den samlade efterfrågan stärks ändå till följd av de kraftigt ökade investeringarna.

Den starkare globala konjunkturen medför att efterfrågan på svenska exportvaror ökar. Eftersom en relativt stor del av svensk export utgörs av investeringsrelaterade varor och tjänster stiger exporten klart mer än i huvudscenariot. Samtidigt utvecklas investeringarna starkare även i Sverige på grund av den högre efterfrågan och de förbättrade lönsamhetsutsikterna (se diagram 94). Till följd av den högre exporten och de ökade investeringarna växer svensk BNP snabbare än i huvudscenariot (se diagram 96). Hushållens konsumtion utvecklas däremot inledningsvis något svagare till följd av att Riksbanken höjer styrräntan mer än i huvudscenariot. Från och med 2029 ökar även hushållens konsumtion snabbare än i huvudscenariot till följd av högre arbets- och kapitalinkomster (se diagram 93). Den högre aktiviteten i svensk ekonomi leder också till högre import. Dels ökar företagens behov av importerade investeringsvaror, dels innehåller svensk export en betydande andel importerade insatsvaror. Även importen utvecklas därför starkare än i huvudscenariot, om än mindre än exporten. Nettoexportens bidrag till BNP-tillväxten blir därmed högre än i huvudscenariot (se diagram 95).

Trots den starkare ekonomiska utvecklingen blir den sammantagna effekten på inflationen begränsad. Det högre resursutnyttjandet motverkas av att både utländska centralbanker och Riksbanken höjer styrräntorna mer än i huvudscenariot (se diagram 91). De högre räntorna bidrar till att hålla tillbaka hushållens konsumtion och dämpa inflationstrycket.

Den ökade produktionen leder till att efterfrågan på arbetskraft ökar, vilket gör att sysselsättningen stiger. Den starkare arbetsmarknaden bidrar också till att lönerna växer något starkare, vilket tillsammans med i stort sett oförändrad inflation leder till högre reallöner. De högre reallönerna medför att arbetskraftsdeltagandet ökar men sysselsättningen stiger mer än arbetskraftsutbudet. Sammantaget blir därför arbetslösheten lägre än i huvudscenariot (se diagram 98).

De högre svenska räntorna bidrar dessutom till att kronan blir något starkare än i huvudscenariot. Förstärkningen av växelkursen är dock begränsad eftersom även räntorna i omvärlden höjs när den globala ekonomin utvecklas starkare.

Diagram 96 Svensk BNP

Procentuell förändring, fasta priser, kalenderkorrigerade värden

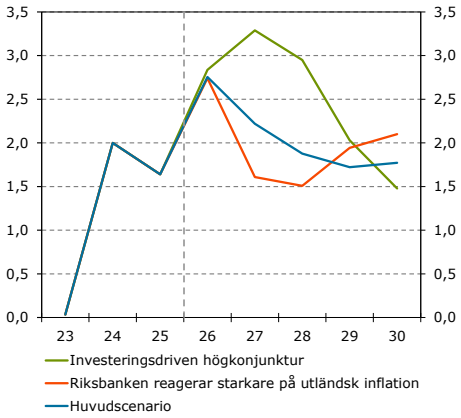

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 97 Timlön i hela ekonomin

Procentuell förändring

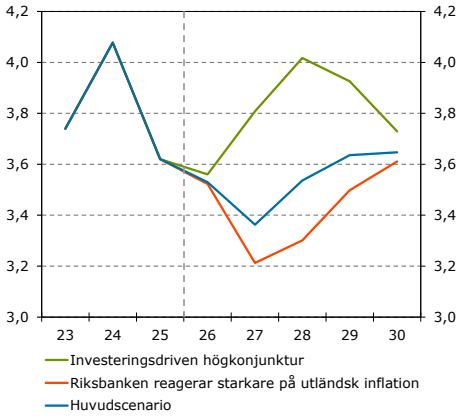

Källor: Medlingsinstitutet och Konjunkturinstitutet.

Diagram 98 Arbetslöshet

Procent av arbetskraften

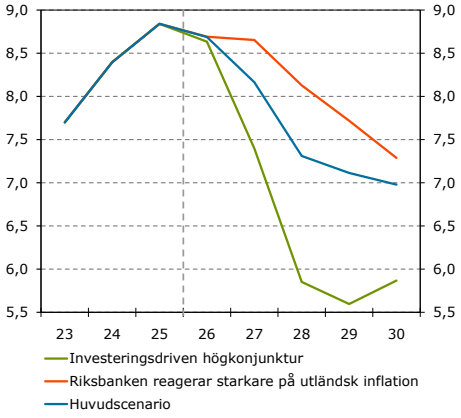

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Den starkare arbetsmarknaden bidrar till högre skatteintäkter samtidigt som den lägre arbetslösheten gör att transfereringar till hushållen minskar. Det offentligfinansiella sparandet förbättras därmed jämfört med huvudscenariot. Efter några år innebär detta att den offentliga skulden är betydligt lägre än i huvudscenariot (se diagram 99).

Diagram 99 Maastrichtskuld

Procent av BNP

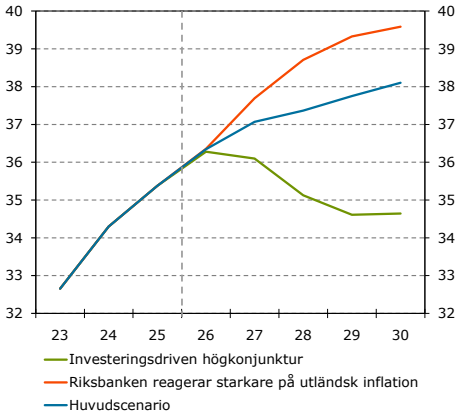

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabellbilaga

Internationell konjunktur 51
Tabell A1 BNP i världen 51
Tabell A2 Konsumentpriser i världen 51
Tabell A3 Nyckeltal för euroområdet 52
Tabell A4 Nyckeltal för USA 52

Räntor och växelkurser 52
Tabell A5 Räntor och växelkurser 52

Konjunkturen i Sverige 53
Tabell A6 Försörjningsbalans 53
Tabell A7 Hushållens inkomster, konsumtionsutgifter och sparande 54
Tabell A8 Bytesbalans och finansiellt sparande 54
Tabell A9 Bruttonationalinkomst (BNI) 55
Tabell A10 Produktion 55
Tabell A11 Arbetade timmar 55
Tabell A12 Produktivitet 56
Tabell A13 Arbetsmarknad 56
Tabell A14 Resursutnyttjande 57
Tabell A15 Timlön enligt konjunkturlönestatistiken 57
Tabell A16 Timlön och arbetskostnad i näringslivet enligt nationalräkenskaperna 58
Tabell A17 Tillförsel- och användningspriser 58
Tabell A18 Priser, kostnader och vinster i näringslivet 59
Tabell A19 Konsumentpriser 59

Offentliga finanser 60
Tabell A20 Offentliga förvaltningens finanser 60
Tabell A21 Statens finanser 61
Tabell A22 Ålderspensionssystemets finanser 62
Tabell A23 Kommuner och regioners finanser 62
Tabell A24 Offentliga förvaltningens inkomster 63
Tabell A25 Offentliga förvaltningens utgifter 63
Tabell A26 Transfereringar från offentlig förvaltning till hushåll 64
Tabell A27 Basbelopp 64
Tabell A28 Inkomstindex, balansindex, inkomstpensioner och balanstal 64
Tabell A29 Statens budgetsaldo och skuld 65
Tabell A30 Utgiftstak för staten 65
Tabell A31 Ofinansierade åtgärder i finanspolitiskt scenario 66

Internationell konjunktur

Tabell A1 BNP i världen

Procent av köpkraftsjusterad global BNP respektive procentuell förändring, fasta priser, kalenderkorrigerade värden

	Vikt[1] 2025	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Världen[2]	100,0	3,4	3,4	3,0	3,0	2,9	2,8	2,7
KIX-vägd[3]	74,7	1,9	1,9	1,9	1,9	2,0	1,9	1,8
USA	14,6	2,8	2,1	2,2	2,1	1,9	1,8	1,8
Euroområdet	11,4	1,1	1,3	0,9	1,3	1,5	1,4	1,3
Japan	3,3	0,1	1,2	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8
Storbritannien	2,2	1,0	1,3	1,3	1,4	1,6	1,7	1,7
Sverige	0,4	2,0	1,6	2,8	2,2	1,9	1,7	1,8
Norge	0,3	1,4	1,2	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5
Danmark	0,2	3,9	3,5	3,7	1,3	1,3	1,3	1,3
Kina	19,6	5,0	5,1	4,6	4,3	3,9	3,7	3,5
Svensk exportmarknad[4]	**..**	**2,7**	**3,3**	**2,8**	**2,9**	**3,1**	**3,0**	**2,8**

[1] Vikterna anger varje lands eller regions köpkraftsjusterade andel av världens BNP. [2] Världsaggregatet beräknas med hjälp av tidsvarierande köpkraftsjusterade BNP-vikter från IMF. [3] KIX-vägd BNP är ett aggregat som vägs samman med hjälp av Riksbankens KIX-vikter. I KIX ingår 32 av Sveriges handelspartners (för information om vilka länder som ingår i KIX, se Valutakursindexet KIX - Konjunkturinstitutet). [4] Den svenska exportmarknaden avser den samlade importefterfrågan i de 32 länder som ingår i KIX. Tillväxten i respektive lands importefterfrågan viktas med landets andel i svensk varuexport.

Källor: Eurostat, IMF, OECD, Macrobond, nationella källor, Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

Tabell A2 Konsumentpriser i världen

Procentuell förändring

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
USA	2,9	2,7	3,3	2,4	2,3	2,3	2,3
Euroområdet	2,4	2,1	3,0	2,5	1,9	2,0	2,0
Japan	2,7	3,2	1,8	2,4	2,0	1,8	1,8
Storbritannien	2,5	3,4	3,1	2,6	2,0	2,0	2,0
Sverige	2,0	2,6	1,3	2,6	2,2	1,8	2,0
Norge	2,8	2,8	3,3	2,4	2,0	2,0	2,0
Danmark	1,3	1,8	1,7	2,1	2,0	2,0	2,0
Kina	0,2	0,1	1,0	1,4	1,8	2,0	2,0

Anm. För EU-länder och Norge avses harmoniserade index för konsumentpriser (HIKP). Aggregatet för euroområdet är vägt med konsumtionsvikter från Eurostat.

Källor: OECD, Eurostat, Macrobond, nationella källor och Konjunkturinstitutet.

Tabell A3 Nyckeltal för euroområdet

Procentuell förändring, fasta priser, procent respektive nivå

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
BNP[1]	1,1	1,3	0,9	1,3	1,5	1,4	1,3
HIKP	2,4	2,1	3,0	2,5	1,9	2,0	2,0
Styrränta[2]	3,00	2,00	2,75	3,00	2,75	2,50	2,50
Dagslåneränta, euroområdet[3]	2,91	1,92	2,69	2,94	2,69	2,44	2,44
Tioårig statsobligationsränta[4]	2,34	2,63	3,14	3,42	3,34	3,28	3,24
Dollar per euro[5]	1,08	1,13	1,16	1,14	1,15	1,15	1,16

[1] Kalenderkorrigerade värden. [2] Procent, vid slutet av året. Avser ECB:s stående inlåningsfacilitet. [3] Procent, vid slutet av året. Avser Estr. [4] Procent, årsgenomsnitt. Avser Tyskland. [5] Nivå.

Källor: ECB, Eurostat, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Tabell A4 Nyckeltal för USA

Procentuell förändring, fasta priser, procent respektive nivå

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
BNP[1]	2,8	2,1	2,2	2,1	1,9	1,8	1,8
KPI	2,9	2,7	3,3	2,4	2,3	2,3	2,3
Styrränta[2]	4,50	3,75	4,25	4,50	4,00	3,75	3,50
Tioårig statsobligationsränta[3]	4,21	4,29	4,56	4,73	4,46	4,22	4,01
Dollar per euro[4]	1,08	1,13	1,16	1,14	1,15	1,15	1,16

[1] Kalenderkorrigerade värden. [2] Procent, vid slutet av året. Avser övre gränsen i Federal Reserves styrränteintervall. [3] Procent. [4] Nivå.

Källor: Bureau of Economic Analysis, Bureau of Labor Statistics, Federal Reserve, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Räntor och växelkurser

Tabell A5 Räntor och växelkurser

Procent, index 1992-11-18=100 respektive kronor per valutaenhet

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vid slutet av året							
Styrränta, Sverige[1]	2,75	1,75	2,00	2,50	2,75	2,75	2,75
Styrränta, KIX6-vägd[2]	3,49	2,43	2,85	3,26	2,98	2,71	2,63
Årsgenomsnitt							
Styrränta, Sverige	3,62	2,08	1,78	2,36	2,72	2,75	2,75
Femårig svensk statsobligationsränta	2,12	2,17	2,65	3,04	3,04	3,01	2,97
Tioårig svensk statsobligationsränta	2,20	2,48	2,93	3,20	3,19	3,16	3,14
KIX	125,9	119,7	118,8	122,1	120,4	118,6	116,8
Euro	11,43	11,07	10,99	11,25	11,10	10,95	10,80
Dollar	10,57	9,82	9,51	9,86	9,69	9,52	9,34

[1] Avser tillämpad styrränta. Räntebeslut som tas i december tillämpas vissa år först i början av januari. [2] Avser ett viktat genomsnitt av Estr för euroområdet samt styrräntor i USA, Norge, Storbritannien, Danmark och Japan. Styrräntan för USA avser Federal Reserves övre gräns för styrräntan. Danmarks styrränta är i sammanvägningen samma styrränta som i euroländerna. Vikterna är Riksbankens KIX-vikter men normaliserade så att vikterna för de sex valutaregionerna summerar till ett.

Källor: Riksbanken, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Konjunkturen i Sverige

Tabell A6 Försörjningsbalans

Miljarder kronor respektive procentuell förändring, fasta priser

	Nivå 2025	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Hushållens konsumtionsutgifter[1]	3 055	1,4	2,0	3,1	2,7	2,2	1,9	2,3
Varor	1 342	0,4	3,5	6,0	2,8	..	..	..
Tjänster exkl. bostadstjänster	1 042	2,6	0,1	1,8	3,0	..	..	..
Bostadstjänster	587	1,4	1,3	0,6	2,2	..	..	..
Offentliga konsumtionsutgifter	1 735	1,0	1,2	2,4	2,0	1,4	1,1	0,9
Staten	491	1,1	5,7	6,5	6,3	..	..	..
Kommunsektorn	1 245	1,0	–0,5	0,8	0,3	..	..	..
Fasta bruttoinvesteringar[2]	1 658	–0,6	2,2	4,5	3,4	1,8	1,7	1,7
Näringslivet exkl. bostäder	1 083	0,9	1,3	4,1	2,6	..	..	..
Industrin	286	1,8	–0,4	–2,6	0,9	..	..	..
Övriga varubranscher	192	0,1	6,6	–0,8	4,5	..	..	..
Tjänsterbranscher exkl. bostäder	604	0,8	0,5	8,9	2,8	..	..	..
Bostäder	206	–13,1	–2,7	2,4	4,2	..	..	..
Offentliga myndigheter	361	3,1	8,1	7,0	5,3	..	..	..
Inhemsk efterfrågan exkl. lager	*6 449*	*0,8*	*1,8*	*3,3*	*2,7*	*1,8*	*1,7*	*1,8*
Lagerinvesteringar[3]	27	0,3	0,0	–0,4	0,2	0,1	0,0	0,0
Total inhemsk efterfrågan	*6 476*	*1,1*	*1,8*	*2,9*	*2,9*	*1,9*	*1,7*	*1,8*
Export	3 502	2,9	3,7	3,7	2,8	2,7	2,7	2,8
Varor	2 296	1,0	2,9	1,6	2,3	..	..	..
Bearbetade varor	1 793	1,2	2,3	1,1	2,4	..	..	..
Råvaror	503	0,2	4,9	3,5	2,1	..	..	..
Tjänster	1 206	7,2	5,4	7,8	3,7	..	..	..
Total efterfrågan	*9 978*	*1,8*	*2,5*	*3,2*	*2,9*	*2,2*	*2,0*	*2,1*
Import	3 334	1,4	4,6	3,5	3,8	3,3	2,8	2,8
Varor	1 991	–1,1	3,3	3,9	3,1	..	..	..
Bearbetade varor	1 453	–2,2	3,7	3,5	3,0	..	..	..
Råvaror	538	1,8	2,3	5,2	3,4	..	..	..
Tjänster	1 343	5,7	6,8	2,9	4,7	..	..	..
Nettoexport[3]	*168*	*0,9*	*–0,3*	*0,2*	*–0,4*	*–0,2*	*0,0*	*0,0*
BNP	**6 644**	**2,0**	**1,4**	**3,0**	**2,4**	**1,7**	**1,6**	**1,8**
BNP per invånare[4]	627	1,7	1,1	2,9	2,5	1,8	1,6	1,6

[1] Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer samt nettot av hushållens konsumtion i utlandet och utländsk konsumtion i Sverige. [2] Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer. [3] Förändring i procent av BNP föregående år. [4] Tusental kronor, löpande priser, respektive procentuell förändring, fasta priser.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A7 Hushållens inkomster, konsumtionsutgifter och sparande

Miljarder kronor, löpande priser, respektive procentuell förändring

	Nivå 2025	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lönesumma, justerad för utland	2 606	3,8	3,3	4,4	4,4	4,7	4,0	4,1
Timlön enligt NR[1,2]	316	3,8	3,4	3,8	3,5	3,7	3,6	3,6
Arbetade timmar[1,3]	8 197	–0,3	–0,1	0,4	0,8	0,9	0,4	0,4
Transfereringar från offentlig förvaltning, netto	820	4,0	2,9	1,1	1,4	2,9	3,3	3,2
Kapitalinkomster, netto	431	14,1	–0,2	3,8	3,8	9,7	8,6	4,0
Övriga inkomster, netto	472	10,6	3,6	8,2	5,8	5,1	5,2	5,2
Inkomster före skatt[4]	**4 329**	**5,5**	**2,9**	**4,1**	**4,0**	**4,9**	**4,5**	**4,1**
Skatter och avgifter[5]	1 097	–0,7	0,2	–0,2	–0,6	0,2	0,1	0,1
Disponibel inkomst	**3 232**	**4,8**	**3,1**	**3,9**	**3,4**	**5,1**	**4,6**	**4,2**
Konsumentpris[6]	..	2,9	2,7	1,6	2,6	2,2	1,9	2,0
Real disponibel inkomst	**3 232**	**1,9**	**0,4**	**2,3**	**0,7**	**2,8**	**2,7**	**2,1**
per invånare[7]	305	1,6	0,2	2,1	0,8	2,9	2,6	1,9
Konsumtionsutgifter[8]	**3 055**	**1,4**	**2,0**	**3,1**	**2,7**	**2,2**	**1,9**	**2,3**
Sparande[9]	473	16,3	13,4	11,7	10,4	10,7	11,2	10,9
Nettosparande i avtals- och premiepensioner[9]	296	10,1	8,4	7,4	7,7	7,6	7,3	7,2
Eget sparande[9]	177	6,2	5,0	4,4	2,6	3,2	3,8	3,7
Finansiellt sparande[9]	395	14,2	11,2	9,6	8,1	8,5	9,0	8,6

[1] Kalenderkorrigerade värden. [2] Kronor per timme. [3] Avser anställdas timmar, miljontals. [4] Tillväxten i inkomster före skatt är en vägd summa av tillväxttakterna för lönesumma, transfereringar, kapitalinkomster och övriga inkomster. [5] Skatter och avgifters bidrag till disponibelinkomstens förändring, uttryckt i procentenheter. I denna post ingår statlig och kommunal inkomstskatt, kapitalskatt, allmän pensionsavgift, skattereduktioner, fastighetsskatt och fastighetsavgift. [6] Implicitprisindex för hushållens konsumtionsutgifter. [7] Tusental kronor. [8] Fasta priser. [9] Första kolumnen avser sparande i miljarder kronor, resterande kolumner avser sparandet i procent av disponibel inkomst och nettosparandet i avtals- och premiepensioner.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A8 Bytesbalans och finansiellt sparande

Miljarder kronor respektive procent, löpande priser

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Nettoexport	229	168	129	79	57	59	62
Varor	330	305	211	184	..	..	..
Tjänster	–100	–136	–82	–105	..	..	..
Löner, netto	10	13	17	19	19	19	19
Kapitalavkastning, netto	298	308	318	318	296	293	290
Transfereringar med mera, netto	–102	–115	–109	–122	–132	–136	–141
Bytesbalans	**436**	**374**	**354**	**294**	**241**	**234**	**229**
Procent av BNP	*6,8*	*5,6*	*5,1*	*4,0*	*3,2*	*3,0*	*2,8*
Kapitaltransfereringar	2	–4	–5	–42	4	4	4
Finansiellt sparande	**438**	**371**	**349**	**251**	**245**	**238**	**234**
Procent av BNP	*6,8*	*5,6*	*5,0*	*3,5*	*3,2*	*3,0*	*2,9*

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A9 Bruttonationalinkomst (BNI)

Miljarder kronor, löpande priser, samt tusental respektive procentuell förändring

	Nivå 2025	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
BNI	6 965	4,9	3,2	4,6	4,4	3,6	3,6	3,9
Deflator, inhemsk användning	..	2,9	2,4	2,4	2,4	2,4	2,1	2,3
Real BNI	**..**	**2,0**	**0,8**	**2,1**	**1,9**	**1,1**	**1,4**	**1,6**
Befolkning[1]	10 597	0,3	0,3	0,1	–0,1	–0,1	0,1	0,2
Real BNI per invånare[2]	**657**	**1,6**	**0,5**	**2,0**	**2,0**	**1,2**	**1,4**	**1,4**

[1] Tusentals personer. [2] Tusentals kronor.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A10 Produktion

Miljarder kronor respektive procentuell förändring, fasta priser, kalenderkorrigerade värden

	Nivå 2025	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Varubranscher	1 482	–2,8	–0,8	4,5	1,9	..	..	..
varav industri	836	–1,1	0,6	5,3	2,0	..	..	..
byggverksamhet	357	–4,1	–2,7	4,6	1,7	..	..	..
Tjänstebranscher	3 211	4,8	3,0	2,3	2,7	..	..	..
Näringsliv	4 692	2,2	1,8	3,0	2,4	2,2	2,0	2,0
Offentliga myndigheter	1 212	2,7	0,4	1,0	0,8	0,6	0,7	0,8
BNP till baspris[1]	**5 977**	**2,3**	**1,5**	**2,6**	**2,1**	**1,9**	**1,7**	**1,8**
Produktskatter/subventioner	684	–0,5	2,7	4,3	3,3	1,7	1,7	1,8
BNP till marknadspris	6 661	2,0	1,6	2,8	2,2	1,9	1,7	1,8

[1] Inklusive produktion i hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Anm. Med produktion avses förädlingsvärde.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A11 Arbetade timmar

Miljoner timmar respektive procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

	Nivå 2025	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Varubranscher	1 999	–2,3	–1,7	–0,3	0,3	..	..	..
varav industri	1 002	0,4	–2,2	–0,9	0,1	..	..	..
byggverksamhet	659	–7,5	–1,6	1,2	0,9	..	..	..
Tjänstebranscher	4 079	–0,4	–0,2	–0,4	1,1	..	..	..
Näringsliv	6 078	–1,0	–0,7	–0,4	0,8	1,3	0,5	0,4
Offentliga myndigheter	2 319	1,6	0,4	1,7	0,5	0,1	0,3	0,5
Hela ekonomin[1]	**8 581**	**–0,4**	**–0,3**	**0,2**	**0,7**	**0,9**	**0,4**	**0,4**

[1] Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A12 Produktivitet

Kronor per timme (baspris) respektive procentuell förändring, fasta priser, kalenderkorrigerade värden

	Nivå 2025	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Varubranscher	741	–0,5	0,9	4,7	1,5	..	..	..
varav industri	834	–1,6	2,9	6,3	1,9	..	..	..
byggverksamhet	542	3,6	–1,1	3,3	0,8	..	..	..
Tjänstebranscher	787	5,2	3,2	2,7	1,6	..	..	..
Näringsliv	772	3,3	2,5	3,4	1,6	1,0	1,5	1,6
Offentliga myndigheter	523	1,2	0,0	–0,6	0,3	0,5	0,3	0,3
Hela ekonomin[1]	**697**	**2,7**	**1,9**	**2,4**	**1,4**	**1,0**	**1,3**	**1,3**

[1] Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Anm. Avser förädlingsvärdet beräknat till baspris per arbetad timme.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A13 Arbetsmarknad

Tusental personer, procent respektive procentuell förändring

	Nivå 2025	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Arbetade timmar[1]	8 581	–0,4	–0,3	0,2	0,7	0,9	0,4	0,4
Medelarbetstid för sysselsatta[2]	31,4	0,2	–0,7	–0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Sysselsatta (NR)	5 444	–0,3	–0,1	0,5	0,7	..	..	..
Sysselsatta (AKU)	5 263	–0,5	0,4	0,7	0,7	0,9	0,4	0,5
Sysselsättningsgrad[3]	..	69,0	69,0	69,3	69,8	70,5	70,7	70,8
Arbetskraft	5 773	0,2	0,9	0,6	0,2	0,0	0,2	0,3
Arbetskraftsdeltagande[4]	..	75,3	75,7	75,9	76,1	76,1	76,1	76,1
Arbetslöshet[5]	510	8,4	8,8	8,7	8,2	7,3	7,1	7,0
Befolkning 15–74 år[6]	7 629	0,2	0,4	0,2	0,0	0,0	0,2	0,3

[1] Miljoner timmar, kalenderkorrigerade värden. [2] Timmar per vecka, kalenderkorrigerade värden. [3] Andelen sysselsatta av befolkningen 15–74 år enligt AKU. [4] Andelen personer i arbetskraften av befolkningen 15–74 år enligt AKU. [5] Procent av arbetskraften 15–74 år enligt AKU. [6] Enligt AKU:s definition av befolkningen.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A14 Resursutnyttjande

Procent respektive procentuell förändring

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Arbetsmarknad							
Jämviktsarbetslöshet[1]	7,4	7,4	7,4	7,4	7,2	7,1	7,0
Faktisk arbetslöshet[2]	8,4	8,8	8,7	8,2	7,3	7,1	7,0
Potentiellt arbetade timmar	0,9	0,1	–0,2	0,0	0,2	0,4	0,4
varav potentiell sysselsättning[3]	0,9	0,6	0,4	0,2	0,3	0,4	0,5
Potentiell sysselsättning (NR)	0,9	0,3	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5
Faktiskt arbetade timmar[4]	–0,4	–0,3	0,2	0,7	0,9	0,4	0,4
Arbetsmarknadsgap[5]	–1,4	–1,8	–1,4	–0,7	0,0	0,0	0,0
Sysselsättningsgap (NR)	–1,3	–1,7	–1,3	–0,7	–0,1	0,0	0,0
Produktivitet							
Potentiell produktivitet	1,6	1,2	1,1	1,5	1,5	1,3	1,3
varav potentiell produktivitet, näringslivet	1,9	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6
Faktisk produktivitet[4]	2,4	2,0	2,6	1,5	0,9	1,3	1,3
Produktivitetsgap[6]	–1,6	–0,8	0,6	0,5	0,0	0,0	0,0
BNP							
Potentiell BNP	2,5	1,3	0,9	1,6	1,7	1,7	1,8
Faktisk BNP[4]	2,0	1,6	2,8	2,2	1,9	1,7	1,8
BNP-gap[7]	–2,9	–2,6	–0,8	–0,2	0,0	0,0	0,0
Potentiell BNP, löpande priser	5,4	2,8	2,8	3,9	3,8	3,8	4,1

[1] Nivå i procent av potentiell arbetskraft. [2] Nivå i procent av arbetskraften. [3] Bedömning motsvarande definitionen i AKU. [4] Kalenderkorrigerade värden. [5] Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar uttryckt i procent av potentiellt arbetade timmar. [6] Skillnaden mellan faktisk och potentiell produktivitet uttryckt i procent av potentiell produktivitet. [7] Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP.

Anm. De potentiella variablerna är också kalenderkorrigerade i bemärkelsen att de ska spegla den kalenderkorrigerade nivån som hade observerats vid ett balanserat konjunkturläge.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A15 Timlön enligt konjunkturlönestatistiken

Procent respektive procentuell förändring

	Vikt 2025	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Näringsliv	69	4,2	3,6	3,5	3,4	3,5	3,6	3,6
Varubranscher	21	4,2	2,9	3,3	3,6	..	..	..
varav industri	14	4,2	2,7	3,9	3,5	..	..	..
byggverksamhet	7	4,2	3,4	2,1	3,9	..	..	..
Tjänstebranscher	48	4,2	3,8	3,6	3,3	..	..	..
Kommunal sektor	25	3,7	3,8	3,5	3,3	..	..	..
Stat	7	4,7	3,5	4,2	3,0	..	..	..
Totalt	**100**	**4,1**	**3,6**	**3,5**	**3,4**	**3,5**	**3,6**	**3,6**
Real timlön (KPI)[1]	..	1,2	2,9	2,6	0,3	0,8	1,4	1,5
Real timlön (KPIF)[2]	..	2,1	1,0	1,9	0,7	1,3	1,8	1,6

[1] Deflaterad med konsumentprisindex (KPI). [2] Deflaterad med konsumentprisindex med fast bostadsränta (KPIF).

Källor: Medlingsinstitutet, SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A16 Timlön och arbetskostnad i näringslivet enligt nationalräkenskaperna

Kronor per timme, procent respektive procentuell förändring

	Nivå 2025	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Faktiska värden								
Timlön[1]	333	4,4	3,9	3,3	2,9	4,3	3,9	3,7
Arbetsgivaravgifter[2] (i procent av lönen)	..	43,0	41,5	41,4	42,6	42,9	42,9	42,9
Arbetskostnad per timme[3]	471	5,2	2,8	3,2	3,8	4,5	3,9	3,7
Produktivitet[4]	750	3,4	3,1	2,9	1,3	..	..	..
Justerad enhetsarbetskostnad[5]	..	1,7	–0,3	0,3	2,4	..	..	..
Enhetsarbetskostnad	..	1,9	0,2	0,4	2,6	3,2	2,2	2,0
Kalenderkorrigerade värden								
Timlön[1]	330	4,3	3,2	3,9	3,5	3,7	3,6	3,6
Arbetskostnad per timme[3]	467	5,2	2,1	3,9	4,4	3,9	3,6	3,6
Produktivitet[4]	747	3,4	2,7	3,3	1,6	..	..	..
Justerad enhetsarbetskostnad[5]	..	1,7	–0,6	0,6	2,7	..	..	..
Enhetsarbetskostnad	..	1,9	–0,1	0,7	2,9	2,9	2,1	2,0

[1] Beräknat med enbart anställdas arbetade timmar. [2] Kollektiva avgifter och löneskatter. [3] NR-lön och arbetsgivaravgifter. [4] Exklusive små- och fritidshus. [5] Exklusive små- och fritidshus samt justerad för antalet timmar utförda av egenföretagare.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A17 Tillförsel- och användningspriser

Procent respektive procentuell förändring

	Vikt 2025	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
BNP	67	2,8	1,7	1,6	2,1	2,3	2,1	2,3
Offentliga myndigheter[1,2]	13	3,3	1,2	3,5	3,2	3,8	3,8	3,7
Näringsliv[2]	47	2,8	2,1	1,7	1,8	1,6	1,8	1,9
Skattenetto	7	2,3	–0,2	–2,4	2,4	..	..	..
Import	33	0,0	–2,4	4,5	3,1	–0,3	0,0	0,0
Bearbetade varor	15	–0,9	–2,4	2,8	3,7	..	..	..
Råvaror	5	–2,4	–7,3	15,9	1,8	..	..	..
Tjänster	13	2,1	–0,2	1,7	3,1	..	..	..
Tillförsel/användning[3]	**100**	**1,8**	**0,3**	**2,6**	**2,5**	**1,4**	**1,4**	**1,5**
Offentliga konsumtionsutgifter	17	3,0	1,6	4,1	2,9	3,5	3,3	3,4
Hushållens konsumtionsutgifter	31	2,9	2,7	1,6	2,6	2,2	1,9	2,0
Fasta investeringar	17	2,7	1,7	2,3	1,4	1,7	1,4	1,6
Export	35	0,1	–3,3	2,8	2,5	–0,4	0,1	0,1
Bearbetade varor	18	–0,2	–4,4	0,1	2,8	..	..	..
Råvaror	5	–2,0	–4,1	15,1	0,9	..	..	..
Tjänster	12	1,4	–1,3	1,7	2,8	..	..	..

[1] Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer. [2] Förädlingsvärdepris beräknat till baspris. [3] Inklusive lagerinvesteringar.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A18 Priser, kostnader och vinster i näringslivet

Miljarder kronor löpande priser, procentuell utveckling respektive procent

	Nivå 2025	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Förädlingsvärde[1]	4 665	5,2	3,6	5,0	4,7	3,6	3,7	4,0
Arbetade timmar, anställda[2]	5 656	–1,0	–1,1	0,5	1,5	0,7	0,2	0,4
Arbetskostnad per timme[3]	471	5,2	2,8	3,2	3,8	4,5	3,9	3,7
Total arbetskostnad[4]	2 662	4,1	1,7	3,7	5,4	5,2	4,1	4,1
Bruttoöverskott	2 003	6,7	6,2	6,6	3,7	1,4	3,1	3,8
Vinstandel	**..**	**41,9**	**42,9**	**43,6**	**43,2**	**42,3**	**42,1**	**42,0**
Justerad vinstandel[5]	..	35,9	37,3	38,2	37,8	36,9	36,7	36,6

[1] Beräknat till faktorpris. [2] Miljoner timmar. [3] Kronor. [4] Inkluderar löneberoende övriga produktionsskatter för anställda. [5] Exklusive små- och fritidshus samt justerad för antalet arbetade timmar utförda av egenföretagare.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A19 Konsumentpriser

Procent respektive procentuell utveckling

	Vikt 2026	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
KPI	**100,0**	**2,8**	**0,7**	**0,9**	**3,0**	**2,7**	**2,2**	**2,1**
Räntekostnader	7,7	16,9	–22,5	–5,0	11,4	14,0	9,8	4,9
Räntekostnadskomponent, räntesats	7,7	12,6	–25,4	–8,5	7,5	10,0	6,1	1,3
Räntekostnadskomponent, kapitalstock	7,7	4,0	3,9	3,7	3,6	3,6	3,6	3,5
KPIF	**100,0**	**1,9**	**2,6**	**1,6**	**2,6**	**2,2**	**1,8**	**2,0**
Energi	6,3	–9,5	0,1	13,8	4,3	..	..	..
Drivmedel	2,6	–15,2	–9,4	15,6	9,1	..	..	..
El och övrig uppvärmning	3,6	–6,1	6,1	13,3	1,3	..	..	..
KPIF exklusive energi	93,7	2,6	2,8	0,8	2,5	..	..	..
Varor	41,6	1,3	1,8	–1,6	1,5	..	..	..
Livsmedel	13,9	1,4	4,3	–4,2	1,5	..	..	..
Alkohol och tobak	3,3	4,4	1,6	2,2	1,6	..	..	..
Övriga varor	24,5	0,8	0,5	–0,6	1,5	..	..	..
Tjänster exklusive räntor	44,4	3,8	3,5	2,5	3,1	..	..	..
Tjänster inom boende exklusive räntor	13,8	4,6	3,5	4,0	2,8	..	..	..
Övriga tjänster	30,6	3,5	3,5	1,8	3,3	..	..	..
HIKP	..	2,0	2,6	1,3	2,6	2,2	1,8	2,0
Råolja (Brent)[1]	..	80,5	69,1	95,7	87,3	77,9	73,1	74,1
Elpris[2]	..	42,3	49,3	84,9	71,8	..	..	..

[1] Dollar per fat, årsgenomsnitt. [2] Spotpris Nordpool exklusive skatt, öre per kWh. Årsmedelvärdet för de fyra svenska elområdena viktas samman med uppskattade konsumtionsvikter.

Anm. Räntekostnader i KPI utgörs av produkten av kapitalstock och räntesats.

Källor: U.S. Energy Information Administration, SCB, Macrobond, Nordpool och Konjunkturinstitutet.

Offentliga finanser

Tabell A20 Offentliga förvaltningens finanser

Miljarder kronor, löpande priser, respektive procent av BNP

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Inkomster	**3 039**	**3 121**	**3 262**	**3 444**	**3 637**	**3 797**	**3 964**
Procent av BNP	*47,2*	*47,0*	*46,9*	*47,4*	*48,1*	*48,4*	*48,5*
Skatter och avgifter	2 621	2 682	2 806	2 962	3 124	3 252	3 384
Procent av BNP	*40,7*	*40,4*	*40,4*	*40,7*	*41,3*	*41,4*	*41,4*
Skattekvot[1]	*40,8*	*40,5*	*40,5*	*40,9*	*41,4*	*41,6*	*41,5*
Kapitalinkomster	99	107	108	120	131	143	157
Övriga inkomster	320	333	348	362	382	402	423
Utgifter	**3 139**	**3 224**	**3 382**	**3 576**	**3 695**	**3 851**	**4 014**
Procent av BNP	*48,7*	*48,5*	*48,6*	*49,2*	*48,8*	*49,0*	*49,1*
Konsumtion	1 689	1 735	1 850	1 943	2 038	2 129	2 221
Transfereringar	1 030	1 038	1 047	1 112	1 103	1 141	1 179
Hushåll	811	835	844	856	882	911	940
Företag	128	94	99	103	106	110	115
Utland	91	109	105	153	116	120	124
Investeringar[2]	363	393	423	450	468	483	505
Kapitalutgifter	58	57	61	71	86	97	109
Finansiellt sparande	**–100**	**–103**	**–120**	**–132**	**–58**	**–53**	**–50**
Procent av BNP	*–1,6*	*–1,6*	*–1,7*	*–1,8*	*–0,8*	*–0,7*	*–0,6*
Primärt finansiellt sparande[3]	**–141**	**–153**	**–168**	**–180**	**–103**	**–99**	**–98**
Procent av BNP	*–2,2*	*–2,3*	*–2,4*	*–2,5*	*–1,4*	*–1,3*	*–1,2*
Strukturellt sparande	**46**	**8**	**–77**	**–119**	**–69**	**–69**	**–60**
Procent av potentiell BNP	*0,7*	*0,1*	*–1,1*	*–1,6*	*–0,9*	*–0,9*	*–0,7*
Maastrichtskuld	**2 210**	**2 350**	**2 527**	**2 695**	**2 827**	**2 966**	**3 115**
Procent av BNP	*34,3*	*35,4*	*36,3*	*37,1*	*37,4*	*37,8*	*38,1*
Finansiell nettoställning	1 911	1 998	2 168	2 133	2 126	2 122	2 120
Procent av BNP	*29,7*	*30,1*	*31,2*	*29,3*	*28,1*	*27,0*	*25,9*
BNP, löpande pris	6 443	6 644	6 952	7 270	7 564	7 852	8 172
Potentiell BNP, löpande pris	6 635	6 820	7 010	7 285	7 564	7 852	8 172

[1] Skattekvoten beräknas som totala skatter, inklusive EU-skatter, i procent av BNP. [2] Fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och anskaffning/avyttring av mark med mera. [3] Primärt finansiellt sparande beräknas som finansiellt sparande minus kapitalnettot. Kapitalnettot är kapitalinkomster minus kapitalutgifter.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A21 Statens finanser

Miljarder kronor, löpande priser, respektive procent av BNP

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Inkomster	**1 565**	**1 593**	**1 664**	**1 776**	**1 890**	**1 973**	**2 057**
Skatter och avgifter	1 339	1 357	1 423	1 517	1 614	1 680	1 748
Kapitalinkomster	35	37	36	41	44	47	50
Övriga inkomster	191	200	206	218	231	245	259
Utgifter	**1 635**	**1 693**	**1 802**	**1 927**	**1 974**	**2 053**	**2 140**
Transfereringar	976	964	980	1 026	1 006	1 033	1 064
Ålderspensionssystemet[1]	28	28	26	26	26	26	27
Kommunsektorn	376	377	399	394	400	412	424
Hushåll	395	395	394	393	403	411	422
Företag	91	60	62	65	67	70	72
Utland	86	104	100	148	110	114	119
Konsumtion	445	486	544	600	647	685	721
Investeringar[2]	185	216	246	261	272	280	293
Kapitalutgifter	29	27	31	40	49	55	62
varav ränteutgifter	22	20	24	32	40	46	53
Finansiellt sparande	**–70**	**–100**	**–138**	**–151**	**–85**	**–81**	**–82**
Procent av BNP	*–1,1*	*–1,5*	*–2,0*	*–2,1*	*–1,1*	*–1,0*	*–1,0*
Primärt finansiellt sparande[3]	**–76**	**–109**	**–142**	**–152**	**–80**	**–73**	**–71**
Procent av BNP	*–1,2*	*–1,6*	*–2,0*	*–2,1*	*–1,1*	*–0,9*	*–0,9*
Statsskuld	1 077	1 156	1 285	1 421	1 515	1 610	1 712
Procent av BNP	*16,7*	*17,4*	*18,5*	*19,5*	*20,0*	*20,5*	*21,0*
Finansiell nettoställning	120	74	–26	–149	–232	–312	–395
Procent av BNP	*1,9*	*1,1*	*–0,4*	*–2,0*	*–3,1*	*–4,0*	*–4,8*

[1] Statliga ålderspensionsavgifter. [2] Fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och anskaffning/avyttring av mark med mera.
[3] Primärt finansiellt sparande beräknas som finansiellt sparande minus kapitalnettot. Kapitalnettot är kapitalinkomster minus kapitalutgifter.

Källor: Riksgälden, SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A22 Ålderspensionssystemets finanser

Miljarder kronor, löpande priser, respektive procent av BNP

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Inkomster	**403**	**423**	**441**	**462**	**484**	**506**	**530**
Socialförsäkringsavgifter	330	341	358	375	392	408	424
Statlig ålderspensionsavgift	28	28	26	26	26	26	27
Kapitalinkomster	41	48	51	55	59	65	72
Övriga inkomster	5	6	6	6	7	7	7
Utgifter	**374**	**396**	**406**	**419**	**435**	**455**	**472**
Inkomstpensioner	364	384	393	406	421	441	458
Kapitalutgifter	1	1	1	1	1	1	1
Övriga utgifter	9	11	12	12	13	13	14
Finansiellt sparande	**29**	**26**	**36**	**44**	**49**	**51**	**57**
Procent av BNP	*0,5*	*0,4*	*0,5*	*0,6*	*0,6*	*0,6*	*0,7*
Finansiell nettoställning	2 167	2 321	2 599	2 702	2 795	2 892	2 997
Procent av BNP	*33,6*	*34,9*	*37,4*	*37,2*	*37,0*	*36,8*	*36,7*

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A23 Kommuner och regioners finanser

Miljarder kronor, löpande priser, respektive procent av BNP

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Inkomster	**1 487**	**1 521**	**1 593**	**1 641**	**1 705**	**1 772**	**1 843**
Skatter	928	959	998	1 044	1 090	1 136	1 182
Kommunal fastighetsavgift	24	25	26	27	28	29	30
Statsbidrag inkl. kompensation för moms	374	374	396	391	398	409	421
Kapitalinkomster	23	23	22	24	28	31	35
Övriga inkomster	137	141	151	155	161	168	175
Genomsnittlig kommunalskattesats[1]	*32,37*	*32,41*	*32,38*	*32,38*	*32,38*	*32,38*	*32,38*
Utgifter	**1 546**	**1 551**	**1 611**	**1 665**	**1 727**	**1 796**	**1 868**
Transfereringar	100	99	104	108	110	113	116
Hushåll	53	54	57	57	57	58	59
Övriga transfereringar	47	45	48	51	53	55	57
Konsumtion	1 240	1 245	1 301	1 338	1 386	1 438	1 495
Investeringar[2]	177	178	177	189	196	203	211
Kapitalutgifter	29	29	29	30	36	42	46
Finansiellt sparande	**–59**	**–30**	**–18**	**–24**	**–23**	**–24**	**–25**
Procent av BNP	*–0,9*	*–0,4*	*–0,3*	*–0,3*	*–0,3*	*–0,3*	*–0,3*
Primärt finansiellt sparande[3]	**–54**	**–23**	**–12**	**–18**	**–14**	**–13**	**–14**
Procent av BNP	*–0,8*	*–0,3*	*–0,2*	*–0,2*	*–0,2*	*–0,2*	*–0,2*
Finansiell nettoställning	–376	–397	–404	–420	–437	–457	–482
Procent av BNP	*–5,8*	*–6,0*	*–5,8*	*–5,8*	*–5,8*	*–5,8*	*–5,9*

[1] Procent. [2] Fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och anskaffning/avyttring av mark med mera. [3] Primärt finansiellt sparande beräknas som finansiellt sparande minus kapitalnettot. Kapitalnettot är kapitalinkomster minus kapitalutgifter.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A24 Offentliga förvaltningens inkomster

Procent av BNP

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Hushållens direkta skatter	13,9	13,7	13,7	14,0	14,0	14,1	14,0
Företagens direkta skatter	3,4	3,4	3,6	3,7	3,7	3,7	3,7
Arbetsgivaravgifter[1]	11,7	11,7	11,7	11,7	11,9	11,9	11,9
Moms	8,6	8,7	8,8	8,8	9,1	9,1	9,1
Punktskatter	1,6	1,4	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2
Övriga skatter	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,6	1,6
Skattekvot[2]	**40,8**	**40,5**	**40,5**	**40,9**	**41,4**	**41,6**	**41,5**
EU-skatter[3]	–0,1	–0,1	–0,1	–0,1	–0,1	–0,1	–0,1
Övriga inkomster[4]	5,0	5,0	5,0	5,0	5,1	5,1	5,2
Primära inkomster	**45,6**	**45,4**	**45,4**	**45,7**	**46,3**	**46,5**	**46,6**
Kapitalinkomster	1,5	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	1,9
Inkomster	**47,2**	**47,0**	**46,9**	**47,4**	**48,1**	**48,4**	**48,5**

[1] Arbetsgivar- och egenföretagaravgifter samt särskild löneskatt. [2] Skattekvoten beräknas som totala skatter, inklusive EU-skatter, som procent av BNP. [3] Skatter till EU, ingår i skattekvoten men inte i den offentliga förvaltningens inkomster. [4] Bland annat transfereringar från utlandet och från a-kassorna.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A25 Offentliga förvaltningens utgifter

Procent av BNP

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Konsumtion	26,2	26,1	26,6	26,7	26,9	27,1	27,2
Transfereringar	16,0	15,6	15,1	15,3	14,6	14,5	14,4
Hushåll	12,6	12,6	12,1	11,8	11,7	11,6	11,5
Företag	2,0	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Utland	1,4	1,6	1,5	2,1	1,5	1,5	1,5
Investeringar[1]	5,6	5,9	6,1	6,2	6,2	6,2	6,2
Primära utgifter	**47,8**	**47,7**	**47,8**	**48,2**	**47,7**	**47,8**	**47,8**
Kapitalutgifter	0,9	0,9	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3
Utgifter	**48,7**	**48,5**	**48,6**	**49,2**	**48,8**	**49,0**	**49,1**

[1] Fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och anskaffning/avyttring av mark med mera.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A26 Transfereringar från offentlig förvaltning till hushåll

Procent av BNP

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Pensioner[1]	7,2	7,3	7,1	6,9	6,9	6,9	6,9
varav inkomstpension	5,6	5,8	5,7	5,6	5,6	5,6	5,6
Arbetsmarknad[2]	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4
Ohälsa[3]	1,5	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2
Familj och barn[4]	1,4	1,3	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1
Studier[5]	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Ekonomiskt bistånd[6]	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Övrigt[7]	1,3	1,2	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4
Transfereringar till hushållen	**12,6**	**12,6**	**12,1**	**11,8**	**11,7**	**11,6**	**11,5**

[1] Inkomst- och tilläggspension, garantipension, efterlevandepension, pensionstillägg, offentliganställdas avtalspensioner och bostadstillägg till pensionärer. [2] Ersättning vid arbetslöshet, aktivitetsstöd, etableringsersättning och lönegaranti. [3] Sjuk- och rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning, arbetsskadeersättning, handikappersättning samt merkostnadsersättning. [4] Föräldrapenning, barnbidrag, vårdbidrag och bostadsbidrag. [5] Studiebidrag och övrig studiehjälp. [6] Socialbidrag. [7] Assistansersättning och äldreförsörjningsstöd samt övriga transfereringar till hushåll, exempelvis elstöd. Eventuell transferering till hushållen i finanspolitiskt scenario ingår här.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A27 Basbelopp

Tusental kronor, löpande priser

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Prisbasbelopp	57,3	58,8	59,2	59,6	61,5	63,1	64,5
Förhöjt prisbasbelopp	58,5	60,0	60,5	60,9	62,7	64,4	65,8
Inkomstbasbelopp	76,2	80,6	83,4	86,8	89,7	93,0	96,4

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A28 Inkomstindex, balansindex, inkomstpensioner och balanstal

Procentuell förändring

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Inkomstindex	2,6	5,7	3,6	4,0	3,3	3,7	3,6
Balansindex	2,6	5,7	3,6	4,0	3,3	3,7	3,6
Dämpat balanstal[1]	1,043	1,040	1,057	1,049	1,050	1,052	..
Nominell inkomstpension[2]	**1,0**	**4,0**	**1,9**	**2,4**	**1,7**	**2,1**	**2,0**

[1] Nivå. För definition av balanstal och dämpat balanstal, se Pensionsmyndighetens hemsida. [2] Följsamhetsindexering, det vill säga procentuell förändring av inkomstindex minus 1,6 procentenheter.

Källor: Pensionsmyndigheten och Konjunkturinstitutet.

Tabell A29 Statens budgetsaldo och skuld

Miljarder kronor, löpande priser, respektive procent av BNP

	2024	2025	2026	2027
Budgetsaldo	**–104**	**–102**	**–140**	**–142**
Avgränsningar	0	–28	–30	12
Försäljning av aktier med mera	–1	0	0	0
Extraordinära utdelningar	–4	–6	–5	–1
Delar av Riksgäldens nettoutlåning	10	8	10	24
Övriga avgränsningar	–5	–30	–35	–11
Periodiseringar	33	45	32	–23
varav skatteperiodiseringar	10	9	29	–11
ränteperiodiseringar	–1	16	13	3
Övrigt	1	–15	–4	–9
Finansiellt sparande i staten	**–70**	**–100**	**–138**	**–151**
Statens lånebehov[1]	104	102	140	142
Värdeförändringar i statsskulden	3	–22	–12	–6
Statsskuldens förändring	107	80	128	137
Statsskuld	**1 077**	**1 156**	**1 285**	**1 421**
Procent av BNP	*16,7*	*17,4*	*18,5*	*19,5*

[1] Statens lånebehov är lika med budgetsaldot med omvänt tecken.

Källor: Konjunkturinstitutet, Riksgälden, SCB och Statskontoret.

Tabell A30 Utgiftstak för staten

Miljarder kronor, löpande priser

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Utgiftstak för staten	**1 747**	**1 856**	**1 936**	**2 009**	**2 105**	**2 105**
Procent av potentiell BNP	*26,3*	*27,2*	*27,6*	*27,6*	*27,8*	*26,8*
Takbegränsade utgifter	1 686	1 759	1 869	1 980	2 027	2 107
Procent av potentiell BNP	*25,4*	*25,8*	*26,7*	*27,2*	*26,8*	*26,8*
Budgeteringsmarginal	**61**	**97**	**67**	**29**	**78**	**–2**
Procent av takbegränsade utgifter	*3,6*	*5,5*	*3,6*	*1,5*	*3,8*	*–0,1*

Källor: Finansdepartementet, Konjunkturinstitutet och Statskontoret.

Tabell A31 Ofinansierade åtgärder i finanspolitiskt scenario

Miljarder kronor, löpande priser

	2027	2028	2029	2030	2027–2030
Årligt budgetutrymme	**–9**	**41**	**39**	**46**	**117**
Ofinansierade åtgärder per år	**30**	**29**	**29**	**29**	**117**
Statlig konsumtion[1]	12	2	5	7	26
Statliga investeringar[2]	8	1	3	4	15
Statsbidrag till kommunsektorn[3]	4	12	15	9	40
Överföring till hushållen	6	15	7	9	37
varav skatter	4	7	3	5	19
varav transfereringar till hushåll	2	7	3	5	17
Strukturellt sparande[4]	–1,6	–0,9	–0,9	–0,7	..
Justerat strukturellt sparande[4]	–0,5	–0,4	–0,2	0,0	..

[1] Beräknas som skillnaden mellan utgiftsnivån i scenariot och en framskrivning med pris- och löneomräkning (PLO) justerad för redan aviserade åtgärder. [2] Beräknas som skillnaden mellan utgiftsnivån i scenariot och en framskrivning med prisbasbeloppet justerad för redan aviserade åtgärder. [3] Beräknas som det inkomsttillskott som behövs i kommunsektorn för att staten ska finansiera en konstant andel av den kommunala konsumtionen. [4] Procent av potentiell BNP.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Marginalrutor

Gap och potentiella variabler

Gapen visar Konjunkturinstitutets konjunkturbild. BNP-gapet speglar det övergripande resursutnyttjandet i ekonomin, sysselsättningsgapet beskriver resursutnyttjandet på arbetsmarknaden och produktivitetsgapet för näringslivet avser resursutnyttjandet inom företagen. Gapen uttrycks i procent och beräknas som skillnaden mellan en faktisk och en potentiell nivå.
Med potentiell BNP avses den nivå på produktion, och nyttjandet av produktionsfaktorerna arbete och kapital, som skulle observeras i frånvaro av konjunkturell variation. Potentiell BNP avser alltså inte den högsta möjliga nivån av BNP i en given tidpunkt utan den nivå som är förenlig med ekonomins långsiktigt uthålliga produktionskapacitet. Den potentiella nivån är inte konstant över tid utan påverkas av strukturella faktorer som exempelvis befolkningstillväxt och arbetsmarknadens funktionssätt. Potentiell BNP kan inte observeras utan måste bedömas, vilket kan ske med olika metoder.
En ekonomisk återhämtning äger rum när faktisk BNP varaktigt ökar *snabbare* än potentiell BNP samtidigt som BNP-gapet är negativt.

Vad skiljer scenario från prognos?

Prognos är Konjunkturinstitutets bedömning av den mest troliga utvecklingen för svensk ekonomi och omvärldsekonomin de allra närmaste åren, i nuläget till och med 2027.
Scenariot baseras på att inga nya störningar drabbar ekonomin och att den vid avvikelser från ett normalt resursutnyttjande vid scenariots inledning rör sig mot konjunkturell balans. När det uppnåtts är BNP-tillväxten utbudsbestämd och följer i huvudsak av produktivitetstillväxten och hur utbudet av arbetskraft utvecklas. Scenariot för svensk ekonomi bygger dessutom på följande specifika antaganden:
Penningpolitiken anpassas så att inflationsmålet nås på några års sikt.
Finanspolitiken följer de principer som beskrivs i marginalrutan ”Det finanspolitiska scenariot” i kapitlet ”Offentliga finanser”.

Det finanspolitiska scenariot

Konjunkturinstitutet gör ett finanspolitiskt scenario för åren efter den senaste budgetpropositionen, för närvarande 2027–2030. I scenariot anpassas finanspolitiken så att det strukturella sparandet återgår till målet för sparandet i det finanspolitiska ramverket, justerat för försvarsupplåningen och stödet till Ukraina som får undantas målet (se rutan ”Underskott i sparandet för att nå Natos nya målnivå och finansiera stöd till Ukraina” i Konjunkturläget september 2025).
Till grund för scenariot ligger en beräkning av hur skatteinkomster, transfereringar och offentliga utgifter utvecklas under perioden. Utgångspunkten för beräkningen är gällande regelverk, tidigare beslutade och aviserade åtgärder samt den makroekonomiska utvecklingen. Hänsyn tas också till att utgifterna för försvaret successivt ska öka till 3,5 procent av BNP. Dessa antaganden innebär att det uppstår ett budgetutrymme (se rutan ”Hur beräknas budgetutrymmet”).
I det finanspolitiska scenariot fördelas budgetutrymmet på finanspolitiska åtgärder. Fördelningen i scenariot bygger på ett antal beräkningsantaganden. Antagandena är av teknisk karaktär och ska inte tolkas som Konjunkturinstitutets bedömning av hur finanspolitiken bör utformas.

I scenariot tillförs statliga myndigheter medel så att statens konsumtion ökar i takt med befolkningsutvecklingen och statens investeringar i takt med potentiell BNP. Kommunsektorn tillförs statsbidrag så att det finansiella sparandet stabiliseras på −0,3 procent av BNP, givet oförändrad kommunalskattesats och demografiskt styrd efterfrågan. Övriga åtgärder i scenariot riktas till hushållen genom förändringar av skatter och transfereringar.

Vad är ett alternativscenario?

I detta avsnitt beskrivs en alternativ utveckling av ekonomin jämfört med prognosen för åren 2026–2027 samt det medelfristiga scenario som följer för de närmaste åren därpå. I avsnittet beskrivs hur de ekonomiska förutsättningarna kan skilja sig från prognosen och huvudscenariot, och vilka effekter dessa alternativa förutsättningar kan ha på den svenska ekonomin.
Alternativscenarier är framtagna med Konjunkturinstitutets estimerade allmän-jämviktsmodell SELMA. Analysen som presenteras är helt och hållet modellbaserad och därmed en konsekvens av de antaganden som gjorts i modellen.